

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Έλεγχος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ: ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ: ΕΕ-ΕΥ 08/2026

26 Φεβρουαρίου 2026

Πίνακας Περιχομένων

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή	iv
Πίνακας Συντομογραφιών	v
1. Εισαγωγικό σημείωμα.....	1
2. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου.....	3
3. Εισαγωγή.....	11
4. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις	12
4.1. Θέμα: Ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) από την Αρχή.	12
4.2. Θέμα: Συμμόρφωση με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες αναφορικά με τις εκπομπές ρύπων – Λειτουργία Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών (ΗΣ).	17
4.2.1. Εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων - Δαπάνη για Αγορά Δικαιωμάτων.....	17
4.2.2. Λειτουργία Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών (ΗΣ) Βασιλικού και Δεκέλειας.	18
4.2.3. Ανάπτυξη Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού (ΗΣ) Δεκέλειας.	19
4.3. Θέμα: Προσωπικό – Μισθοί/Ωφελήματα.	20
4.3.1. Προσωπικό – Μισθοί.....	20
4.3.2. Επιδόματα Προσωπικού.....	20
4.3.3. Ωφελήματα Προσωπικού.....	24
4.3.4. Προσωπικό που έτυχε προαγωγής/αναδρομικής προαγωγής ή διορισμού/αναδρομικού διορισμού, κατόπιν επανεξέτασης ή τερματισμού απόσπασης/προσωρινής μετάθεσης και δεν μετακινήθηκε στη βάση εργασίας του.....	28
4.3.5. Τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου της Αρχής / Καταγραφή του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης υπαλλήλων.	29
4.3.6. Πλήρωση θέσεων «πρώτου διορισμού» και «πρώτου διορισμού και προαγωγής».	30
4.3.7. Καταγγελία αναφορικά με τον πλεονασματικό/ελλειμματικό χρόνο των υπαλλήλων κατά την περίοδο της τηλεργασίας.....	31
4.4. Θέμα: Καθυστερημένες οφειλές πελατών για κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.....	31
4.4.1. Διαδικασία που ακολουθείται από την Αρχή για την παρακολούθηση και διαχείριση διακοπής για μη πληρωμή (Δ-ΠΚ-410).....	33
4.4.2. Παράταση εξόφλησης λογαριασμού (συμφωνίες αποπληρωμής – pay plans).	36
4.4.3. Ανεκτέλεστες εντολές διακοπής.....	37
4.4.4. Οφειλές Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.	38
4.4.5. Επικαιροποίηση Πολιτικής Διαχείρισης Χρεωστών.	38
4.4.6. Οφειλή για μη καταγραφείσα κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος από εταιρεία, η οποία ανήκει σε συγγενικό πρόσωπο πρώην Προέδρου του ΔΣ της Αρχής.....	38
4.5. Θέμα: Ειδική οικιακή διατίμηση (08) για συγκεκριμένες κατηγορίες ευάλωτων καταναλωτών.	39
4.6. Θέμα: Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές.	40

4.7.	Θέμα: Μη διενέργεια των ενδεδειγμένων ελέγχων στους μετρητές της Αρχής σύμφωνα με σχετικές Οδηγίες/Διαδικασίες.	40
4.8.	Θέμα: Παρακολούθηση και ανανέωση των Προσωρινών Παροχών (ΠΠ) ηλεκτρικής ενέργειας.	42
4.9.	Θέμα: Συμφωνίες της Αρχής με στρατηγικούς συνεργάτες.	44
4.9.1.	Ημερομηνία λήξης των συμφωνιών.	44
4.9.2.	Μέρισμα 3% επί των κερδών.	45
4.10.	Θέμα: Επιστολές ιδιωτών ελεγκτών προς τη Διοίκηση της Αρχής.	45
4.10.1.	Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία.	45
4.10.2.	Αδυναμίες στα Πληροφοριακά Συστήματα (ΠΣ) της ΑΗΚ.	46
4.11.	Θέμα: Αδυναμίες στα ΠΣ της ΑΗΚ.	47
4.12.	Θέμα: Αγορά νομικών υπηρεσιών.	47
4.13.	Θέμα: Αγωγές για συμβόλαια προμήθειας πετρελαίου.	51
4.14.	Θέμα: Αδυναμίες στην εφαρμογή της Οδηγίας για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.	52
3.13.1.	Χρήση συνοπτικών διαδικασιών.	52
3.13.2.	Αδυναμίες του προγράμματος παρακολούθησης Αγορών και Συμβάσεων.	55
4.15.	Θέμα: Αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις πληρωμές αιτήσεων έκδοσης των όρων σύνδεσης Φωτοβολταϊκού Συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.	56
4.16.	Θέμα: Επιβολή διοικητικού προστίμου ύψους €50.000 στην ΑΗΚ με απόφαση της ΡΑΕΚ.	58
4.17.	Θέμα: Μη ανταπόκριση σε τηλεφωνικές κλήσεις από το Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών (ΚΤΠ).	58
4.18.	Θέμα: Χρεώσεις της ΑΗΚ για δέκτες τηλεχειρισμού (ripple control receivers), οι οποίοι δεν εγκαθίστανται σε πολυκατοικίες.	60
4.19.	Θέμα: Τήρηση διαδικασιών για τη χρήση καλαθοφόρων οχημάτων (ΚΟ).	60
4.20.	Θέμα: Στέγαση του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών (ΚΕΠ) και του Κέντρου Τεχνικών Υπηρεσιών (ΚΤΥ) της Αρχής, στην Κακοπετριά.	61
4.21.	Θέμα: Δημόσια διακυβέρνηση.	62
5.	Παράρτηματα	66
	Παράρτημα I: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	66
	Παράρτημα II: Μεθοδολογία	67
	Παράρτημα III A: Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα (ΑΗΚ)	69
	Παράρτημα III B: Αυτούσια απαντητική επιστολή από ΡΑΕΚ αναφορικά με την παράγραφο 3.1	120

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή

Η παρούσα Ειδική Έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα ελέγχου συμμόρφωσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) με την ισχύουσα νομοθεσία και τις εσωτερικές της διαδικασίες.

Όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, καταγράφεται περιορισμένη ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από την ΑΗΚ. Μέχρι τον Σεπτέμβριο 2025, η Αρχή διέθετε σε λειτουργία τέσσερα φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής ισχύος 20MWp από το παγκύπριο σύνολο των 420,1MWp. Τα πιο πάνω επηρεάζουν τη δυνατότητα ενίσχυσης της συμμετοχής των ΑΠΕ στο παραγωγικό μείγμα της Αρχής.

Η καθυστέρηση κυρίως εξηγείται σε ένα βαθμό από τη μη εξασφάλιση εγκρίσεων από τη ΡΑΕΚ στα αρχικά στάδια, σε μια προσπάθεια προστασίας του ανταγωνισμού. Όμως δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα για τη μη ουσιαστική αντίδραση των προηγούμενων ΔΣ της ΑΗΚ για ένα τόσο σημαντικής σημασίας στρατηγικό θέμα.

Την ίδια περίοδο, ιδιωτικοί φορείς ανέπτυξαν σημαντικό αριθμό φωτοβολταϊκών έργων ή εξασφάλισαν σχετικές άδειες, χωρίς να προκύπτει μέχρι σήμερα σαφής επίδραση στη μείωση της τιμής ηλεκτρικής ενέργειας.

Το κόστος καυσίμων και δικαιωμάτων εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων αποτελούν περίπου το 70% των συνολικών λειτουργικών δαπανών της ΑΗΚ. Η δαπάνη για αγορά δικαιωμάτων εκπομπών αυξήθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια, φθάνοντας τα €211,2 εκ. το 2024 (μη ελεγμένα στοιχεία).

Το κόστος των δικαιωμάτων εκπομπών μετακυλιέται στον καταναλωτή και, σε συνδυασμό κυρίως με την περιορισμένη

αξιοποίηση των ΑΠΕ από την ΑΗΚ, την απουσία ηλεκτρικής διασύνδεσης, την περιορισμένη αποθήκευση, τη μη έλευση φυσικού αερίου, τη γήρανση υφιστάμενων θερμικών μονάδων της ΑΗΚ, συμβάλλει στη διατήρηση υψηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας.

Πέραν των πιο πάνω, ο έλεγχος ανέδειξε αδυναμίες σε επιμέρους λειτουργίες της Αρχής. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις μη ορθής εφαρμογής διαδικασιών για την είσπραξη οφειλών, μη διενέργειας επαρκών ελέγχων σε μετρητές, καθώς και καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση καταναλωτών, με μεγάλο αριθμό κλήσεων να παραμένει αναπάντητος. Διαπιστώθηκαν επίσης αδυναμίες στη διαχείριση συμβάσεων και στη λειτουργία μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου.

Επιπρόσθετα, εκκρεμότητες που αφορούν τη συμμόρφωση με περιβαλλοντικές απαιτήσεις και την αδειοδότηση μονάδων παραγωγής δημιουργούν ενδεχόμενους κινδύνους για τη λειτουργία της Αρχής.

Τα πιο πάνω καταδεικνύουν την ανάγκη ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας της ΑΗΚ και επιτάχυνσης στρατηγικών ενεργειών όσο αφορά κυρίως στις ΑΠΕ, ώστε να διασφαλιστεί μέσω και της δικής της συμμετοχής η αποφυγή ελεγχόμενων ολιγοπωλίων και η εξασφάλιση υγιούς ανταγωνισμού.

Βέβαια για να υπάρξουν άμεσα οφέλη για τον καταναλωτή θα πρέπει να ληφθούν από το κράτος και τη ΡΑΕΚ στρατηγικές αποφάσεις που οι πλείστες εκφεύγουν του ελέγχου της ΑΗΚ.

Ανδρέας Παπακωνσταντίνου
Γενικός Ελεγκτής

Πίνακας Συντομογραφιών

ΑΒΕ	Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών
ΑΗΚ/Αρχή	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΒΡΔ	Βασική Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα
ΓΔ	Γενικός Διευθυντής
ΓεΣΥ	Γενικό Σχέδιο Υγείας
ΔΑΔ	Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού
ΔΕΕ	Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΔΣΔ	Διαχειριστής Συστήματος Διανομής της ΑΗΚ
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΤΥΦΑ	Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου
ΗΣ	Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός
ΚΟ	Καλαθοφόρα Οχήματα
ΚΤΠ	Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών
ΠΠ	Προσωρινές Παροχές
ΠΣ	Πληροφοριακά Συστήματα
ΡΑΕΚ	Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου
ΣΟ	Συνδικαλιστικές Οργανώσεις
ΤΙΠ	Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης
ΥΕΚΑ	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
ΥΟ	Υπουργείο Οικονομικών
ΥΣ	Υπουργικό Συμβούλιο
MDMS	Σύστημα διαχείρισης μετρητικών δεδομένων (Meter Data Management System)

Βασικά Στοιχεία

20 MWp	συνολική ισχύς φωτοβολταϊκών της ΑΗΚ σε λειτουργία έως 9/2025 (4 πάρκα), έναντι 420,1 MWp παγκύπριας εγκατεστημένης ισχύος στο δίκτυο διανομής (εξαιρουμένων των φωτοβολταϊκών έργων τύπου net-metering, net-billing και αυτοπαραγωγής)
70%	των συνολικών λειτουργικών δαπανών της ΑΗΚ αφορά καύσιμα και δικαιώματα ρύπων
€955 εκ. (2020-2024)	δαπάνη για δικαιώματα εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων (εκ των οποίων €211,2εκ. αφορά μη ελεγχόμενα στοιχεία του 2024) – κόστος που μετακυλίεται στον καταναλωτή
2^η υψηλότερη τιμή ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ	σε σχέση με την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών (δημοσίευση Eurostat 2 ^ο εξάμηνο 2024)
384.702 κλήσεις (2022-2024)	παρέμειναν αναπάντητες στο Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών της ΑΗΚ
€276,1 εκ.	μη τιμολογηθείσα ηλεκτρική ενέργεια σε μη ελεγχόμενες περιοχές (σωρευτικά 1964-2022)
56,1%	των διαγωνισμών με εκτιμώμενη αξία άνω των €10.000 (2018-2023) διενεργήθηκαν με διαπραγμάτευση χωρίς προκήρυξη (κίνδυνος περιορισμού ανταγωνισμού)
Λήξη Αδειών Βιομηχανικών Εκπομπών από 31/12/2020	για Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς Βασιλικού & Δεκέλειας (κανονιστικός και περιβαλλοντικός κίνδυνος)

1. Εισαγωγικό σημείωμα

Η παρούσα Ειδική Έκθεση καταρτίστηκε στο πλαίσιο ελέγχου συμμόρφωσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και με τις εσωτερικές της οδηγίες και διαδικασίες, και αποτυπώνει τα κύρια ευρήματα και τις συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας σε σειρά θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας και της διακυβέρνησης της Αρχής. Μεταξύ των σημαντικών διαπιστώσεων που προκύπτουν από τον έλεγχο συγκαταλέγεται η περιορισμένη ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από την ΑΗΚ και η καθυστέρηση στην ένταξή τους στο παραγωγικό της μείγμα, ζήτημα το οποίο αναδεικνύεται ως κρίσιμο, υπό το πρίσμα του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας και της προστασίας του τελικού καταναλωτή.

Γενικά, ο τομέας της ενέργειας στην Κύπρο, ο οποίος δεν αφορά μόνο στην ΑΗΚ, αλλά σαφώς και στο αρμόδιο Υπουργείο και στη ΡΑΕΚ, χαρακτηρίζεται από σωρευμένες διαρθρωτικές αδυναμίες και αυξημένους τεχνικούς και οικονομικούς κινδύνους, οι οποίοι επηρεάζουν την ασφάλεια εφοδιασμού και διατηρούν το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας σε υψηλά επίπεδα για τους καταναλωτές. Κεντρικά ζητήματα αποτελούν η παρατεταμένη καθυστέρηση στην έλευση φυσικού αερίου, η αβεβαιότητα ως προς την υλοποίηση στρατηγικών έργων υποδομής, όπως η ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου-Κρήτης (Great Sea Interconnector), η γεωγραφική υπερσυγκέντρωση της συμβατικής παραγωγής στο Βασιλικό, η απουσία συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η γήρανση ορισμένων υφιστάμενων θερμικών μονάδων της ΑΗΚ με συνεπαγόμενες αυξημένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ιδιαίτερη επιβάρυνση προκαλεί το διαρκώς αυξανόμενο κόστος αγοράς δικαιωμάτων εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων, το οποίο μετακυλιέται στον τελικό καταναλωτή και εντείνει το κόστος ηλεκτροπαραγωγής. Παράλληλα, η ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από την ΑΗΚ δεν έχει υλοποιηθεί με τρόπο που να επιτρέπει ουσιαστική μείωση του κόστους παραγωγής της.

Η παρουσία της Αρχής στον τομέα των φωτοβολταϊκών παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη, με μικρό αριθμό έργων και σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση αδειοδοτημένων έργων. Η πρόσφατη λειτουργία της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού δεν έχει μέχρι στιγμής αποτυπωθεί σε απτά οφέλη για τον τελικό καταναλωτή.

Σημειώνεται επίσης ότι, κατά τα προηγούμενα έτη, δεν υιοθετήθηκαν εγκαίρως πρόσθετες διοικητικές ή ρυθμιστικές παρεμβάσεις, που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τον ανταγωνισμό και να αποδώσουν άμεσα οφέλη στον τελικό καταναλωτή, όπως η διενέργεια μειοδοτικών διαγωνισμών για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, καθώς και η έγκαιρη αναθεώρηση της μεταβατικής ρύθμισης της αγοράς ηλεκτρισμού, στο πλαίσιο της οποίας προέκυψαν αυξημένα έσοδα για ορισμένους παραγωγούς ΑΠΕ ή/και εταιρείες προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς αντίστοιχη ελάφρυνση του κόστους για τους καταναλωτές.

Επιπρόσθετα, οι συνεχιζόμενες εκκρεμότητες αναφορικά με τις Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών των Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών Βασιλικού και Δεκέλειας, σε συνδυασμό με αιτήματα παρεκκλίσεων από

ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές απαιτήσεις, δημιουργούν κανονιστική αβεβαιότητα και ενδεχόμενο έκθεσης της Δημοκρατίας σε κυρώσεις.

Το σύνολο των πιο πάνω καταδεικνύει την ανάγκη άμεσων και πολιτικά τολμηρών ενεργειών, ώστε να ενισχυθεί η ασφάλεια εφοδιασμού, να περιοριστούν οι περιβαλλοντικοί και δημοσιονομικοί κίνδυνοι και να επιτευχθεί ουσιαστική μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας για την κοινωνία και την οικονομία.

Ευρύτερα ζητήματα που αφορούν τον τομέα του ηλεκτρισμού θα αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστής Ειδικής Έκθεσης της Υπηρεσίας μας.

2. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου

Στην παρούσα έκθεση καταγράφονται τα ευρήματα και οι συστάσεις της Υπηρεσίας μας, όπως προέκυψαν από τον έλεγχο συμμόρφωσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) με την ισχύουσα νομοθεσία και τις εσωτερικές της οδηγίες και διαδικασίες. Τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω:

- 2.1.** Μέχρι τον Σεπτέμβριο 2025, η ΑΗΚ διέθετε σε λειτουργία εντός της Βασικής Ρυθμιζόμενης Δραστηριότητας (ΒΡΔ) Παραγωγής μόνο τέσσερα φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής ισχύος 20MWp ενώ, η πρόοδος των υπόλοιπων φωτοβολταϊκών έργων, για τα οποία εξασφαλίστηκαν σχετικές άδειες από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) παρουσιάζει σημαντική καθυστέρηση. Λαμβάνοντας υπόψη ότι, η συνολική εγκατεστημένη ισχύς φωτοβολταϊκών έργων που είναι συνδεδεμένα στο δίκτυο διανομής (εξαιρουμένων των φωτοβολταϊκών έργων τύπου net-metering, net-billing και αυτοπαραγωγής) ανερχόταν σε 420,1MWp μέχρι τον Σεπτέμβριο 2025, εκ των οποίων τα 265,9MWp αφορούσαν σε φωτοβολταϊκά έργα των 5 μεγαλύτερων επενδυτών, εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι η ΑΗΚ είναι ουραγός στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ).

Οι θέσεις της ΑΗΚ καθώς και της ΡΑΕΚ, αναφορικά με την καθυστέρηση στην ένταξη έργων ΑΠΕ στο μείγμα παραγωγής της ΑΗΚ, καταγράφονται εκτενώς στην παράγραφο 4.1 του μέρους «4. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις», που ακολουθεί.

Σημειώνεται ότι η σχετική αλληλογραφία μεταξύ της ΡΑΕΚ και της ΑΗΚ αναφορικά με την ένταξη έργων ΑΠΕ στο μείγμα παραγωγής της ΑΗΚ χρονολογείτο από το 2017. Τελικά, η μέγιστη ετήσια συσσωρευτική ισχύς ΑΠΕ ηλεκτροπαραγωγής της ΑΗΚ, που θα μπορούσε να είναι σε λειτουργία εντός της ΒΡΔ Παραγωγής της ΑΗΚ μέχρι το έτος 2032 και που κυμαινόταν από 30MWp το 2023 και φτάνει μέχρι τα 600MWp το 2032 καθορίστηκε με την Απόφαση της ΡΑΕΚ με αρ. 353/2023 και ημερ. 10.10.2023.

Η σημαντική καθυστέρηση στην ένταξη έργων ΑΠΕ στην παραγωγική δυνατότητα της ΑΗΚ, έδωσε προβάδισμα στις ιδιωτικές επιχειρήσεις να αναπτύξουν μεγάλα φωτοβολταϊκά έργα ή να εξασφαλίσουν σχετικές άδειες, καταλαμβάνοντας, όπως έχουμε πληροφορηθεί, και αρκετές από τις διαθέσιμες εκτάσεις γης, ορισμένες από τις οποίες είναι χαλίτικη γη, χωρίς όμως να επωφελείται μέχρι σήμερα ο καταναλωτής από την είσοδο αυτών των εταιρειών στην αγορά. Το γεγονός αυτό, όπως προκύπτει και από σχετική αλληλογραφία, έχει συντείνει στον κορεσμό του δικτύου και στην αποστράγγιση της αγοράς από διαθέσιμη γη κατάλληλη για ανάπτυξη φωτοβολταϊκών έργων.

Επιπρόσθετα, η νέα χωροθετική πολιτική, όπως έχουμε πληροφορηθεί, έχει καταστεί ιδιαίτερα περιοριστική, με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντικό πρόβλημα στην αδειοδότηση έργων ΑΠΕ και, ως εκ τούτου, το έργο της ΑΗΚ για επίτευξη των στόχων ανάπτυξης έργων ΑΠΕ, με μέγιστη συσσωρευτική ισχύ 600MWp μέχρι το 2032, σύμφωνα με Απόφαση της ΡΑΕΚ τον Οκτώβριο 2023, να καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολο. Η παρατεταμένη έλλειψη ουσιαστικού διαλόγου και της αναγκαίας συνεργασίας μεταξύ της ΑΗΚ και της ΡΑΕΚ για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ από την ΑΗΚ προς όφελος των καταναλωτών, λειτούργησε προς όφελος των ιδιωτικών συμφερόντων που δραστηριοποιούνται στην ανάπτυξη έργων ΑΠΕ και σε βάρος του τελικού καταναλωτή.

Γενικά, οι δυσκολίες που αντιμετώπισε και συνεχίζει να αντιμετωπίζει η ΑΗΚ στην ένταξη περισσότερων έργων ΑΠΕ στη ΒΡΔ Παραγωγής δεν της επέτρεψαν να πετύχει μείωση του κόστους παραγωγής. Αναφέρεται σχετικά ότι, το κόστος αγοράς καυσίμων και τα δικαιώματα ρύπων αποτελούν το 70% των συνολικών λειτουργικών δαπανών της Αρχής. Η καθυστέρηση στην ένταξη των ΑΠΕ, σε συνδυασμό με την καθυστέρηση στην έλευση του φυσικού αερίου, συντέιναν ώστε η Κύπρος να είναι, σύμφωνα με στοιχεία για τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας που δημοσίευσε η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024, η δεύτερη χώρα με τις υψηλότερες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας, σε σχέση με την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών.

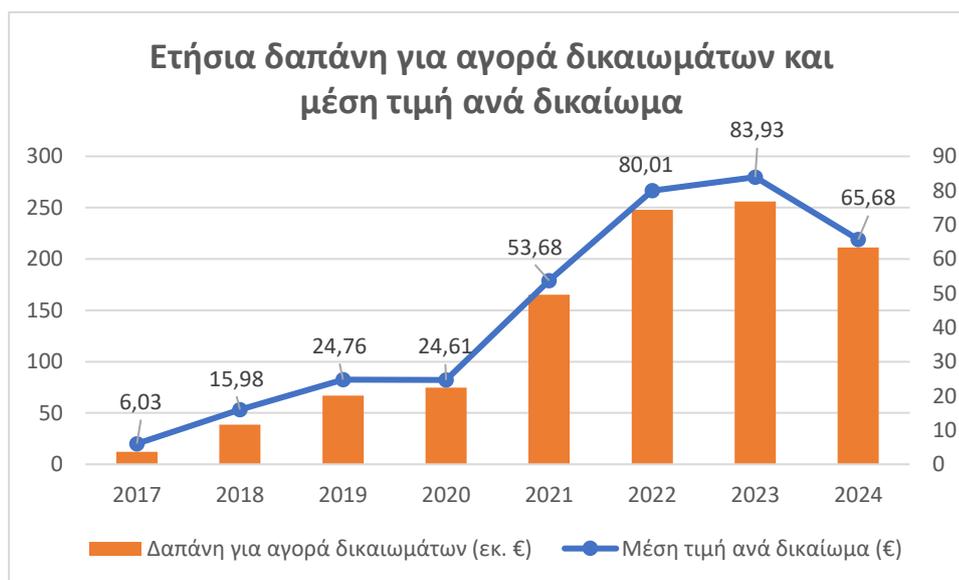
Σημειώνεται επίσης ότι, παρά τη δραστική μείωση του παγκόσμιου Σταθμισμένου Κόστους Ενέργειας (LCOE - Levelized Cost of Energy) από φωτοβολταϊκά μεγάλης κλίμακας, στην Κύπρο δεν κατέστη εφικτή η αξιοποίηση της μείωσης αυτής με τρόπο που να αποφέρει απτό και μετρήσιμο όφελος στον τελικό καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας.

Δεδομένων των δυσκολιών που παρουσιάζονται στην αδειοδότηση νέων φωτοβολταϊκών πάρκων, κάτι που φαίνεται, σύμφωνα με σχετική δημόσια αναφορά του Προέδρου του ΔΣ της ΑΗΚ, να αντιμετωπίζεται από υφιστάμενους κατόχους ανεκμετάλλεωτων αδειών, ως ευκαιρία αισχροκέρδειας διά μέσω της πώλησης αδειών για ανάπτυξη φωτοβολταϊκών πάρκων ή εταιρειών που ήδη κατέχουν τέτοιες άδειες, θεωρούμε ότι είναι σημαντικό, η ΡΑΕΚ να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης μέτρων ώστε, όπου προβλέπεται από τη νομοθεσία, οι σχετικές άδειες να ανακληθούν, προκειμένου να αποδευμευτεί γη και δυναμικότητα και να είναι έτσι εφικτή η υλοποίηση έργων ΑΠΕ από άλλους επενδυτές ή την ΑΗΚ.

Θεωρούμε, επίσης, ότι τα πιο πάνω, καθώς και αποφάσεις πολιτικής που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα την τιμή του ηλεκτρισμού, σε μεγάλο βαθμό δεν είναι στον έλεγχο της Αρχής και αποτελούν αντικείμενο που πρέπει να απασχολήσει το κράτος και τη ΡΑΕΚ.

Παραταύτα, δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα για τη μη ουσιαστική αντίδραση των προηγούμενων ΔΣ της ΑΗΚ για ένα τόσο σημαντικής σημασίας στρατηγικό θέμα.

- 2.2.** Η δαπάνη για αγορά δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων παρουσιάζει σημαντική αύξηση τα τελευταία έτη, κυρίως λόγω του αυξημένου κόστους των δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα, η εν λόγω δαπάνη ανήλθε σε €74,7εκ., €165,2εκ., €248εκ., €256εκ. και €211,2εκ. (μη ελεγμένα στοιχεία) κατά τα έτη 2020, 2021, 2022, 2023 και 2024, αντίστοιχα. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι, το κόστος των δικαιωμάτων μετακυλίεται στον λογαριασμό του καταναλωτή και συντείνει στη διατήρηση του υψηλού κόστους ηλεκτρικής ενέργειας. Στο ακόλουθο γράφημα παρατίθεται η ετήσια δαπάνη για αγορά δικαιωμάτων και η μέση τιμή ανά δικαίωμα για τα έτη 2017 – 2024. Σημειώνεται ότι, με βάση απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέχρι το 2020 κατανέμονταν στην Κύπρο δωρεάν δικαιώματα θερμοκηπιακών αερίων.

- 2.3.** Οι Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί Βασιλικού και Δεκέλειας λειτουργούν ενώ, οι σχετικές Άδειες Βιομηχανικών Εκπομπών έχουν λήξει από τις 31.12.2020, χωρίς να είναι δυνατή η ανανέωσή τους από την Αρμόδια Αρχή, καθότι δεν τηρούνται οι οριακές τιμές εκπομπών που προβλέπονται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2010/75/ΕΕ και τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές, ενώ εκκρεμεί και η έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών έγκρισης για υφιστάμενες κατασκευές στους εν λόγω Σταθμούς. Σημειώνεται ότι, στις 4.2.2025 υποβλήθηκε από την ΑΗΚ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αίτημα παρέκκλισης από τις οριακές τιμές εκπομπών για τις μονάδες καύσης των Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών Δεκέλειας και Βασιλικού. Επισημαίνεται ωστόσο ότι, σε περίπτωση μη έγκρισης του αιτήματος παρέκκλισης, η Κυπριακή Δημοκρατία ενδέχεται να εκτεθεί σε κυρώσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ύψος των οποίων δεν είναι εφικτό να εκτιμηθεί.
- 2.4.** Εντοπίστηκαν περιπτώσεις εταιρειών, οι οποίες καθυστερούσαν να εξοφλήσουν τους λογαριασμούς τους, χωρίς η Αρχή να προχωρεί σε διακοπή της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις εσωτερικές της διαδικασίες, καθώς και περιπτώσεις κατά τις οποίες η Αρχή προχωρούσε σε συμφωνίες διακανονισμού με καταναλωτές για εξόφληση των οφειλών τους με δόσεις, παρά το γεγονός ότι είχαν κατ' επανάληψη αθετήσει παλαιότερες συμφωνίες.

Οι αδυναμίες στην εφαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών της Αρχής, αποδεδειγμένα, οδηγούν σε απώλεια εσόδων καθώς, σε δύο τουλάχιστον περιπτώσεις, παρόλο ότι η Αρχή προχώρησε στη λήψη δικαστικών μέτρων, δεν κατέστη δυνατή η ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών ύψους €31.258 και €27.869 ενώ, τίθεται και θέμα άνισης μεταχείρισης των καταναλωτών.

- 2.5.** Παρατηρήθηκε ότι δεν διενεργούνται οι ενδεδειγμένοι έλεγχοι στους μετρητές χαμηλής και μέσης τάσης της Αρχής στο βαθμό που απαιτείται από τις σχετικές Οδηγίες/Διαδικασίες της, με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθής και ακριβούς λειτουργίας τους, καθώς επίσης τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν προβλημάτων και την αποφυγή του ενδεχόμενου απώλειας εσόδων για την Αρχή. Αναφέρεται σχετικά ότι, ενώ θα έπρεπε να ελεγχθούν 9.483 και 9.904 μετρητές για τα έτη 2022 και 2023, αντίστοιχα, ελέγχθηκαν μόνο 4.213 ή 44,4% και 4.055 ή 40,9%, αντίστοιχα.
- 2.6.** Κατά την 31.12.2022, η αξία της ηλεκτρικής ενέργειας που διοχετεύτηκε και δεν τιμολογήθηκε, ούτε εισπράχθηκε από τους Τουρκοκύπριους που διαμένουν σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές, ανέρχεται, από το 1964 μέχρι το 2022, σε €276,1εκ., χωρίς την επιβολή τόκων. Για το 2022, η αξία της εν λόγω ηλεκτρικής ενέργειας ανήλθε σε €1,3εκ. και αφορούσε αποκλειστικά σε κατανάλωση από τουρκοκυπριακά υποστατικά στην περιοχή Πύλας, αφού, όπως πληροφορηθήκαμε, μέχρι το 2014 αποσυνδέθηκαν όλες οι άλλες γραμμές που αφορούσαν κυρίως τις περιοχές Περγάμου και Αχερίτου.
- 2.7.** Το 2003 η ΑΗΚ σύναψε δύο συμφωνίες στρατηγικής συνεργασίας στις τηλεπικοινωνίες με δύο εταιρείες για χρήση του δικτύου οπτικών ινών και ενοικίαση χώρων. Οι συμφωνίες δεν περιλαμβάνουν ημερομηνία λήξης και, παρά τις επισημάνσεις της Υπηρεσίας μας από το 2017, η τροποποίησή τους παρέμενε σε εκκρεμότητα μέχρι τον Φεβρουάριο 2025, με πιθανές αρνητικές οικονομικές συνέπειες. Δεδομένων των μεταβολών στην αγορά από το 2011, οπότε υπογράφηκε η τελευταία συμπληρωματική συμφωνία, κρίνεται αναγκαία η άμεση επικαιροποίησή τους. Επιπλέον, το προβλεπόμενο μέρισμα ύψους 3% που δικαιούται η ΑΗΚ επί των καθαρών κερδών των εταιρειών, θα πρέπει να αναθεωρηθεί ώστε να μην εξαρτάται από τα κέρδη των εταιρειών.
- 2.8.** Στις Επιστολές ιδιωτών ελεγκτών προς τη Διοίκηση της Αρχής καταγράφονται ορισμένες σημαντικές αδυναμίες, οι οποίες αφορούν:
- ◆ σε επένδυση της ΑΗΚ στην Εταιρεία Υποδομών Φυσικού Αερίου («ΕΤΥΦΑ»). Συγκεκριμένα, η συμφωνία μετόχων που υπογράφηκε μεταξύ της ΑΗΚ και της Δημόσιας Επιχείρησης Φυσικού Αερίου, η οποία αποτελεί τον κύριο μέτοχο της ΕΤΥΦΑ, δεν φαίνεται να είναι σαφής, ως προς το ποιος από τους μετόχους της ΕΤΥΦΑ θα επωφεληθεί από τα μερίσματά της και σε ποιο βαθμό.
 - ◆ σε αδυναμίες στα Πληροφοριακά Συστήματα (ΠΣ) της ΑΗΚ και συγκεκριμένα στην απουσία εγκεκριμένων Σχεδίων Επιχειρησιακής Συνέχειας καθώς επίσης στην απουσία

καταγεγραμμένης διαδικασίας, με βάση την οποία να μπορεί η Διοίκηση να παρακολουθεί τις ενέργειες των διαχειριστών των ΠΣ, μέσω καταστάσεων καταγραφής ενεργειών (audit logs) σε κάθε ΠΣ.

- 2.9.** Η Αρχή, παρά τις κατ' επανάληψη συστάσεις της Υπηρεσίας μας για εφαρμογή των προνοιών της Εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου αρ. ΓΛ/ΑΑΔΣ 74 και, ενεργώντας με τρόπο που δεν συνάδει με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης των οικονομικών φορέων και της αρχής της προστασίας του ανταγωνισμού, εξακολουθεί εδώ και 72 περίπου χρόνια να διατηρεί τον ίδιο ουσιαστικά νομικό οίκο.

Παρόλο ότι το 2019, η Αρχή ανέθεσε και σε άλλους νομικούς οίκους την εκπροσώπησή της για συγκεκριμένες υποθέσεις αστικών αγωγών, το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε στο εν λόγω δικηγορικό γραφείο για τις υπηρεσίες που παρείχε κατά την περίοδο 2020-2023 ανήλθε σε €2.063.876 (95%) ενώ, το ποσό που έλαβαν συνολικά τα άλλα δικηγορικά γραφεία την αντίστοιχη περίοδο ανήλθε σε μόλις €108.247 (5%).

- 2.10.** Οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το έτος που έληξε στις 31.12.2024, περιλαμβάνουν προβλέψεις ύψους €22,7 εκ. περίπου, οι οποίες έχουν αναγνωριστεί στα αποτελέσματα στη βάση δικαστικής απόφασης που εκδόθηκε εναντίον της Αρχής τον Φεβρουάριο 2024, επί αγωγής που εγέρθηκε εναντίον προμηθευτή καυσίμων. Η Αρχή έχει εφεσιβάλει την εν λόγω απόφαση. Για την ίδια υπόθεση εκκρεμεί η εκδίκαση δεύτερης αγωγής, με την οποία ο ενάγων αξιώνει από την Αρχή αποζημιώσεις πέραν των ΗΠΑ\$18 εκ. Για το εν λόγω ποσό δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις, αναγνωρίζεται ωστόσο ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

- 2.11.** Σε 1.267 από τους συνολικά 2.256 διαγωνισμούς (56,1%) με εκτιμώμενη αξία άνω των €10.000¹ που προκηρύχθηκαν κατά την περίοδο 2018-2023, έγινε χρήση της Διαδικασίας με Διαπραγμάτευση Χωρίς Προηγούμενη Προκήρυξη Διαγωνισμού. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες της εσωτερικής Οδηγίας της Αρχής, η εν λόγω Διαδικασία χρησιμοποιείται μόνο σε εξαιρετικές και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις και όχι καταχρηστικά και με κίνδυνο να περιορίζεται ή να νοθεύεται ο ανταγωνισμός, ή να καταστρατηγείται η αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ή να ευνοείται συγκεκριμένος οικονομικός φορέας.

- 2.12.** Σύμφωνα με την Έκθεση της ΔΕΕ της Αρχής, διαπιστώθηκαν αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, αναφορικά με τις πληρωμές για αιτήσεις έκδοσης των όρων σύνδεσης Φωτοβολταϊκού Συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες αφορούσαν κυρίως στη μη εφαρμογή κατάλληλων δικλίδων ασφαλείας σε σχέση με τη διαδικασία και το λογισμικό σύστημα που χρησιμοποιείται. Ως αποτέλεσμα, συγκεκριμένος υπάλληλος παράκαμψε διαδικασίες της Αρχής,

¹ Η εσωτερική Οδηγία της Αρχής επέτρεπε απλουστευμένες διαδικασίες για εγχώριες αγορές μέχρι €10.000.

και παρακράτησε χρήματα πελατών συνολικού ύψους €29.750, με σκοπό να τα οικειοποιηθεί. Τελικά, το εν λόγω ποσό επιστράφηκε στην Αρχή από τον υπάλληλο.

- 2.13.** Για το ίδιο θέμα (βλ. 2.12), το ΔΣ της Αρχής, στη συνεδρία του στις 6.4.2023, αποφάσισε όπως καταγγεληθεί το συμβάν στην Αστυνομία και διεξαχθεί πειθαρχική έρευνα εναντίον του συγκεκριμένου υπαλλήλου. Εν αναμονή της γνωμάτευσης από τους νομικούς συμβούλους της Αρχής αναφορικά με την πειθαρχική έρευνα, το ΔΣ της Αρχής ενέκρινε αίτημα του υπό αναφορά υπαλλήλου για παραίτησή του από τον Οργανισμό ενώ, μέχρι τον Φεβρουάριο του 2025, η ποινική έρευνα εναντίον του δεν είχε ολοκληρωθεί. Με την έγκριση της παραίτησης του υπαλλήλου από το ΔΣ, ο υπάλληλος έλαβε όλα τα σχετικά οικονομικά ωφελήματα του χωρίς οποιαδήποτε επίπτωση.
- 2.14.** Αδυναμίες στη λειτουργία του Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης Πελατών (ΚΤΠ) της ΑΗΚ είχαν ως αποτέλεσμα, μεγάλος όγκος τηλεφωνικών κλήσεων που οδηγούνται σε αναμονή για εξυπηρέτηση από λειτουργό του ΚΤΠ (384.702 κλήσεις για τα έτη 2022-2024) να μην απαντήθηκαν τελικά. Το θέμα της μη ανταπόκρισης σε τηλεφωνικές κλήσεις από το ΚΤΠ και, κατ' επέκταση της διαχείρισης του όγκου των τηλεφωνικών κλήσεων, φαίνεται ότι χρονολογείται και, παράπονα καταφθάνουν στη Διοίκηση της Αρχής κατ' εξακολούθηση τα τελευταία χρόνια, χωρίς να λαμβάνονται ουσιαστικά και δραστικά μέτρα προς επίλυση του προβλήματος.
- 2.15.** Σύμφωνα με καταγγελία που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας, στις περιπτώσεις εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε πολυκατοικίες ή ενιαίους χώρους ανάπτυξης, η ΑΗΚ χρεώνει ξεχωριστά τον κάθε ένοικο/αιτητή για την τοποθέτηση δέκτη τηλεχειρισμού (ripple control receiver) παρά το γεγονός ότι τελικά εγκαθίσταται μόνο ένας δέκτης για όλη την πολυκατοικία/ανάπτυξη. Κατόπιν σχετικής διερεύνησης, εντοπίστηκαν 60 περιπτώσεις, για τις οποίες ευσταθούσε η καταγγελία. Μέχρι τις 19.2.2025, μόνο σε μία περίπτωση είχε γίνει η επιστροφή των χρημάτων σε αιτητές που λανθασμένα χρεώθηκαν. Όπως μας πληροφόρησε ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025, μέχρι τις 5.8.2025 έγινε επιστροφή χρημάτων σε 24 αιτητές και αναμένεται από το Περιφερειακό Γραφείο της ΑΗΚ στη Λευκωσία να ολοκληρώσει άμεσα τις διαδικασίες επιστροφής χρημάτων σε άλλους 18 αιτητές. Επίσης το Περιφερειακό Γραφείο της ΑΗΚ στη Λευκωσία θα επικοινωνήσει ξανά με τους άλλους 18 αιτητές, οι οποίοι δεν ανταποκρίθηκαν.
- 2.16.** Εξακολουθούσε να διαπιστώνονται αδυναμίες στην τήρηση των σχετικών διαδικασιών για τη χρήση καλαθοφόρων οχημάτων, παρά τη σημαντική βελτίωση που σημειώθηκε, σύμφωνα με την έκθεση της ΔΕΕ τον Μάρτιο του 2024. Συναφώς αναφέρεται ότι, μετά από θανατηφόρο ατύχημα υπαλλήλου της ΑΗΚ με καλαθοφόρο όχημα στις 2.7.2018, υπήρξαν δύο αγωγές εναντίον της ΑΗΚ, η μια εκ των οποίων είναι σε εξέλιξη ενώ, σύμφωνα με την Απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας που εκδόθηκε για την άλλη αγωγή, επιβλήθηκε ποινή συνολικού ύψους €28.000 στην ΑΗΚ, καθώς βρέθηκε ένοχη σε εννέα κατηγορίες, οι οποίες

αφορούν, μεταξύ άλλων, στην παράλειψη λήψης των αναγκαίων μέτρων που να διασφάλιζαν την τήρηση των απαιτήσεων του σχετικού Νόμου.

2.17. Αναφορικά με θέματα προσωπικού, παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- ◆ Το συνολικό ύψος των επιδομάτων που καταβλήθηκαν στο προσωπικό της Αρχής ανήλθε σε €11,4 εκ. το 2022 σε σύγκριση με €10,1εκ. το 2021 και €8,8εκ. το 2020, σημειώνοντας αύξηση ύψους €1,3εκ. ή 12,9% κατά το 2022 σε σύγκριση με το 2021 και €2,6εκ. ή 29,5% σε σύγκριση με το 2020, η οποία οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην αύξηση της δαπάνης για υπερωριακή αμοιβή. Πιο συγκεκριμένα, το ποσό που δαπανήθηκε το 2022 για υπερωριακή αποζημίωση ανήλθε, σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από την Αρχή, σε €6,6εκ. σε σύγκριση με €5,4εκ. το 2021 και €4,1εκ. το 2020, παρουσιάζοντας αύξηση ύψους €1,2εκ. ή 22,2% κατά το 2022 σε σύγκριση με το 2021 και €2,5εκ. ή 61% σε σύγκριση με το 2020. Αν επίσης ληφθεί υπόψη ότι η υπερωριακή αμοιβή κατά το 2017 ανερχόταν σε €2,1εκ., διαφαίνεται μια διαχρονική σημαντική αύξηση που ίσως υποδηλώνει ότι μόνιμες ανάγκες καλύπτονται μέσω υπερωριών, κάτι που αποτελεί μη συμφέρουσα πρακτική.
- ◆ Διαπιστώθηκε ότι δεν εφαρμόζεται η σχετική Οδηγία της Αρχής, σύμφωνα με την οποία, το ετήσιο όριο υπερωριακής αμοιβής ανέρχεται σε €13.000 και, σε περίπτωση που υπάλληλος θα αμειφθεί υπερωριακά για ποσό που θα υπερβαίνει το εν λόγω όριο, οι δεδουλευμένες ώρες που αντιστοιχούν στο ποσό της υπέρβασης θα καταβληθούν στον υπάλληλο, ως ελεύθερος χρόνος από υπερωρίες. Συγκεκριμένα, παρατηρήσαμε ότι, 166 και 81 άτομα κατά τα έτη 2023 και 2022, αντίστοιχα, είχαν υπερωριακή αμοιβή άνω των €13.000, με μέγιστο ποσό ύψους €37.198 για το 2023 και €28.424 για το 2022.
- ◆ Από έλεγχο που διενήργησε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΕ) της ΑΗΚ, κατόπιν καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας και διαβιβάστηκε στην Αρχή, αναφορικά με κατάχρηση υπερωριακής αποζημίωσης από συνεργεία της ΑΗΚ στην Επαρχία Λεμεσού, εντοπίστηκαν ορισμένες αδυναμίες σε συστήματα και διαδικασίες, που ενδεχομένως να επιτρέπουν την κατάχρηση της υπερωριακής απασχόλησης. Όπως ενδεικτικά αναφέρεται σε σχετικό σημείωμα ημερ. 10.6.2024, του Διευθυντή της ΒΡΔ Διανομής, που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας, μέρος του προσωπικού που δραστηριοποιείται στα Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ δεν κτυπούσε την κάρτα του ή κτυπούσε την κάρτα άλλου συναδέλφου, πριν και μετά τη διεξαγωγή της υπερωριακής εργασίας.
- ◆ Παρεμφερή ωφελήματα (ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, επιδότηση εκπαιδευτικών δανείων, διατήρηση ταμείων ευημερίας για ευημερία/ψυχαγωγία των μελών, ταμείων βοήθειας κ.λπ.) ύψους €9,3εκ. καταβλήθηκαν το 2022, σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, εκ των οποίων, ποσό ύψους €4,2εκ. αφορούσε σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη συνταξιούχων. Σημειώνεται ότι, η εισφορά της Αρχής στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης (ΤΙΠ) για τους συνταξιούχους εξακολουθεί να ανέρχεται σε 5,9% επί του συνόλου των συντάξιμων αποδοχών των

συνταξιούχων, χωρίς να έχει μειωθεί μετά την εφαρμογή του Γενικού Σχέδιου Υγείας. Επισημαίνεται επίσης ότι, σύμφωνα με τις τελευταίες εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του ΤΠΠ για το έτος 2022, το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2022 ανερχόταν σε €7.052.549, ποσό το οποίο θεωρούμε αρκετά ψηλό, γεγονός που θα πρέπει να προβληματίσει την Αρχή.

3. Εισαγωγή

3.1. Κύριες πληροφορίες για τον ελεγχόμενο φορέα.

Η ΑΗΚ αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το οποίο ιδρύθηκε σύμφωνα με τον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο Κεφ. 171 του 1952. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), το οποίο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ) και αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και επτά μέλη.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο, η ΑΗΚ διεξάγει τις δραστηριότητες της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Μετά από τροποποίηση στον Νόμο στις 24 Νοεμβρίου 2000, η ΑΗΚ εξουσιοδοτήθηκε να διεξάγει και δραστηριότητες σε τομείς που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατοτήτων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνογνωσίας της.

Η ΑΗΚ, πέραν των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, ετοιμάζει χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας και για τις μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 (Ν.122(Ι)/2003), ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2021 (Ν.130(Ι)/2021), και τις σχετικές Ρυθμιστικές Αποφάσεις της ΡΑΕΚ για λειτουργικό και λογιστικό διαχωρισμό.

	2022	2023
Συνολικά Έσοδα	€1.327,6 εκ.	€1.268,4 εκ.
Συνολικές Δαπάνες	€1.314,7 εκ.	€1.223,9 εκ.
Κέρδος πριν τη φορολογία	€12,9 εκ.	€44,5 εκ.
Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12	2.200	2.247

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τον ελεγχόμενο φορέα είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: www.eac.com.cy/EL/Pages/default.aspx

3.2. Σκοπός του ελέγχου.

Ο σκοπός διενέργειας του υπό αναφορά ελέγχου είναι η εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης του ελεγχόμενου φορέα, για συγκεκριμένες δραστηριότητές του που εξετάσαμε, με το θεσμικό πλαίσιο που τον διέπει.

4. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις

4.1. Θέμα: Ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) από την Αρχή.

Αναφορικά με το θέμα της ένταξης έργων ΑΠΕ στη Βασική Ρυθμιζόμενη Δραστηριότητα (ΒΡΔ) Παραγωγής της ΑΗΚ, η Υπηρεσία μας, το 2022 είχε εκτενή αλληλογραφία τόσο με την ΑΗΚ όσο και με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ). Όπως σημειώσαμε σε επιστολή μας στις 18.5.2022 προς τη ΡΑΕΚ, με επίκληση σχετικής μελέτης συμβούλου της ΑΗΚ, η επιλογή της ένταξης των έργων ΑΠΕ στη ΒΡΔ Παραγωγής είναι προτιμητέα, καθώς πέραν των πλεονεκτημάτων που έχει η ΑΗΚ με τη βελτιστοποίηση του ενεργειακού της μείγματος, η επιλογή αυτή προσφέρει άμεση μετακύλιση του οφέλους στον καταναλωτή.

Μέχρι τον Σεπτέμβριο 2025, η ΑΗΚ διέθετε σε λειτουργία εντός της ΒΡΔ Παραγωγής μόνο τέσσερα φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής ισχύος 20MWp ενώ, η πρόοδος των υπόλοιπων φωτοβολταϊκών έργων, για τα οποία εξασφαλίστηκαν σχετικές άδειες από τη ΡΑΕΚ παρουσιάζει σημαντική καθυστέρηση, γεγονός που καθιστά αβέβαιη την επίτευξη των στόχων της ΑΗΚ για την ανάπτυξη τους. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνολική εγκατεστημένη ισχύς φωτοβολταϊκών έργων που ήταν τότε συνδεδεμένα στο δίκτυο διανομής (εξαιρουμένων των φωτοβολταϊκών έργων τύπου net-metering, net-billing και αυτοπαραγωγής) ανέρχεται σε 420,1MWp, εκ των οποίων τα 265,9MWp αφορούν σε φωτοβολταϊκά έργα των 5 μεγαλύτερων επενδυτών, εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι η ΑΗΚ είναι ουραγός στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.

Σημειώνεται ότι η ΡΑΕΚ, δεν είχε ένσταση στην ανάπτυξη και την ένταξη έργων ΑΠΕ στις Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες της Αρχής, σύμφωνα με τους όρους που είχαν όλες οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, κάτι που όμως δεν θα επέφερε οποιαδήποτε μεταβολή στο κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από την ΑΗΚ. Τα βασικά επιχειρήματα της ΡΑΕΚ για αυτή της τη στάση, ήταν η ανάγκη δημιουργίας επαρκούς ανταγωνισμού στον τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ενόψει της εφαρμογής της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού, καθώς επίσης και το γεγονός ότι η ΒΡΔ Παραγωγής της ΑΗΚ, ως ρυθμιζόμενη από τη ΡΑΕΚ δραστηριότητα, κατασκευάζει και λειτουργεί τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού, έχοντας εξασφαλισμένη απόσβεση και απόδοση με μηδενικό ρίσκο, αφού ανακτά τα κόστη της μέσω εγκεκριμένων από τη ΡΑΕΚ διατιμήσεων, κάτι που κανένας άλλος αδειούχος δεν έχει.

Σημειώνεται ότι η σχετική αλληλογραφία μεταξύ της ΡΑΕΚ και της ΑΗΚ αναφορικά με την ένταξη έργων ΑΠΕ στο μείγμα παραγωγής της ΑΗΚ χρονολογείτο από το 2017. Τελικά, η μέγιστη ετήσια συσσωρευτική ισχύς ΑΠΕ ηλεκτροπαραγωγής της ΑΗΚ, που θα μπορούσε να είναι σε λειτουργία εντός της ΒΡΔ Παραγωγής της ΑΗΚ μέχρι το έτος 2032 και που κυμαινόταν από 30MWp το 2023 και φτάνει μέχρι τα 600MWp το 2032 καθορίστηκε με την Απόφαση της ΡΑΕΚ με αρ. 353/2023 και ημερ. 10.10.2023.

Στους ακόλουθους πίνακες παρατίθεται η συνολική ισχύς των Εξαιρέσεων από Άδεια κατασκευής/λειτουργίας (φωτοβολταϊκά έργα ισχύος μεγαλύτερης των 50kW έως 8MW) και η συνολική

ισχύς των Αδειών κατασκευής/λειτουργίας (φωτοβολταϊκά έργα ισχύος μεγαλύτερης των 8MW) των εμπορικών φωτοβολταϊκών έργων που χορηγήθηκαν από τη ΡΑΕΚ προς την ΑΗΚ και τους άλλους ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες) για την περίοδο 2018 - 2024.

Πίνακας 1: Ισχύς Εξαιρέσεων από Άδεια κατασκευής/λειτουργίας που χορηγήθηκαν από τη ΡΑΕΚ (φωτοβολταϊκά έργα ισχύος μεγαλύτερης των 50kW έως 8MW)

Έτος χορήγησης άδειας	ΑΗΚ		Ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες)	
	Ισχύς Εξαιρέσεων από Άδεια Κατασκευής (MW)	Ισχύς Αδειών Λειτουργίας (MW)	Ισχύς Εξαιρέσεων από Άδεια Κατασκευής (MW)	Ισχύς Αδειών Λειτουργίας (MW)
2018	0	0	306	0
2019	7 + 5*	0	138	10
2020	0	0	58	42
2021	20*	0	118	50
2022	0	0	611	90
2023	65	12	651	67
2024	0	8	450	25

*Οι Εξαιρέσεις χορηγήθηκαν στην ΑΗΚ - ΙΑΚ Αχερά Ανανεώσιμες Λτδ

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από τη ΡΑΕΚ.

Πίνακας 2: Ισχύς Αδειών κατασκευής/λειτουργίας που χορηγήθηκαν από τη ΡΑΕΚ (φωτοβολταϊκά έργα ισχύος μεγαλύτερης των 8MW)

Έτος χορήγησης άδειας	ΑΗΚ		Ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες)	
	Ισχύς Αδειών Κατασκευής (MW)	Ισχύς Αδειών Λειτουργίας (MW)	Ισχύς Αδειών Κατασκευής (MW)	Ισχύς Αδειών Λειτουργίας (MW)
2018	0	0	43	0
2019	8	0	12	0
2020	0	0	108	8
2021	48*	0	30	0
2022	0	0	200	0
2023	43	0	283	0
2024	0	0	88	0

*Οι Άδειες χορηγήθηκαν στην ΑΗΚ - ΙΑΚ Αχερά Ανανεώσιμες Λτδ

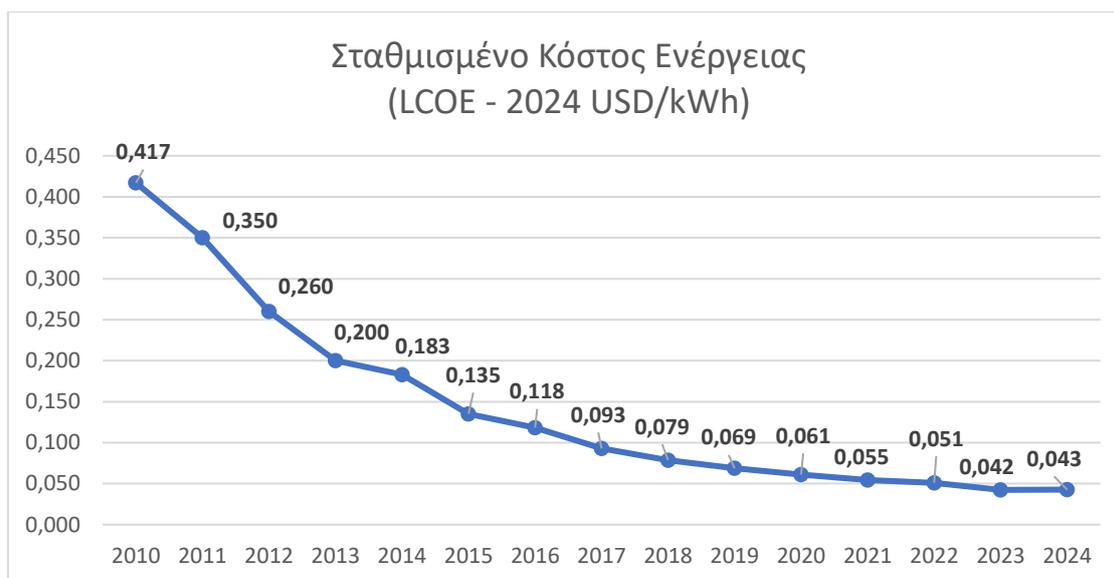
Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από τη ΡΑΕΚ.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω στοιχεία, η σημαντική καθυστέρηση στην ένταξη έργων ΑΠΕ στην παραγωγική δυνατότητα της ΑΗΚ, έδωσε προβάδισμα στις ιδιωτικές επιχειρήσεις να αναπτύξουν μεγάλα φωτοβολταϊκά έργα ή να εξασφαλίσουν σχετικές άδειες, χωρίς όμως να επωφελείται μέχρι σήμερα ο καταναλωτής από την είσοδο αυτών των εταιρειών στην αγορά και έχει συντείνει στον

κορεσμό του δικτύου και στην αποστράγγιση της αγοράς από διαθέσιμη γη κατάλληλη για ανάπτυξη φωτοβολταϊκών έργων.

Σημειώνεται επίσης ότι, παρά τη δραστική μείωση του παγκόσμιου Σταθμισμένου Κόστους Ενέργειας (LCOE² - Levelized Cost of Energy) από φωτοβολταϊκά μεγάλης κλίμακας, στην Κύπρο δεν κατέστη εφικτή η αξιοποίηση της μείωσης αυτής με τρόπο που να αποφέρει απτό και μετρήσιμο όφελος στον τελικό καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας. Αναφέρεται σχετικά ότι, σύμφωνα με την έκθεση με τίτλο “Renewable Power Generation Costs in 2024” που εκδόθηκε από τον διεθνή οργανισμό IRENA (International Renewable Energy Agency) τον Ιούλιο 2025³, το κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά έχει σημειώσει σημαντική μείωση διαχρονικά. Σύμφωνα με την πιο πάνω έκθεση, μεταξύ του 2010 και του 2024, το παγκόσμιο Σταθμισμένο Κόστος Ενέργειας των φωτοβολταϊκών συστημάτων μεγάλης κλίμακας, μειώθηκε κατά 90%, από 0,417 USD/kWh σε 0,043 USD/kWh. Συγκεκριμένα, το Σταθμισμένο Κόστος Ενέργειας μεταξύ των ετών 2010 -2024 αποτυπώνεται στο ακόλουθο γράφημα.

Γράφημα 1: Παγκόσμιο Σταθμισμένο Κόστος Ενέργειας των φωτοβολταϊκών συστημάτων μεγάλης κλίμακας.

Επιπρόσθετα, όπως προκύπτει από σχετική αλληλογραφία, η νέα χωροθετική πολιτική, έχει καταστεί ιδιαίτερα περιοριστική, με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντικό πρόβλημα στην αδειοδότηση έργων ΑΠΕ

² Το Σταθμισμένο Κόστος Ενέργειας (LCOE - Levelized Cost of Energy), είναι το συνολικό κόστος κατασκευής και λειτουργίας μιας μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ανά παραγόμενη κιλοβατώρα (kWh). Με απλά λόγια, είναι το συνολικό κόστος μιας επένδυσης σε ενέργεια, διαιρούμενο με τη συνολική ενέργεια που αναμένεται να παράγει η μονάδα αυτή καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.

³ <https://www.irena.org/Publications/2025/Jun/Renewable-Power-Generation-Costs-in-2024>

και, ως εκ τούτου, το έργο της ΑΗΚ για επίτευξη των στόχων ανάπτυξης έργων ΑΠΕ, καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολο.

Όπως σημείωσε η ΑΗΚ σε επιστολή της ημερ. 21.12.2023, προς τη ΡΑΕΚ, με βάση τα μέχρι τότε δεδομένα, δεν φαινόταν να υπήρχε η δυνατότητα υλοποίησης αρκετών έργων που να της επέτρεπαν να προσεγγίσει τους συμφωνημένους στόχους, σύμφωνα με την προαναφερθείσα Απόφαση της ΡΑΕΚ με αρ. 353/2023 και ημερ. 10.10.2023, και εξέταζε εναλλακτικές λύσεις. Συναφώς αναφέρεται ότι, σε συνάντηση των δύο Αρχών στις 17.1.2024, η ΑΗΚ ανέφερε ότι, η επίτευξη των στόχων για την υλοποίηση έργων ΑΠΕ ήταν προβληματική, λόγω της διαδικασίας για τη λήψη Πολεοδομικής Άδειας, η οποία έγινε πιο δύσκολη, καθώς και τεχνικών δυσκολιών, όπως ο κορεσμός του δικτύου.

Επισημαίνεται ότι ο Πρόεδρος του ΔΣ της ΑΗΚ, στο πλαίσιο της εξέτασης του Προϋπολογισμού της ΑΗΚ από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών τον Φεβρουάριο 2025, δήλωσε πως η ΑΗΚ είχε αποκλειστεί για χρόνια από την αγορά των ΑΠΕ και αυτός ο αποκλεισμός έχει σοβαρές επιπτώσεις, καθώς δεν επιτρέπει τη μείωση του ενεργειακού κόστους. Επεσήμανε ακόμη τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η ΑΗΚ στην εξασφάλιση γης για τη δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων, καθώς επίσης την πρακτική που εφαρμόζουν ιδιώτες που ενώ κατέχουν άδειες για φωτοβολταϊκά πάρκα, δεν έχουν προχωρήσει στην εγκατάσταση και προσεγγίζουν την ΑΗΚ, με σκοπό να πωλήσουν τις εν λόγω άδειες. Έκανε μάλιστα αναφορά σε προσφορά που έγινε από ιδιώτη προς την ΑΗΚ για πώληση άδειας για φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 14ΜWp στην τιμή των €7εκ., ενώ το κόστος μιας τέτοιας άδειας για τον ιδιώτη που την εξασφάλισε, θα πρέπει να κυμαινόταν μεταξύ €30.000 – €50.000. Η Υπηρεσία μας δεν επιβεβαίωσε την ακρίβεια αυτών των αριθμών.

Η καθυστέρηση που σημειώθηκε στην ένταξη έργων ΑΠΕ από την ΑΗΚ αποδίδεται, σύμφωνα με την απαντητική επιστολή της ΑΗΚ (Παράρτημα III Α) τον Οκτώβριο 2025, στο ότι η ΡΑΕΚ με παρεμβάσεις της την περίοδο 2019 – 2022 είχε απαιτήσει από την ΑΗΚ να σταματήσει τις ενέργειες για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ, μέχρι να ολοκληρωθεί εξέταση από μέρους της για το νομικό πλαίσιο και να ικανοποιηθεί για τον τρόπο ένταξης έργων ΑΠΕ στο δυναμικό παραγωγής της. Επίσης, όπως αναφέρεται σχετικά, το 2022 η ΡΑΕΚ δημοσίευσε προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης, με την πρόθεσή της να μη χορηγήσει περαιτέρω άδειες στην ΑΗΚ.

Από την άλλη, σύμφωνα με την απαντητική επιστολή της ΡΑΕΚ τον Αύγουστο 2025 (Παράρτημα III Β), η καθυστέρηση που σημειώθηκε αποδίδεται στο ότι η ΑΗΚ, μεσούσης του μεταξύ τους διαλόγου προέβαινε σε ενέργειες, οι οποίες ήταν αντίθετες με τα όσα συζητούνταν για τη θέσπιση ενός αναπτυξιακού προγράμματος συστημάτων παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, που ήταν απαραίτητο στο πλαίσιο της δημιουργίας συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά. Όπως επίσης αναφέρεται στην επιστολή της ΡΑΕΚ, ουδέποτε αρνήθηκε να παραλάβει, εξετάσει και αξιολογήσει οποιαδήποτε αίτηση της ΑΗΚ για την εξασφάλιση σχετικών αδειών. Επίσης, σημειώνεται, μεταξύ άλλων, ότι «η ΡΑΕΚ με βάση τις πρόνοιες της εθνικής νομοθεσίας, των σχετικών Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Ευρωπαϊκών Κανονισμών οφείλει να λαμβάνει προληπτικά μέτρα προκειμένου να παρασχεθεί ένα πρόσφορο έδαφος για την επίτευξη της δημιουργίας συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου,

μεταξύ των οποίων και η ρύθμιση του τρόπου ή/και του επιτρεπόμενου ορίου εγκατεστημένης ισχύος που η ΑΗΚ θα μπορεί να συμμετέχει στην αγορά ηλεκτρισμού, ώστε προληπτικά να αποτραπεί πιθανή κατάχρηση της θέσης ισχύος της και να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού».

Ακόμα και αν ευσταθούν οι κίνδυνοι που επικαλείται η ΡΑΕΚ στην απάντηση της από ενδεχόμενη άνευ ορίου ανάπτυξη των ΑΠΕ από την ΑΗΚ κατά το επίμαχο διάστημα, στην πράξη, η ανεπαρκής παρουσία ΑΠΕ στο μείγμα παραγωγής της ΑΗΚ, είχε ως αποτέλεσμα να απωλέσει ο τελικός καταναλωτής οποιαδήποτε ενδεχόμενα οφέλη. Η παρατεταμένη έλλειψη ουσιαστικού διαλόγου και της αναγκαίας συνεργασίας μεταξύ της ΑΗΚ και της ΡΑΕΚ για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ από την ΑΗΚ προς όφελος των καταναλωτών, λειτούργησε προς όφελος των ιδιωτικών συμφερόντων που δραστηριοποιούνται στην ανάπτυξη έργων ΑΠΕ και σε βάρος του τελικού καταναλωτή. Αξίζει επίσης να τονιστεί, ότι το άνοιγμα/λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού και ο ανταγωνισμός δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά γίνονται για την επίτευξη του ουσιαστικού σκοπού της νομοθεσίας (ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2021 – Ν.130(Ι)/2021), που είναι η προστασία των καταναλωτών και η διασφάλιση οικονομικά προσιτών, διαφανών τιμών και κόστους ενέργειας για τους καταναλωτές. Επίσης, σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο, αυτό πρέπει να γίνεται, διασφαλίζοντας ότι όλες οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της ΑΗΚ, θα δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας, χωρίς να τυγχάνουν οποιασδήποτε διάκρισης όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.

Οι δυσκολίες που αντιμετώπισε και συνεχίζει να αντιμετωπίζει η ΑΗΚ στην ένταξη ΑΠΕ στη ΒΡΔ Παραγωγής δεν της επέτρεψαν να πετύχει μείωση του κόστους παραγωγής. Αναφέρεται σχετικά ότι το κόστος αγοράς καυσίμων και τα δικαιώματα ρύπων αποτελούν το 70% των συνολικών λειτουργικών δαπανών της Αρχής. Η καθυστέρηση στην ένταξη των ΑΠΕ, σε συνδυασμό με την καθυστέρηση στην έλευση του φυσικού αερίου, συνέτειναν ώστε η Κύπρος να είναι, σύμφωνα με στοιχεία για τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας που δημοσίευσε η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat) κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024, η δεύτερη χώρα με τις υψηλότερες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας σε σχέση με την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών.

Η υλοποίηση της προαναφερθείσας Απόφασης της ΡΑΕΚ (αρ. 353/2023 και ημερ. 10.10.2023) για τη μέγιστη ετήσια συσσωρευτική ισχύ ΑΠΕ ηλεκτροπαραγωγής της ΑΗΚ, που θα μπορούσε να είναι σε λειτουργία εντός της ΒΡΔ Παραγωγής της ΑΗΚ μέχρι το 2032, θεωρούμε ότι θα συμβάλει στη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας. Δεδομένων των δυσκολιών που παρουσιάζονται στην αδειοδότηση νέων φωτοβολταϊκών πάρκων, κάτι που φαίνεται, σύμφωνα με σχετική δημόσια αναφορά του Προέδρου του ΔΣ της ΑΗΚ, να αντιμετωπίζεται από υφιστάμενους κατόχους ανεκμετάλλευτων αδειών, ως ευκαιρία αισχροκέρδειας διά μέσω της πώλησης αδειών για ανάπτυξη φωτοβολταϊκών πάρκων ή εταιρειών που ήδη κατέχουν τέτοιες άδειες, θεωρούμε ότι είναι σημαντικό η ΡΑΕΚ να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης μέτρων ώστε, όπου προβλέπεται από τη νομοθεσία, οι σχετικές άδειες να ανακληθούν, προκειμένου να αποδευτεθεί γη και δυναμικότητα, και να είναι εφικτή η υλοποίηση έργων ΑΠΕ από άλλους επενδυτές ή την ΑΗΚ.

Θεωρούμε, επίσης, ότι τα πιο πάνω, καθώς και αποφάσεις πολιτικής που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα την τιμή του ηλεκτρισμού, δεν είναι στον έλεγχο της Αρχής και αποτελούν αντικείμενο που πρέπει να απασχολήσει το κράτος και τη ΡΑΕΚ.

4.2. Θέμα: Συμμόρφωση με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες αναφορικά με τις εκπομπές ρύπων – Λειτουργία Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών (ΗΣ).

4.2.1. Εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων - Δαπάνη για Αγορά Δικαιωμάτων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται για τα έτη 2017 – 2024 τα δωρεάν δικαιώματα θερμοκηπιακών αερίων που κατανεμήθηκαν στην Αρχή, σύμφωνα με σχετική απόφαση της ΕΕ ημερ. 27.6.2012, οι ετήσιες πιστοποιημένες εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων, σύμφωνα με την έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή/εμπειρογνώμονα, το έλλειμμα δικαιωμάτων που προέκυψε, το κόστος για την κάλυψή του με αγορά αντίστοιχου αριθμού δικαιωμάτων και η μέση τιμή ανά δικαίωμα.

Πίνακας 3: Ετήσια δαπάνη για αγορά δικαιωμάτων

Έτος	Αριθμός δωρεάν δικαιωμάτων (τόνοι)	Πιστοποιημένες εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων (τόνοι)	Πλεόνασμα / (Έλλειμμα) (τόνοι)	Δαπάνη για αγορά δικαιωμάτων (εκ. €)	Μέση τιμή ανά δικαίωμα (€)
2017	1.259.538	3.287.834	(2.028.296)	12,24	6,03
2018	935.657	3.342.360	(2.406.703)	38,47	15,98
2019	575.789	3.282.056	(2.706.267)	67,02	24,76
2020	-	3.033.729	(3.033.729)	74,66	24,61
2021	-	3.077.688	(3.077.688)	165,22	53,68
2022	-	3.098.942	(3.098.942)	247,96	80,01
2023	-	3.049.920	(3.049.920)	255,99	83,93
2024*	-	3.215.451	(3.215.451)	211,21	65,68

*: μη ελεγμένα

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ

Αναφέρεται σχετικά ότι, σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση της ΕΕ για μεταβατική δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων, κατανεμήθηκαν στην Κύπρο για την περίοδο 2013-2020 10.975.978 δωρεάν δικαιώματα, συνολικής αξίας (με τις τότε ισχύουσες τιμές) €194εκ. περίπου, έτσι ώστε να δοθεί η ευχέρεια για αναβάθμιση των εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρισμού, με στόχο την τήρηση των προδιαγραφών και των περιορισμών που υιοθετήθηκαν από την ΕΕ. Σε συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, για τη νέα περίοδο δικαιωμάτων (2021 – 2030), η ΑΗΚ δεν δικαιούται να λάβει οποιαδήποτε δωρεάν δικαιώματα.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα, οι ποσότητες πιστοποιημένων εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων κυμαίνονται σε παρόμοια επίπεδα κάθε έτος, ωστόσο η δαπάνη για αγορά των δικαιωμάτων

παρουσιάζει σημαντική αύξηση, κυρίως λόγω του αυξημένου κόστους των δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, η μέση τιμή ανά δικαίωμα σημειώνει αλματώδη αύξηση τα τελευταία έτη, ειδικά κατά τα έτη 2022 και 2023. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι το κόστος των δικαιωμάτων μετακυλίεται στον λογαριασμό του καταναλωτή και συντείνει στη διατήρηση του υψηλού κόστους ηλεκτρικής ενέργειας.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Οι αρμόδιοι φορείς χάραξης και υλοποίησης πολιτικών θα πρέπει να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες για αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και έλευση φυσικού αερίου για ηλεκτροπαραγωγή, μέσω των οποίων θα μειωθούν οι εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων και, ως εκ τούτου, το κόστος ηλεκτρισμού.

4.2.2. Λειτουργία Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών (ΗΣ) Βασιλικού και Δεκέλειας.

Για τη λειτουργία των ΗΣ της ΑΗΚ απαιτείται Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών (ΑΒΕ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8(1) του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμου (Ν.184(Ι)/2013). Παρατηρήθηκε ότι, μέχρι την περίοδο του ελέγχου (Μάρτιος 2025), μόνο ο ΗΣ Μονής διέθετε ΑΒΕ, η οποία εκδόθηκε στις 8.11.2023, με ισχύ μέχρι 11.10.2025 (εκκρεμεί αίτηση για ανανέωση). Η ΑΒΕ για τον ΗΣ Βασιλικού εκδόθηκε στις 14.11.2017 και έληξε στις 31.12.2020, ενώ η ΑΒΕ του ΗΣ Δεκέλειας εκδόθηκε στις 14.11.2017, με ισχύ μέχρι τις 31.12.2020 και καθόριζε ότι, οι έξι Μονάδες Ατμού μπορούσαν να λειτουργήσουν μέχρι 18.000 ώρες από την 1.1.2020 μέχρι τις 31.12.2023, χωρίς να τηρούνται οι οριακές τιμές εκπομπής ρύπων που καθορίζονται στον πιο πάνω Νόμο (σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2010/75/ΕΕ), αλλά οι οριακές τιμές εκπομπών που περιλαμβάνονταν στην εν λόγω Άδεια. Επειδή όμως οι μονάδες ατμού του ΗΣ Δεκέλειας ήταν σε συνεχή λειτουργία από την 1.1.2020, τόσο για σκοπούς κάλυψης της ζήτησης καθώς και για σκοπούς διασφάλισης της ασφαλούς λειτουργίας των συστημάτων παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι επιτρεπόμενες ώρες λειτουργίας είχαν εξαντληθεί από τις 19.1.2022. Σημειώνεται ότι, στις 17.1.2022, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου με επιστολή του στην ΑΗΚ Παραγωγή ανέφερε ότι είχε ενημερώσει τη ΡΑΕΚ ότι, για τους πιο πάνω λόγους, ήταν υποχρεωμένος να συνεχίσει τη δέσμευση των μονάδων ατμού του ΗΣ Δεκέλειας και μετά την εξάντληση των επιτρεπόμενων ωρών λειτουργίας τους στις 19.1.2022. Σύμφωνα με ενημέρωση που είχαμε από την ΑΗΚ στις 6.3.2025, στις 4.2.2025 υποβλήθηκε από την ΑΗΚ στην ΕΕ αίτημα παρέκκλισης από τις οριακές τιμές εκπομπών που διαλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία 2010/75/ΕΕ για τις μονάδες καύσης των ΗΣ Δεκέλειας και Βασιλικού. Επισημαίνεται ωστόσο ότι, σε περίπτωση μη έγκρισης του αιτήματος παρέκκλισης, η Κυπριακή Δημοκρατία ενδέχεται να εκτεθεί σε κυρώσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ύψος των οποίων δεν είναι εφικτό να εκτιμηθεί.

Επισημαίνεται επίσης ότι, για να είναι δυνατή η ανανέωση της ΑΒΕ στους ΗΣ της ΑΗΚ από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, απαιτείται μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τον Ν.184(Ι)/2013:

- ♦ Τήρηση των οριακών τιμών εκπομπών ρύπων, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2010/75/ΕΕ και τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές.

- ♦ Ύπαρξη πιστοποιητικού έγκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11(4)(στ) του πιο πάνω Νόμου, το οποίο ωστόσο, δεν έχει εκδοθεί τόσο για τον ΗΣ Βασιλικού καθώς και τον ΗΣ Δεκέλειας, αφού υπάρχουν εκκρεμείς αιτήσεις, που είχαν υποβληθεί στις αρμόδιες Επαρχιακές Διοικήσεις το 2018 και 2019, για διάφορες κατασκευές που έγιναν στους εν λόγω ΗΣ.

Σημειώνεται ότι, παρόλο ότι δεν υπάρχουν πιστοποιητικά έγκρισης, εάν τηρούνταν οι οριακές τιμές εκπομπών ρύπων, η ανανέωση των ΑΒΕ θα ήταν δυνατή μέχρι την 31.12.2024, με βάση σχετικές Μεταβατικές Διατάξεις στον περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικό) Νόμο (Ν.4(Ι)/2023). Σε κάθε περίπτωση, οι ΗΣ Βασιλικού και Δεκέλειας συνεχίζουν να λειτουργούν ενώ, οι σχετικές ΑΒΕ έχουν λήξει από τις 31.12.2020, χωρίς ωστόσο να είναι δυνατή η ανανέωσή τους από την Αρμόδια Αρχή.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση των ΑΒΕ για τους ΗΣ Βασιλικού και Δεκέλειας.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 μάς πληροφόρησε ότι, η ΒΡΔ Παραγωγής λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και διασφαλίζει ότι οι εκπομπές υγρών και αέριων αποβλήτων είναι πάντοτε μέσα στα όρια που καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες Νομοθεσίες και Κανονισμούς, αλλά και στις υφιστάμενες ΑΒΕ, καθώς επίσης αποστέλλονται όλα τα σχετικά δεδομένα, μετρήσεις και αναφορές που υποχρεούται να υποβάλλει στο Τμήμα Περιβάλλοντος με βάση τις υφιστάμενες ΑΒΕ.

Η Υπηρεσία μας σημειώνει ωστόσο ότι, εάν όντως τηρούντο οι οριακές τιμές εκπομπών ρύπων, θα ήταν δυνατή η ανανέωση των ΑΒΕ μέχρι τις 31.12.2024, με βάση σχετικές Μεταβατικές Διατάξεις στον περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) (Τροποποιητικό) Νόμο (Ν.4(Ι)/2023).

4.2.3. Ανάπτυξη Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού (ΗΣ) Δεκέλειας.

Στο πλαίσιο της λειτουργίας και ανάπτυξης του ΗΣ Δεκέλειας, η ΑΗΚ αποτάθηκε σε εξειδικευμένο οίκο του εξωτερικού για διενέργεια σχετικής μελέτης, από την οποία διαφάνηκε ότι, η εγκατάσταση νέας μονάδας παραγωγής στη Δεκέλεια δεν θα είναι βιώσιμη σε περίπτωση που λειτουργήσει η ηλεκτρική διασύνδεση “Great Sea Interconnector” (τέως “EuroAsia Interconnector”) και μια τέτοια επένδυση θα μπορούσε να υλοποιηθεί, εάν τύγχανε σχετικής επιδότησης.

Με βάση τα πιο πάνω, η ΑΗΚ υπέβαλε στις 15.11.2023 αιτήσεις στη ΡΑΕΚ για εγκατάσταση δύο αεριοστρόβιλων δυναμικότητας 40MW έκαστος καθώς και μονάδα αποθήκευσης δυναμικότητας 40MW, επισημαίνοντας ότι η εν λόγω ανάπτυξη αποσκοπεί, στην ενίσχυση του ηλεκτρικού συστήματος της χώρας για εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και προς όφελος του συνόλου των καταναλωτών και ότι, ως εκ τούτου, η υλοποίηση του εν λόγω έργου δεν θα πρέπει να επηρεάσει την ανταγωνιστικότητα της ΑΗΚ, προκαλώντας αύξηση στο ύψος της Διατίμησης Χονδρικής (Δ-Χ) της ΒΡΔ Παραγωγής. Επίσης, σε επιστολή ημερ. 24.1.2024, της τέως Προέδρου του ΔΣ της ΑΗΚ προς τον

Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, αναφέρθηκαν τα πιο πάνω και σημειώθηκε ότι για τη χρηματοδότηση του εν λόγω έργου απαιτείται επιχορήγηση από το κράτος ή εναλλακτικά, η δαπάνη θα μπορούσε να ανακτηθεί μέσω ειδικής επικουρικής υπηρεσίας εντός πέντε χρόνων, με στόχο να μην επηρεαστεί η ανταγωνιστικότητα της ΑΗΚ, λόγω της αύξησης της Δ-Χ.

Την 1.7.2024, η ΑΗΚ – Παραγωγή υπέβαλε στη ΡΑΕΚ τον υπολογισμό των Επιτρεπόμενων Εσόδων για το έτος 2025 που προέβλεπαν κεφαλαιουχική δαπάνη ύψους €90εκ. για την εγκατάσταση 2 αεριοστρόβιλων στη Δεκέλεια. Η δαπάνη αυτή δεν εγκρίθηκε από τη ΡΑΕΚ, καθώς δεν αναμένεται το έργο να εκπληρωθεί κατά το 2025. Όπως σημειώνεται στην απόφαση της ΡΑΕΚ, όταν και εφόσον αυτό ολοκληρωθεί, τότε η ΑΗΚ Παραγωγή μπορεί να αιτηθεί τη συμπερίληψη του στα Επιτρεπόμενα Έσοδα. Στις 6.3.2025, η ΑΗΚ μας ενημέρωσε ότι προχώρησε με την έκδοση διαγωνισμού για την εγκατάσταση 2-3 αεριοστρόβιλων δυναμικότητας 60-110MW, ενώ το Υπουργείο Ενέργειας Εμπορίου και Βιομηχανίας ανέλαβε να διερευνήσει με την ΕΕ την πιθανότητα ανάκτησης της κεφαλαιουχικής δαπάνης, μέσω της Διατίμησης για την Ανάκτηση Δαπανών Υποχρεώσεων Δημοσίας Ωφέλειας.

Η Υπηρεσία μας επισημαίνει ότι, η έναρξη υλοποίησης του έργου, χωρίς την εκ των προτέρων λήψη αποφάσεων, αναφορικά με τον τρόπο χρηματοδότησής του, εγκυμονεί κινδύνους για τη βιωσιμότητά του.

4.3. Θέμα: Προσωπικό – Μισθοί/Ωφελήματα.

4.3.1. Προσωπικό – Μισθοί.

Σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από την Αρχή, στις 31.12.2022 εργοδοτούνταν 2.160 πρόσωπα (2.079 στις 31.12.2021), τα οποία υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις (στην Αρχή δεν απασχολείται ωρομίσθιο προσωπικό). Οι εγκεκριμένες θέσεις σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό ανέρχονταν σε 2.329 για το 2022 (124 με διπλό σταυρό, εκ των οποίων 109 με την κένωσή τους καταργούνται και δημιουργούνται νέες θέσεις), σε σύγκριση με 2.336 το 2021 (131 με διπλό σταυρό, εκ των οποίων 109 με την κένωσή τους καταργούνται και δημιουργούνται νέες θέσεις). Επίσης, το 2022 υπηρετούσαν 40 συμβασιούχοι (42 στις 31.12.2021), των οποίων οι όροι εργοδότησης διέπονται από συγκεκριμένη Συλλογική Σύμβαση.

Ο ετήσιος μέσος όρος μισθών, επιδομάτων και εργοδοτικών εισφορών για όλο το προσωπικό (συμπεριλαμβανομένων των συμβασιούχων), σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από την Αρχή, ανέρχεται σε €47.558 για το έτος 2022 (€49.355 για το έτος 2021) ενώ, ο αντίστοιχος μέσος όρος, συμπεριλαμβανομένων των ωφελημάτων του προσωπικού, ανέρχεται σε €49.855 για το έτος 2022 (€51.889 για το έτος 2021).

4.3.2. Επιδόματα Προσωπικού.

Τα επιδόματα που καταβλήθηκαν στο προσωπικό κατά τα έτη 2022, 2021 και 2020, σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από την ΑΗΚ, παρουσιάζονται αναλυτικά στον πιο κάτω πίνακα:

Πίνακας 4: Ετήσια δαπάνη για επιδόματα προσωπικού.

	2022	2021	2020
	€	€	€
Υπερωριακή Αμοιβή	6.581.399	5.377.827	4.146.470
Επίδομα 24ώρου Βάρδιας	1.006.682	994.538	957.093
Επίδομα Γεύματος εκτός έδρας	1.179.673	1.158.481	1.161.402
Επίδομα Κυριακής	800.403	807.380	768.691
Επίδομα Σταθμού	408.586	412.561	413.570
Επίδομα Δημοσίων Αργιών	231.410	229.052	214.555
Επίδομα Συντηρήσεως Εξωτερικού	44.762	2.137	27.358
Επίδομα Λειτουργού Ελέγχου Συστήματος Περιφέρειας	143.138	115.635	117.524
Επίδομα Παραστάσεως/Φιλοξενίας	123.961	119.607	115.514
Επίδομα Ακαθάρτου Εργασίας	140.802	126.670	109.174
Επίδομα μη 24ώρου Βάρδιας	37.468	40.548	46.239
Οδοιπορικά	84.841	75.938	84.467
Μεταφορικό Επίδομα	193.919	192.781	204.775
Επίδομα Οδήγησης	55.032	53.270	52.110
Επίδομα Φαγητού	200.166	206.091	208.297
Επίδομα Τηλεφώνου	45.665	43.740	42.099
Επίδομα Επιφυλακής	96.522	69.673	60.678
Επίδομα Κλήσεως	22.671	22.916	33.324
Επίδομα Διανυκτέρευσης	-	-	315
Επίδομα Εκτέλεσης Εργασίας υπό τάση	4.184	4.324	8.212
Επίδομα για Τελικό Έλεγχο Μετρητικών Διατάξεων	-	-	-
Επίδομα Βάρδιας επί Υπερωριών	-	65	-
Επίδομα Υπεύθυνου Μηχανικού Βάρδιας	14.115	19.884	16.575
	11.415.399	10.073.118	8.788.442

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ.

Όπως φαίνεται από τον πιο πάνω πίνακα, το συνολικό ύψος των επιδομάτων ανήλθε σε €11,4εκ. το 2022 σε σύγκριση με €10,1εκ. το 2021 και €8,8εκ. το 2020, σημειώνοντας αύξηση ύψους €1,3εκ. ή 12,9% κατά το 2022 σε σύγκριση με το 2021 και €2,6εκ. ή 29,5% σε σύγκριση με το 2020, η οποία οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην αύξηση της δαπάνης για υπερωριακή αμοιβή.

Υπερωριακή αποζημίωση. Το ποσό που δαπανήθηκε το 2022 για υπερωριακή αποζημίωση ανήλθε, σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από την ΑΗΚ, σε €6.581.399 σε σύγκριση με €5.377.827 το 2021 και €4.146.470 το 2020, παρουσιάζοντας αύξηση ύψους €1.203.572 ή 22,4% κατά το 2022 σε σύγκριση με το 2021 και €2.434.929 ή 58,7% σε σύγκριση με το 2020.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι, υπάρχει σημαντική αύξηση της υπερωριακής αμοιβής ύψους €1,2εκ. περίπου κάθε έτος ενώ, αν ληφθεί υπόψη ότι η υπερωριακή αμοιβή κατά το 2017 ανερχόταν σε €2.137.265, διαφαίνεται μια διαχρονική σημαντική αύξηση και, πιο συγκεκριμένα, ότι από το 2017 έως το 2022, η υπερωριακή αμοιβή έχει τριπλασιαστεί.

Σημειώνεται επίσης ότι, κατά τα έτη 2023 και 2022 καταβλήθηκε σε 612 και 484 υπαλλήλους, αντίστοιχα, υπερωριακή αποζημίωση άνω των €5.000 με μέγιστο ποσό ύψους €37.198 για το 2023 και €28.424 για το 2022. Η κατανομή της υπερωριακής αμοιβής άνω των €5.000 για τα έτη και 2023 και 2022 παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5: Ανάλυση του εύρους της υπερωριακής αμοιβής άνω των €5.000.

Εύρος υπερωριακής αμοιβής (€)	Αριθμός ατόμων	
	2023	2022
(5.000 - 10.000]	315	279
(10.000 - 13.000]	131	124
(13.000 - 15.000]	40	34
(15.000 - 20.000]	82	26
(20.000 - 25.000]	23	18
(25.000 - 30.000]	14	3
(30.000 - 35.000]	6	-
(35.000 - 37.198]	1	-
Σύνολο	612	484

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την Οδηγία της Αρχής με τίτλο «Καταβολή αμοιβής ή ελεύθερου χρόνου λόγω υπερωριών» ημερ. 3.6.2019, η οποία εξακολουθεί να βρίσκεται σε εφαρμογή, το ετήσιο όριο υπερωριακής αμοιβής ανέρχεται σε €13.000 από την 1.1.2019 και σε περίπτωση που υπάλληλος θα αμειφθεί υπερωριακά με ποσό που θα υπερβαίνει το ετήσιο όριο των €13.000, οι δεδουλευμένες ώρες που αντιστοιχούν στο ποσό της υπέρβασης θα καταβάλλονται στον υπάλληλο, ως ελεύθερος χρόνος από υπερωρίες. Ωστόσο, παρατηρήθηκε ότι η πρόνοια αυτή δεν εφαρμόζεται. Αναφέρεται σχετικά ότι, όπως προκύπτει από τον πιο πάνω πίνακα, 166 άτομα κατά το 2023 και 81 κατά το 2022, είχαν υπερωριακή αμοιβή άνω των €13.000.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή της υπερωριακής αποζημίωσης άνω των €5.000 για τα έτη 2022 και 2023 στις διάφορες Διευθύνσεις της ΑΗΚ. Όπως προκύπτει, η Διεύθυνση ΒΡΔ Διανομής κατέχει το μεγαλύτερο μέρος σε αριθμό ατόμων καθώς και το μεγαλύτερο ύψος της μέγιστης υπερωριακής αμοιβής.

Πίνακας 6: Ανάλυση ανά Διεύθυνση της υπερωριακής αμοιβής άνω των €5.000.

Δραστηριότητα	2023		2022	
	Αριθμός ατόμων	Μέγιστη υπερωριακή αμοιβή (€)	Αριθμός ατόμων	Μέγιστη υπερωριακή αμοιβή (€)
Δ/ση ΒΡΔ Διανομής	435	37.198	361	28.424
Δ/ση ΒΡΔ Μεταφοράς	22	19.757	12	18.208
Δ/ση ΒΡΔ Παραγωγής	122	19.759	93	15.733
Δ/ση ΒΡΔ Προμήθειας	12	15.577	10	12.884
Επιτελική Μονάδα Οικονομικών	2	12.183	2	8.908
Δ/ση Γραφείου Γενικής Δ/σης	2	22.943	6	12.897
Δ/ση Αγορών	1	16.993	-	-
Δ/ση Ανθρώπινου Δυναμικού	1	7.050	-	-
Δ/ση Πληροφορικής	1	5.071	-	-
Δ/ση Γραφείου Γενικού Γραφείου	8	10.644	-	-
Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου	6	12.224	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	612		484	

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 σημείωσε ότι, η υπερωριακή αποζημίωση της Διεύθυνσης ΒΡΔ Διανομής, παρουσιάζεται σημαντική και μάλιστα με αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια, λόγω των αυξημένων αιτήσεων για Φ/Β Net-Metering, των αυξημένων ελέγχων ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων παγκύπρια (17.563 το 2020 και 41.791 το 2024) και του αυξημένου αριθμού κενών θέσεων (39 το 2020 και 122 το 2024). Όπως επίσης σημείωσε, η Διεύθυνση ΒΡΔ Διανομής καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για περιορισμό, στο μέτρο του δυνατού, της υπερωριακής απασχόλησης.

Σημειώνεται ότι, τον Σεπτέμβριο 2023, η Υπηρεσία μας έγινε δέκτης καταγγελίας, αναφορικά με την κατάχρηση υπερωριακής απασχόλησης από συνεργεία της ΑΗΚ στην Επαρχία Λεμεσού, για την οποία ενημέρωσε σχετικά την ΑΗΚ και ζήτησε τα σχόλιά της. Σύμφωνα με επιστολή της ΑΗΚ ημερ. 16.11.2023, προς την Υπηρεσία μας, η ΔΕΕ της ΑΗΚ, κατόπιν σχετικών οδηγιών του ΓΔ της ΑΗΚ για εξακρίβωση των ισχυρισμών που περιλαμβάνονταν στην καταγγελία, προέβη σε ειδικό έλεγχο του θέματος, από τον οποίο, αν και δεν κατέστη εφικτό να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα, που να τεκμηριώνει την καταγγελία, εντούτοις, εντοπίστηκαν ορισμένες αδυναμίες σε συστήματα και διαδικασίες, που ενδεχομένως να επιτρέπουν την κατάχρηση της υπερωριακής απασχόλησης. Όπως επίσης μας ενημέρωσε η ΑΗΚ στην πιο πάνω επιστολή της, με βάση τις αδυναμίες που αναδείχτηκαν από τον έλεγχο, θα τροχοδρομούσαν διορθωτικές ενέργειες, όπως η εισαγωγή ασφαλιστικών δικλίδων και η αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων, ώστε να καθίσταται αποτελεσματικότερος και αυστηρότερος ο έλεγχος της υπερωριακής εργασίας.

Τον Μάιο 2024, η Υπηρεσία μας ζήτησε ενημέρωση από την ΑΗΚ, αναφορικά με τα διορθωτικά μέτρα που λήφθηκαν για τον αυστηρότερο και αποτελεσματικότερο έλεγχο της υπερωριακής εργασίας, η

οποία λήφθηκε στις 10.6.2024 με σχετικό σημείωμα του Διευθυντή της ΒΡΔ Διανομής, στο οποίο αναφέρονται δύο σοβαρά θέματα:

- ◆ Μέρος του προσωπικού που δραστηριοποιείται στα Περιφερειακά Γραφεία της ΑΗΚ δεν κτυπούσε την κάρτα του, πριν και μετά την διεξαγωγή της υπερωριακής εργασίας. Σε σχετική απόφαση του ΔΣ της ΑΗΚ για υποχρέωση κτυπήματος της κάρτας κατά την υπερωριακή απασχόληση, οι συντεχνίες της ΑΗΚ αντέδρασαν και κατάγγειλαν την Υπηρεσία στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΕΚΑ), το οποίο, αφού εξέτασε την υπόθεση, αποφάσισε ότι, πριν και μετά από κάθε υπερωριακή εργασία, θα πρέπει το προσωπικό να κτυπά την κάρτα του, κάτι που αμφισβήτησαν οι συντεχνίες και επανήλθαν στο Υπουργείο για διευκρινήσεις.
- ◆ Παρατηρήθηκε το φαινόμενο, ορισμένα άτομα να κτυπούν την κάρτα άλλων ατόμων.

Εκτενέστερη αναφορά για τα δύο πιο πάνω θέματα γίνεται στην παράγραφο 4.3.5 «Τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου της Αρχής / Καταγραφή του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης υπαλλήλων», που ακολουθεί στη συνέχεια.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Υπηρεσία μας εισηγείται όπως εξευρεθούν τρόποι μείωσης της υπερωριακής αμοιβής, η οποία παρουσιάζει σημαντική ετήσια αύξηση, εφαρμόζοντας αυστηρή παρακολούθηση και έλεγχο για επιβεβαίωση του χρόνου που απαιτείται, καθώς επίσης του χρόνου που τελικά αποζημιώνεται για την υπερωριακή απασχόληση.

4.3.3. Ωφελήματα Προσωπικού.

Πέραν των επιδομάτων που αναφέρονται πιο πάνω, παραχωρούνται, με βάση τους περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμούς του 1986 και τις συλλογικές συμβάσεις που υπογράφηκαν διαχρονικά, διάφορα ωφελήματα στο προσωπικό της Αρχής, το ύψος των οποίων, σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, ανήλθε σε €5,1εκ. και €5,4εκ. για τα έτη 2022 και 2021, αντίστοιχα, τα οποία παρατίθενται πιο κάτω. Επίσης, ποσά ύψους €4,2εκ. και €4,1εκ. για τα έτη 2022 και 2021, αντίστοιχα, παραχωρήθηκαν στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη συνταξιούχων.

Πίνακας 7: Ετήσια δαπάνη για ωφελήματα προσωπικού.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€	€
Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης	2.047.073*	1.947.507*	2.674.870*
Ειδικό Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης	51.260	51.260	51.260
Ταμείο Ευημερίας	1.733.738	1.689.418	1.646.278
Ταμείο Βοηθείας	79.481	93.159	112.958
Υποτροφίες και Επιχορηγήσεις σε εξαρτώμενα άτομα προσωπικού	27.373	16.003	21.882
Επιδότηση Επιτοκίου Εκπαιδευτικών Δανείων	346.227	343.891	314.317
Ασφάλεια για αποζημίωση για θάνατο	570.015	1.043.112	525.988
Ασφάλεια Προσωπικών Ατυχημάτων	197.306	187.957	150.129
	<u>5.052.473</u>	<u>5.372.307</u>	<u>5.497.682</u>

*Δεν περιλαμβάνεται η δαπάνη που αφορά στους συνταξιούχους ύψους €4.170.092 για το 2022 (€4.140.770 για το 2021 και €4.139.510 για το 2020).

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ.

Η Υπηρεσία μας σε προηγούμενες Εκθέσεις της σημείωσε ότι το κόστος των παρεμφερών ωφελημάτων (ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, επιδότηση εκπαιδευτικών δανείων, διατήρηση ταμείων ευημερίας για ευημερία/ψυχαγωγία των μελών, ταμείων βοήθειας κ.λπ.) δεν θα πρέπει πλέον να επιβαρύνει τον Οργανισμό, αλλά τους υπαλλήλους/συνταξιούχους του. Σημειώσαμε περαιτέρω ότι, η προώθηση ενός τέτοιου θέματος θα πρέπει να γίνει ακολουθώντας τις θεσμοθετημένες διαδικασίες.

(i) Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης (ΤΙΠ). Η δαπάνη της Αρχής για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για το προσωπικό και τους συνταξιούχους για το έτος 2022 ανήλθε σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα σε €2.047.073 και €4.170.092, αντίστοιχα (€1,9εκ. και €2,7εκ. για το προσωπικό, για τα έτη 2021 και 2020, αντίστοιχα, και €4,1εκ. για τους συνταξιούχους, για τα έτη 2021 και 2020). Επιπρόσθετα, η Αρχή κατέβαλε για το προσωπικό της εισφορές στο Γενικό Σχέδιο Υγείας (ΓεΣΥ) ύψους €2.448.818, €2.313.799 και €1.938.258 για τα έτη 2022, 2021 και 2020, αντίστοιχα.

Επισημαίνεται επίσης ότι, η Αρχή, πέραν των εισφορών της προς το ΤΙΠ και προς το ΓεΣΥ, καταβάλλει κάθε χρόνο το σταθερό ποσό ύψους €51.260 σε Ειδικό Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για κάλυψη εγχειρήσεων και εξόδων θεραπείας στο εξωτερικό. Η εν λόγω δαπάνη αποτελεί συμβατική υποχρέωση της Αρχής, σύμφωνα με πρόνοια της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο 1.1.1998-2000, η οποία, όπως έχουμε πληροφορηθεί, ισχύει μέχρι σήμερα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 47(1) των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών (ΚΔΠ 291/86), η Αρχή διατηρεί ΤΙΠ, το οποίο λειτουργεί με βάση εσωτερικούς κανονισμούς. Δικαιούχοι του Ταμείου είναι τα μέλη, οι συνταξιούχοι της Αρχής, οι υπάλληλοι αορίστου χρόνου, οι σύζυγοι και τα εξαρτώμενα τέκνα τους μέχρι 18 ετών.

Σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις που υπογράφηκαν μεταξύ της Αρχής και των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΣΟ), η εισφορά της Αρχής στο ΤΙΠ, ανερχόταν από το 2010 σε 5,90% επί του συνόλου του βασικού μισθού και του τιμαριθμικού επιδόματος του προσωπικού, και επί των συντάξιμων αποδοχών των συνταξιούχων.

Λόγω της εφαρμογής του ΓεΣΥ, το ΥΣ με την Απόφασή του με αρ. 88.581 και ημερ. 15.11.2019, κάλεσε τα διοικητικά συμβούλια των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και άλλων κρατικών οργανισμών, να προβούν στις δέουσες ενέργειες, έτσι ώστε, μεταξύ άλλων, υφιστάμενα Ταμεία Υγείας να μετεξελιχθούν σε Ταμεία Συμπληρωματικών Παροχών για κάλυψη οποιωνδήποτε υφιστάμενων ή και κανονιστικών υποχρεώσεων των Οργανισμών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ, μετά από σχετική συμφωνία μεταξύ των Διοικήσεων των Οργανισμών και εκπροσώπων των εργοδοτούμενων. Με βάση την πιο πάνω Απόφαση του ΥΣ, η Αρχή υπέγραψε, στις 20.5.2020, συμφωνία με τις ΣΟ για μετεξέλιξη του ΤΙΠ, με μείωση της εισφοράς της Αρχής κατά 2,9% επί του μισθολογίου (εισφορά εργοδότη στο ΓεΣΥ) κατά τρόπο που ο εργοδότης να έχει ουδέτερο κόστος με την πλήρη εφαρμογή του ΓεΣΥ, χωρίς ωστόσο να αναφέρεται οτιδήποτε σ' αυτήν για την εισφορά της Αρχής στο ΤΙΠ για τους συνταξιούχους. Από τον έλεγχο παρατηρήθηκε ότι, η εν λόγω εισφορά εξακολουθεί να ανέρχεται σε 5,90% επί του συνόλου των συντάξιμων αποδοχών των συνταξιούχων.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις τελευταίες εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του ΤΙΠ για το έτος 2022, το υπόλοιπο του Ταμείου του ΤΙΠ στις 31.12.2022 ανερχόταν σε €7.052.549, ποσό το οποίο θεωρούμε αρκετά ψηλό, γεγονός που θα πρέπει να προβληματίσει την Αρχή.

Στο πλαίσιο της μετεξέλιξης του ΤΙΠ, σύμφωνα με την πιο πάνω Απόφαση του ΥΣ, η Αρχή προχώρησε στην ετοιμασία προσχεδίου σχετικών Κανονισμών (οι περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Ταμείο Συμπληρωματικών Παροχών Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2023), η ψήφιση του οποίου, όπως έχουμε πληροφορηθεί, εκκρεμούσε μέχρι τις αρχές του Φεβρουαρίου 2025.

Σε συνέχεια της πιο πάνω Απόφασης του ΥΣ, σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών (ΥΟ) με αρ. 1664 και ημερ. 22.6.2021, αναφορικά με την ετοιμασία των Προϋπολογισμών κρατικών Οργανισμών για το έτος 2022, καθώς και μετέπειτα εγκυκλίους για τα έτη 2023-2025:

- ◆ Τα σχέδια συμπληρωματικής περίθαλψης δύναται να περιλάβουν μόνο υπηρεσίες και βαθμό κάλυψης που παρείχε ο κάθε Οργανισμός πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ και που δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ, όχι πρόσθετες υπηρεσίες ή 100% κάλυψη αν προηγουμένως η κάλυψη που παρεχόταν ήταν μικρότερη.
- ◆ Τα συμπληρωματικά σχέδια δεν θα πρέπει να καλύπτουν τις συμπληρωμές σε υπηρεσίες που καλύπτονται από το ΓεΣΥ ή εναλλακτικά φάρμακα που δεν παρέχονται από το ΓεΣΥ, ούτε κοσμητικές θεραπείες.

Σε αντίθεση με τις πρόνοιες των πιο πάνω εγκυκλίων, όπως έχουμε πληροφορηθεί, το ΤΙΠ της Αρχής καλύπτει τις συμπληρωμές για υπηρεσίες που καλύπτονται από το ΓεΣΥ, οι οποίες καταβάλλονται από τους δικαιούχους του ΓεΣΥ.

Αναφέρεται επίσης ότι, στον τιμοκατάλογο, ο οποίος ετοιμάστηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό 21(3) του προσχεδίου των Κανονισμών του Ταμείου Συμπληρωματικών Παροχών Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Υπαλλήλων της Αρχής, στον οποίο αναφέρεται ότι «*Η Επιτροπή αποφασίζει για τις συμπληρωματικές Ιατροφαρμακευτικές Παροχές του Ταμείου και καθορίζει το ποσό κάλυψης με Τιμοκατάλογο*», περιλαμβάνονται καλύψεις για ιατρικές υπηρεσίες, οι οποίες καλύπτονται από το ΓεΣΥ.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Να ετοιμαστούν το συντομότερο δυνατόν οι οικονομικές καταστάσεις του ΤΙΠ για τα έτη 2023 και 2024 και να διενεργηθεί ο έλεγχός τους, ώστε να διαφανεί η πραγματική οικονομική κατάσταση του Ταμείου μετά την πλήρη εφαρμογή του ΓεΣΥ και να εφαρμοστούν οι περιορισμοί (υπηρεσίες και βαθμός κάλυψης) που τέθηκαν από το ΥΣ και το ΥΟ.

(ii) Επιδότηση Επιτοκίου Εκπαιδευτικών Δανείων. Καθόσον αφορά στη δαπάνη για επιχορήγηση επιτοκίου εκπαιδευτικών δανείων, η Υπηρεσία μας σημειώνει τα ακόλουθα:

Η δαπάνη για επιχορήγηση επιτοκίου εκπαιδευτικών δανείων που συνάπτουν υπάλληλοι της Αρχής από το Ταμείο Συντάξεων της Αρχής ανήλθε σε €346.227 το 2022, σε σύγκριση με €343.891 και €314.317 για τα έτη 2021 και 2020, αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι, η εν λόγω δαπάνη αποτελεί συμβατική υποχρέωση της Αρχής, σύμφωνα με πρόνοια της συλλογικής σύμβασης για την περίοδο 1.1.1998-2000, η οποία, όπως έχουμε πληροφορηθεί, ισχύει μέχρι σήμερα. Όπως αναφέρεται σχετικά στην εν λόγω συλλογική σύμβαση, η επιχορήγηση του επιτοκίου για εκπαιδευτικά δάνεια αυξήθηκε από 2% σε 4% από 1.1.1999.

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, η πιο πάνω αύξηση της επιχορήγησης του επιτοκίου έγινε όταν τα επιτόκια ανέρχονταν σε 7% περίπου. Έκτοτε ωστόσο, όπως σημειώθηκε, παρά τη σημαντική μείωση των επιτοκίων, δεν τροποποιήθηκε το ύψος της επιχορήγησης επιτοκίου, με αποτέλεσμα η Αρχή να επιχορηγεί ολόκληρο το ύψος του επιτοκίου, το οποίο από την 1.1.2018 ανέρχεται σε 2,25% (σύμφωνα με απόφαση της Επιτροπής του Σχεδίου Συντάξεων της Αρχής στις 22.2.2018). Ως εκ τούτου, οι υπάλληλοι της Αρχής επωφελούνται, ουσιαστικά, άτοκων δανείων.

Η Υπηρεσία μας στην Έκθεσή της για το έτος 2017 εισηγήθηκε όπως η Αρχή προχωρήσει στην άμεση λήψη μέτρων για τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας στη Συλλογική Σύμβαση, έτσι ώστε η επιχορήγηση του επιτοκίου εκπαιδευτικών δανείων να καταργηθεί.

Παρά το γεγονός ότι, ο τότε Πρόεδρος του ΔΣ της Αρχής στην απάντησή του τον Ιούνιο 2017 μάς ανέφερε ότι, λαμβάνοντας υπόψη ότι το θέμα αποτελεί μέρος των Συλλογικών Συμβάσεων, η Αρχή επρόκειτο να διαβουλευτεί με τις ΣΟ, ωστόσο δεν φαίνεται να έχουν γίνει οποιεσδήποτε ενέργειες προς τον σκοπό αυτό.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Διαβούλευση με τις ΣΟ, με στόχο την τροποποίηση του ύψους του επιτοκίου που θα επιχορηγείται, κατά τρόπον ώστε να μην επιχορηγείται ολόκληρο το ποσό των τόκων.

4.3.4. Προσωπικό που έτυχε προαγωγής/αναδρομικής προαγωγής ή διορισμού/αναδρομικού διορισμού, κατόπιν επανεξέτασης ή τερματισμού απόσπασης/προσωρινής μετάθεσης και δεν μετακινήθηκε στη βάση εργασίας του.

Το ΔΣ της Αρχής σε συνεδρία του στις 15.7.2022, ενημερώθηκε από τον Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού για το πιο πάνω θέμα και αποφάσισε όπως διερευνηθούν οι περιπτώσεις των εν λόγω υπαλλήλων και, οι σχετικοί κατάλογοι παρουσιαστούν σε επόμενη συνεδρία του, ώστε να διορθωθούν οι οποιεσδήποτε στρεβλώσεις. Οι σχετικοί κατάλογοι, που περιλάμβαναν συνολικά 40 άτομα, υποβλήθηκαν μετά από παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος (πέραν του ενός έτους), και συγκεκριμένα στις 3.8.2023 στο ΔΣ της Αρχής, το οποίο αποφάσισε την παραπομπή του θέματος στη Συμβουλευτική Υποεπιτροπή της Αρχής για θέματα προσωπικού, για μελέτη και επεξεργασία.

Το ΔΣ της Αρχής σε συνεδρία του στις 14.11.2023, αφού έλαβε υπόψη τις συστάσεις και εισηγήσεις της πιο πάνω Υποεπιτροπής, ενέκρινε τον καθορισμό συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος ανάληψης καθηκόντων από το εν λόγω προσωπικό καθώς και συγκεκριμένης διαδικασίας για τις περιπτώσεις όπου λόγω αναγκών της Υπηρεσίας, επιβάλλεται η παραμονή ενός ή περισσότερων υπαλλήλων στον προηγούμενο χώρο εργασίας.

Από τη μελέτη των προαναφερθέντων καταλόγων προσωπικού και του σύντομου ιστορικού του κάθε υπαλλήλου για τους λόγους για τη μη μετάβασή του στη νέα βάση εργασίας του, φαίνεται να υπάρχει έλλειψη μηχανισμών παρακολούθησης και υλοποίησης των σχετικών αποφάσεων του ΔΣ.

Όπως ενημερωθήκαμε από τον Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού στις 14.4.2025, κάποιες από τις περιπτώσεις που παρουσιάζονται στους καταλόγους που υποβλήθηκαν κατά την εξέταση του θέματος στη συνεδρία του ΔΣ ημερ. 14.11.2023, έχουν εκλείψει, αφού οι υπάλληλοι ανέλαβαν τα νέα τους καθήκοντα. Επίσης, όπως μας ανέφερε, στις 11.3.2025 το ΔΣ αποφάσισε, εκ νέου, όπως σε περίπτωση προαγωγής, διορισμού, μετάθεσης, αναδρομικής ή υπεράριθμης προαγωγής, μετά από ακυρωτική απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου, καθώς και σε περίπτωση λήξης απόσπασης ή τρίμηνης προσωρινής μετάθεσης, οι υπάλληλοι υποχρεούνται να μεταβούν άμεσα στη βάση εργασίας τους.

Η εν λόγω απόφαση του ΔΣ γνωστοποιήθηκε προς όλο το προσωπικό με σχετική εγκύκλιο της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΔΑΔ) στις 27.3.2025 και δόθηκε χρονικό περιθώριο στους επηρεαζόμενους Διευθυντές να αποδεσμεύσουν το προσωπικό τους από 1.5.2025.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Εφαρμογή των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων ανάληψης καθηκόντων από το εν λόγω προσωπικό στη νέα βάση εργασίας του καθώς και των συγκεκριμένων διαδικασιών, που έχουν αποφασιστεί από το ΔΣ.

4.3.5. Τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου της Αρχής / Καταγραφή του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης υπαλλήλων.

Σύμφωνα με εγκυκλίους της ΔΑΔ προς το προσωπικό, με ημερ. 31.1.2022, 3.2.2023 και 10.10.2023, μερίδα προσωπικού δεν τηρεί το θεσμοθετημένο ωράριο της Αρχής, αιτείται συχνά δίωρη άδεια ή απουσιάζει από την εργασία χωρίς άδεια, καθώς επίσης, δεν τηρεί την ακριβή ώρα του διαλείμματος της Τρίτης από τις 14:15 μέχρι τις 14:45. Επίσης, σύμφωνα με έλεγχο που διενεργήθηκε από τη ΔΕΕ της Αρχής στα Κεντρικά Γραφεία για την περίοδο 1.1.2022-31.10.2022, διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, έλλειψη επαρκούς ελέγχου από τους Διευθυντές των Δραστηριοτήτων/Διευθύνσεων σχετικά με την τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου της Αρχής, καθώς επίσης επανειλημμένες αιτήσεις από αρκετούς υπαλλήλους για διορθωτική καταχώριση του χρόνου προσέλευσης/αποχώρησής τους, με τη δικαιολογία ότι ξέχασαν να φέρουν ή να κτυπήσουν την κάρτα τους.

Από περαιτέρω έλεγχο της Υπηρεσίας μας, διαπιστώθηκε ότι δεν γίνεται ηλεκτρονική καταγραφή (με χτύπημα κάρτας) της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης των υπαλλήλων προς και από τον χώρο εργασίας τους, στις ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

- ◆ Κατά την άδεια απουσίας από την εργασία μέχρι δύο ώρες.
- ◆ Κατά την υπερωριακή απασχόληση.

Το ΔΣ της Αρχής στις συνεδρίες του στις 19.12.2023 και 9.1.2024 και, με αφορμή καταγγελία που διαβιβάστηκε από την Υπηρεσία μας στην Αρχή για κατάχρηση της υπερωριακής απασχόλησης στην Επαρχία Λεμεσού, θέμα για το οποίο εκτενέστερη αναφορά γίνεται στην παράγραφο 4.3.2 πιο πάνω, αποφάσισε όπως ετοιμαστεί εγκύκλιος, με την οποία να ενημερωθεί το προσωπικό για το κτύπημα της κάρτας κατά την υπερωριακή απασχόληση. Ακολούθως, η ΔΑΔ και η Διεύθυνση ΒΡΔ Διανομής εξέδωσαν σχετικές εγκυκλίους, με ημερ. 17.1.2024 και 12.2.2024, αντίστοιχα, προκαλώντας όμως τις έντονες αντιδράσεις των ΣΟ της Αρχής, λόγω αναφορών σε συμφωνία που υπογράφηκε στις 6.7.2004, μεταξύ της ΔΑΔ και των ΣΟ του προσωπικού, σχετικά με την εφαρμογή του ελαστικού ωραρίου εργασίας στην Αρχή, ότι «... Η καταγραφή της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης θα γίνεται αντίστοιχα μόνο μια φορά την ημέρα», καθώς επίσης ότι «... η παραχώρηση άδειας απουσίας μέχρι 2 ώρες θα συνεχίσει να παραχωρείται σε περιπτώσεις όπως και σήμερα χωρίς τη χρησιμοποίηση ηλεκτρονικής κάρτας».

Στη συνέχεια, οι ΣΟ με σχετικές ανακοινώσεις τους προς το προσωπικό με ημερ. 18.1.2024 και 13.2.2024, έδωσαν οδηγίες όπως το προσωπικό αγνοήσει τις προαναφερθείσες εγκυκλίους, προτρέποντάς το να συνεχίσει την υφιστάμενη συμφωνημένη διαδικασία και, κατάγγειλαν την Αρχή στο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του ΥΕΚΑ. Το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων στην επιστολή του με ημερ. 28.3.2024, σημείωσε ότι ο τρόπος/σύστημα/διαδικασία ελέγχου της τήρησης του ωραρίου εργασίας (συμπεριλαμβανομένων και των υπερωριών) που έχει επιλεγεί από τη Διεύθυνση, δηλαδή, με κτύπημα κάρτας κατά την έναρξη και λήξη της εργασίας, δεν αποτελεί διαπραγματεύσιμο θέμα, σύμφωνα με τον Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων και εισηγήθηκε όπως μεμονωμένες προσωπικές

ιδιαιτερότητες υπαλλήλων που καθιστούν δύσκολη την τήρηση του κτυπήματος της κάρτας, συζητούνται με τη Διεύθυνση της Αρχής και συμφωνείται γραπτώς ειδική ρύθμιση για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί.

Παρά την πιο πάνω θέση του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων, όπως είχαμε πληροφορηθεί τον Μάρτιο 2025, το θέμα εξακολουθούσε να βρίσκεται σε εκκρεμότητα, με το προσωπικό να μην κτυπά την κάρτα του και οι διαβουλεύσεις της Διεύθυνσης με τις ΣΟ να συνεχίζονταν.

Σημειώνεται επίσης ότι, σε σημείωμα της ΒΡΔ Διανομής, γίνεται αναφορά και στο φαινόμενο που παρατηρήθηκε ορισμένα άτομα να κτυπούν την κάρτα άλλων ατόμων. Παρόλο ότι, η ΒΡΔ Διανομής ζήτησε από τη ΔΑΔ, όπως εφαρμόσει άλλο σύστημα καταγραφής του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης από την εργασία όπως, με χρήση δακτυλικού αποτυπώματος ή αναγνώρισης κόρης οφθαλμού, η ΔΑΔ απάντησε ότι αυτό απαγορεύεται, αφού προκύπτουν θέματα προσωπικών δεδομένων.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Αρχή θα πρέπει να προχωρήσει στην άμεση λήψη διορθωτικών ενεργειών, ώστε να επιλυθούν όλα τα πιο πάνω θέματα.

4.3.6. Πλήρωση θέσεων «πρώτου διορισμού» και «πρώτου διορισμού και προαγωγής».

Ο Κανονισμός 13 των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 1986, επιτρέπει τη μη δημοσίευση των θέσεων «πρώτου διορισμού» και «πρώτου διορισμού και προαγωγής» και την πλήρωσή τους με την εφαρμογή διαδικασίας εσωτερικής γνωστοποίησης. Ωστόσο, η εν λόγω διαδικασία παραβιάζει την αρχή της ισότητας, η οποία καθορίζεται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο του 1999 (Ν.158(Ι)/1999). Όπως αναφέρθηκε στις προηγούμενες Ειδικές Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας αναφορικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Αρχής για τα έτη 2016 και 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του εν λόγω Νόμου, η αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου και της διοίκησης επιβάλλει την ισότητα πρόσβασης στις δημόσιες λειτουργίες και την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών σε κάθε πολίτη για τη διεκδίκηση θέσης ή αξιώματος στην πολιτεία.

Όπως σχετικά σημειώθηκε, στο άρθρο 41, για σκοπούς του άρθρου αυτού, ο όρος «δημόσιες λειτουργίες» περιλαμβάνει τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Καθόσον αφορά στο επιχείρημα της ΑΗΚ, όπως αυτό μας αναφέρθηκε σε σχετική απάντησή της ημερ. 7.12.2023, ότι δηλαδή, η ΑΗΚ ως εξειδικευμένος τεχνικός Οργανισμός, βασίζει σε μεγάλο βαθμό την εύρυθμη λειτουργία της στην εξειδικευμένη γνώση και αυξανόμενη εμπειρία που αποκομίζει το προσωπικό της, εργαζόμενο στην Αρχή, αυτό είναι εν μέρει αντιληπτό, ειδικότερα όσον αφορά τα τεχνικά ζητήματα όπως π.χ. σε θέματα παραγωγής/μεταφοράς/διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, το επιχείρημα αυτό δεν θα πρέπει να αποτελεί τροχοπέδη για διεύρυνση του εύρους των υποψηφίων και εκτός της ΑΗΚ και, ως εκ τούτου, δικαιολογία για αποκλεισμό εξωτερικών υποψηφίων. Ειδικότερα, το εν λόγω επιχείρημα θεωρούμε ότι δεν ευσταθεί για θέσεις γενικού ενδιαφέροντος, που ουδεμία

σχέση έχουν με τα εξειδικευμένα θέματα της Αρχής, όπως για παράδειγμα για θέσεις σχετικές με θέματα ανθρώπινου δυναμικού, λογιστηρίου, πληροφορικής κ.λπ., για τα οποία υπάρχει εκτεταμένη εμπειρογνωμοσύνη και εμπειρία και εκτός ΑΗΚ.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η ΑΗΚ να μελετήσει το ενδεχόμενο τροποποίησης των σχετικών Κανονισμών, έτσι ώστε για την πλήρωση θέσεων «πρώτου διορισμού» και «πρώτου διορισμού και προαγωγής» να προηγείται δημοσίευσή τους, και να μπορούν έτσι να αιτηθούν και άτομα που δεν εργοδοτούνται από την Αρχή.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 σημείωσε ότι, θα μελετηθεί το ενδεχόμενο της τροποποίησης των σχετικών Κανονισμών, έτσι ώστε για κάποιες από τις υφιστάμενες θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής να μπορούν να αιτηθούν και άτομα που δεν εργοδοτούνται από την Αρχή.

4.3.7. Καταγγελία αναφορικά με τον πλεονασματικό/ελλειμματικό χρόνο των υπαλλήλων κατά την περίοδο της τηλεργασίας.

Κατόπιν ανώνυμης καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, παρατηρήσαμε ότι κατά τις περιόδους 16.3.2020 – 12.6.2020 και 16.10.2020 – 14.6.2021, κατά τις οποίες εφαρμόστηκε τηλεργασία, στο πλαίσιο των μέτρων πρόληψης της διασποράς του κορονοϊού, δεν υπολογιζόταν τυχόν πλεονασματικός/ελλειμματικός χρόνος των υπαλλήλων της ΑΗΚ λόγω, όπως μας αναφέρθηκε, της μη δυνατότητας καθορισμού τηλεργασίας στο λογισμικό σύστημα, στο οποίο καταγράφεται ο χρόνος προσέλευσης και αποχώρησης του προσωπικού.

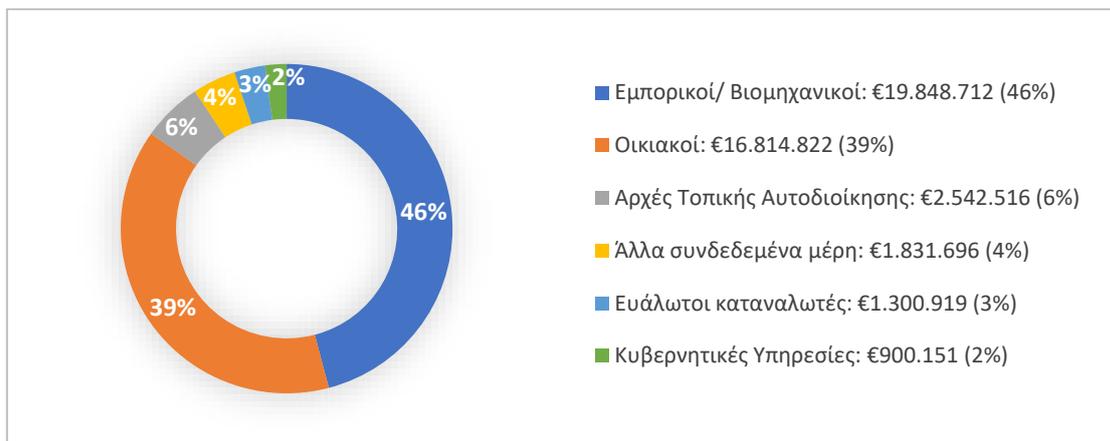
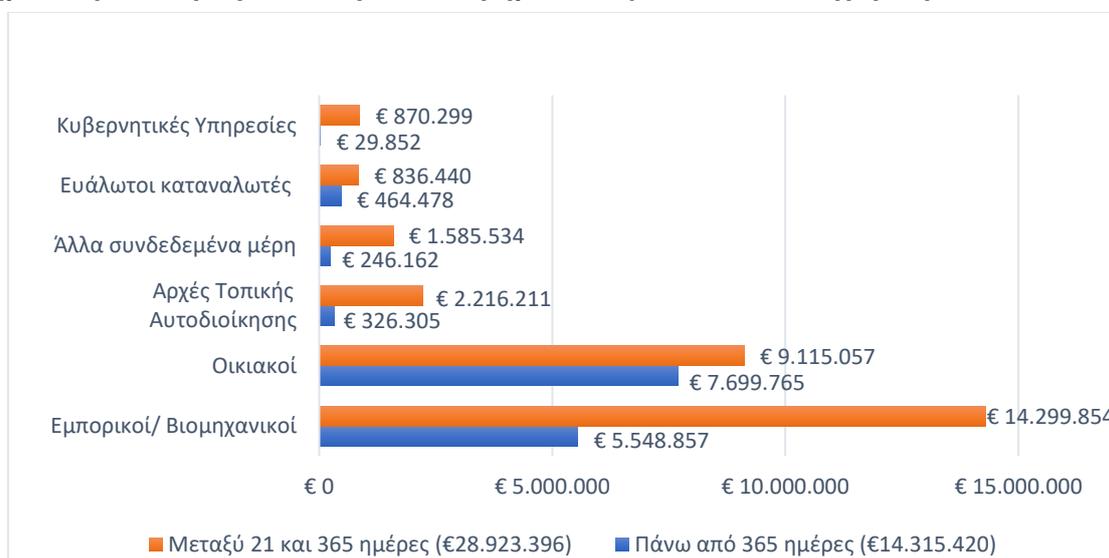
Όπως επίσης παρατηρήσαμε, δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη για έλεγχο, κατά την περίοδο της τηλεργασίας, της προσέλευσης του προσωπικού στα Γραφεία της Αρχής, με βάση το εγκριμένο πρόγραμμα τηλεργασίας.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ενόψει της ενδεχόμενης εφαρμογής τηλεργασίας στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλες ενέργειες, έτσι ώστε το λογισμικό σύστημα, στο οποίο καταγράφεται ο χρόνος προσέλευσης/αποχώρησης του προσωπικού, να έχει τη δυνατότητα υπολογισμού τυχόν πλεονασματικού/ελλειμματικού χρόνου.

4.4. Θέμα: Καθυστερημένες οφειλές πελατών για κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.

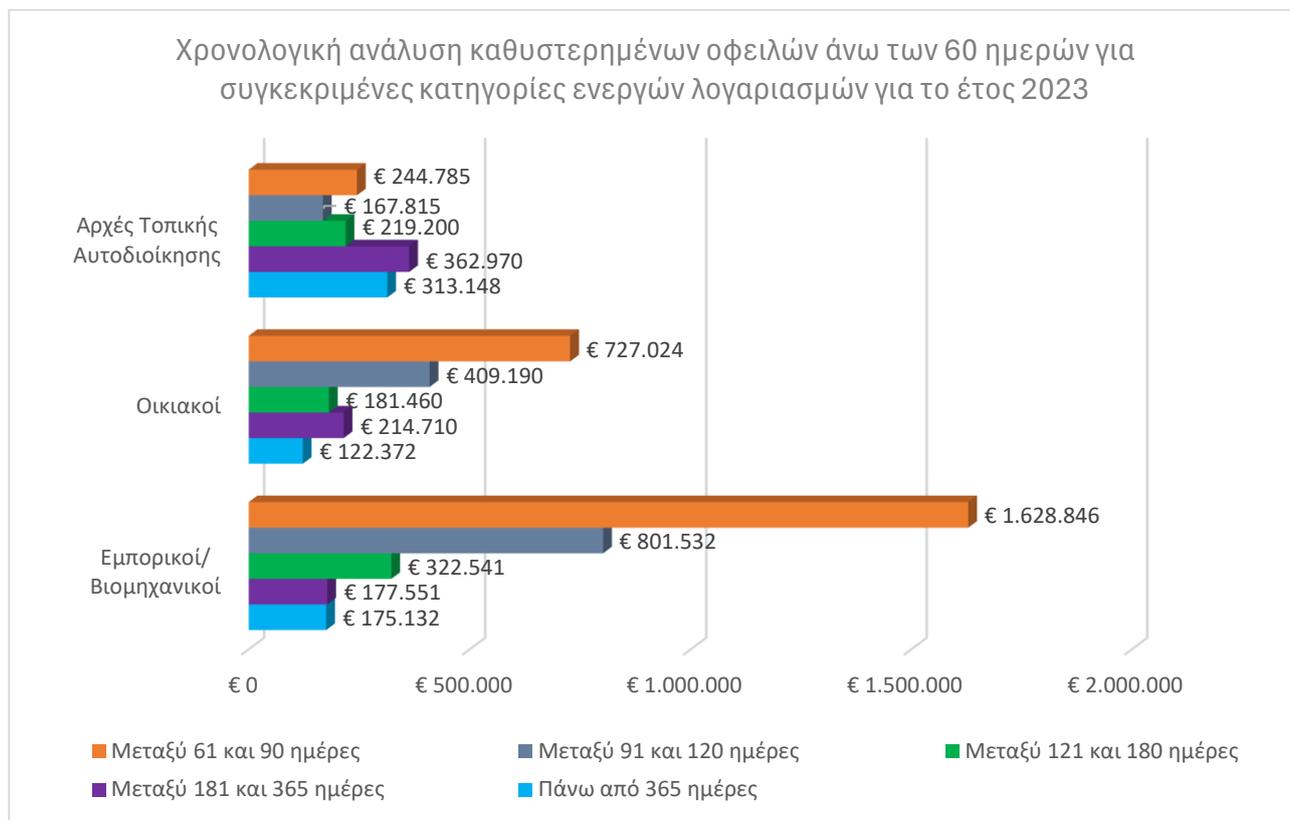
Σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, το ύψος των καθυστερημένων οφειλών για κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά την 31.12.2022 και 31.12.2023 ανερχόταν σε €42,1εκ. και €43,2εκ. περίπου, αντίστοιχα, και αναλύεται ανά κατηγορία και χρονολογικά στα πιο κάτω γραφήματα.

Σημειώνεται ότι κατά τη διερεύνηση του θέματος, έγινε χρήση στοιχείων που αφορούσαν στο 2023 καθώς οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2023 ήταν επίσης διαθέσιμες.

Γράφημα 2: Καθυστερημένες οφειλές ανά κατηγορία.

Γράφημα 3: Χρονολογική ανάλυση καθυστερημένων οφειλών ανά κατηγορία για το έτος 2023.

Όπως προκύπτει, το μεγαλύτερο μέρος των καθυστερημένων οφειλών ηλεκτρικής ενέργειας αφορά σε λογαριασμούς Εμπορικών/Βιομηχανικών και Οικιακών πελατών, ύψους €19,8εκ. και €16,8εκ., αντίστοιχα, ενώ το σύνολο των καθυστερημένων οφειλών πέραν του ενός έτους ανέρχεται σε €14,3εκ. Σημειώνεται ότι μεγάλο μέρος αυτών των οφειλών αφορά σε τελικούς λογαριασμούς για τους οποίους έχει αναγνωρισθεί πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Οι αδυναμίες που παρατηρούνται, για τις οποίες γίνεται εκτενής αναφορά πιο κάτω, έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων σημαντικών οφειλών, κυρίως στις κατηγορίες των εμπορικών/βιομηχανικών και οικιακών πελατών και αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, των οποίων η είσπραξη καθίσταται αμφίβολη. Για τις εν λόγω κατηγορίες παρουσιάζουμε ενδεικτικά πιο κάτω τη χρονολογική ανάλυση καθυστερημένων οφειλών άνω των 60 ημερών για ενεργούς πελάτες μόνο.

Γράφημα 4: Χρονολογική ανάλυση καθυστερημένων οφειλών άνω των 60 ημερών για συγκεκριμένες κατηγορίες ενεργών λογαριασμών για το έτος 2023.

4.4.1. Διαδικασία που ακολουθείται από την Αρχή για την παρακολούθηση και διαχείριση διακοπής για μη πληρωμή (Δ-ΠΚ-410).

Όταν παρέλθει η ημερομηνία λήξης των τιμολογίων (14 ή 20 μέρες μετά την ημερομηνία έκδοσης τους, ανάλογα με την κατηγορία του πελάτη), ενεργοποιείται η διαδικασία είσπραξης, η οποία μπορεί να διαρκέσει μέχρι και 15 ημέρες και περιλαμβάνει τη γραπτή ή τηλεφωνική υπενθύμιση για εξόφληση του λογαριασμού. Σε περίπτωση που ο λογαριασμός εξακολουθεί να παραμένει απλήρωτος, τότε ενεργοποιείται η διαδικασία διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας για μη πληρωμή.

Σημειώνεται ότι ο πελάτης μπορεί να ζητήσει παράταση της πληρωμής του λογαριασμού του μετά την υπενθύμιση για εξόφληση ή μετά τη δημιουργία εντολής διακοπής και, σε περίπτωση που αυτή εγκριθεί, η εντολή διακοπής δεν δημιουργείται ή ακυρώνεται, αντίστοιχα. Η παραχώρηση παράτασης, για την οποία γίνεται αναλυτικότερη αναφορά πιο κάτω, αφορά στη δημιουργία συμφωνιών αποπληρωμής (pay plans) στο λογισμικό σύστημα, με συγκεκριμένα ποσά δόσεων και ημερομηνίες, κατά τις οποίες πρέπει να πληρωθούν. Σε περίπτωση που η σχετική συμφωνία δεν τηρηθεί, το σχέδιο διακόπτεται και ενεργοποιείται η διαδικασία διακοπής.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργήθηκε επί χρεωστών με καθυστερημένα υπόλοιπα, παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

◆ Εταιρεία 1 – Οφειλόμενο ποσό 31.12.2023: €217.333.

Το μεγαλύτερο μέρος των οφειλών, και συγκεκριμένα ποσό ύψους €126.240, εκκρεμούσε για περίοδο μεγαλύτερη των 90 ημερών ενώ, ποσό ύψους €28.791 εκκρεμούσε για περισσότερες από 120 ημέρες. Σημειώνεται επίσης ότι τον Σεπτέμβριο 2023, μετά την έκδοση του λογαριασμού για την περίοδο 30.7.2023-31.8.2023 ύψους €235.000 περίπου, το οφειλόμενο ποσό ξεπερνούσε τις €700.000 ενώ, στην αρχή του έτους 2023, μετά την έκδοση του λογαριασμού για την περίοδο 30.11.2022-31.12.2022 ύψους €250.000 περίπου, το υπόλοιπο ξεπέρασε το €1εκ.

Παρά το γεγονός ότι η Αρχή παρέμενε υπερβολικά εκτεθειμένη, όπως έχουμε πληροφορηθεί, δεν έχει εκτελεστεί καμία από τις πέντε συνολικά εντολές διακοπής που είχαν εκδοθεί εντός του 2023 επί του συγκεκριμένου λογαριασμού.

Επιπρόσθετα, παρατηρήθηκε ότι η συγκεκριμένη εταιρεία πληρώνει έναντι του λογαριασμού της χωρίς να υπάρχει σχετική συμφωνία αποπληρωμής με δόσεις.

◆ Εταιρεία 2 – Οφειλόμενο ποσό 31.12.2023: €58.712.

Από το πιο πάνω υπόλοιπο, ποσό ύψους €10.780 εκκρεμούσε για περίοδο μεγαλύτερη των 90 ημερών ενώ, ποσό ύψους €19.472 εκκρεμούσε για περισσότερες από 120 ημέρες.

Για τον εν λόγω λογαριασμό έχουν εκδοθεί τρεις εντολές διακοπής για μη πληρωμή εντός του 2023, οι οποίες ωστόσο έχουν ακυρωθεί παρόλο ότι ο πελάτης δεν είχε τηρήσει τη συμφωνία αποπληρωμής του, ούτε είχε εξοφλήσει το οφειλόμενο ποσό.

◆ Εταιρεία 3 – Οφειλόμενο ποσό 31.12.2023: €47.362

Από το συνολικό οφειλόμενο ποσό της συγκεκριμένης εταιρείας, ποσό ύψους €18.274 εκκρεμούσε για περίοδο μεγαλύτερη των 90 ημερών ενώ, ποσό ύψους €13.978 εκκρεμούσε για περισσότερες από 120 ημέρες.

Όπως έχουμε πληροφορηθεί από την Αρχή, επί του συγκεκριμένου λογαριασμού είχαν εκδοθεί τρεις εντολές διακοπής λόγω μη πληρωμής, οι οποίες ωστόσο ακυρώνονταν καθώς ο πελάτης ζητούσε παράταση της πληρωμής του λογαριασμού του.

Από τον έλεγχο διαφάνηκε ότι από τις τρεις συνολικά συμφωνίες αποπληρωμής, μόνο η μια έχει τηρηθεί.

◆ Εταιρεία 4 – Οφειλόμενο ποσό 31.12.2023: €37.374.

Από το πιο πάνω υπόλοιπο, ποσό ύψους €14.095 εκκρεμούσε για περίοδο μεγαλύτερη των 120 ημερών ενώ, ποσό ύψους €7.508 εκκρεμούσε για περισσότερες από 180 ημέρες.

Σύμφωνα με την Αρχή, δεν εκδόθηκαν εντολές διακοπής για μη πληρωμή εντός του 2023, λόγω του ότι ο πελάτης, προτού εκδοθεί εντολή διακοπής, αιτείτο παράταση πληρωμής, η οποία γινόταν αποδεκτή. Παρατηρήθηκε ωστόσο ότι η Αρχή ενέκρινε 13 συνολικά συμφωνίες αποπληρωμής εντός του 2023, χωρίς να έχει τηρηθεί ούτε μια.

Όπως προκύπτει, σε ορισμένες περιπτώσεις μεγάλων πελατών, οι οποίοι καθυστερούν να εξοφλήσουν τους λογαριασμούς τους, η Αρχή, σε αντίθεση με την προβλεπόμενη διαδικασία, δεν προχωρεί σε διακοπή της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται σημαντικά οφειλόμενα ποσά και να αυξάνεται ο κίνδυνος απώλειας εσόδων.

Ενδεικτικές του κινδύνου αποτελούν περιπτώσεις πελατών με σημαντικά συσσωρευμένα υπόλοιπα, εναντίον των οποίων η Αρχή προχώρησε στη λήψη δικαστικών μέτρων, χωρίς ωστόσο να καταστεί δυνατή η ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της εταιρείας 5 για την οποία, παρά το ότι επανειλημμένα δεν εξοφλούσε τους λογαριασμούς της, δεν λήφθηκαν έγκαιρα τα απαραίτητα μέτρα, με αποτέλεσμα όταν η Αρχή αποφάσισε να κινηθεί νομικά εναντίον της, το συνολικό οφειλόμενο ποσό είχε ανέλθει στις €31.258 και η εταιρεία τελούσε ήδη υπό εκκαθάριση. Ως εκ τούτου, η Αρχή καταχώρισε αγωγή εναντίον του Διευθυντή της εταιρείας υπό την ιδιότητα του ως εγγυητής. Παρόλο ότι το Επαρχιακό Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση υπέρ της Αρχής, αυτή δεν εκτελέστηκε ποτέ ενώ, μετά τον θάνατο του Διευθυντή της εταιρείας, η είσπραξη του οφειλόμενου ποσού κατέστη πλέον αδύνατη.

Παρόμοια είναι και η περίπτωση της εταιρείας 6, η οποία σταμάτησε να πληρώνει κανονικά τους λογαριασμούς της, με την Αρχή να συνεχίζει την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας για πέντε ακόμη μήνες, πριν τελικά προχωρήσει στην έκδοση τελικού λογαριασμού ύψους €27.869. Παρά τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον της οφειλέτριας εταιρείας, η Αγωγή αποσύρθηκε τελικά, λόγω του ότι δεν κατέστη δυνατή η επίδοση του Κλητηρίου Εντάλματος ενώ, σύμφωνα με σχετική ηλεκτρονική αλληλογραφία, η Αρχή προχωρούσε σε συμφωνίες αποπληρωμής με άτομο που δεν είχε κάποια σχέση με την εταιρεία, χωρίς την ενημέρωση και συγκατάθεση του εγγυητή, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η λήψη νομικών μέτρων εναντίον του.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Στις περιπτώσεις αυτές και γενικά σε περιπτώσεις ψηλού κινδύνου όπως π.χ. μεγάλοι πελάτες, ενοικιαστές, αλλοδαποί κλπ., η Αρχή θα πρέπει να προβεί στη λήψη πιο αποτελεσματικών μέτρων π.χ. εξασφάλιση εγγυήσεων και έγκαιρη λήψη νομικών μέτρων. Νοείται ότι, σε όλες τις περιπτώσεις η Αρχή θα πρέπει να εφαρμόζει πιστά τη διαδικασία παρακολούθησης και διαχείρισης διακοπής για μη πληρωμή.

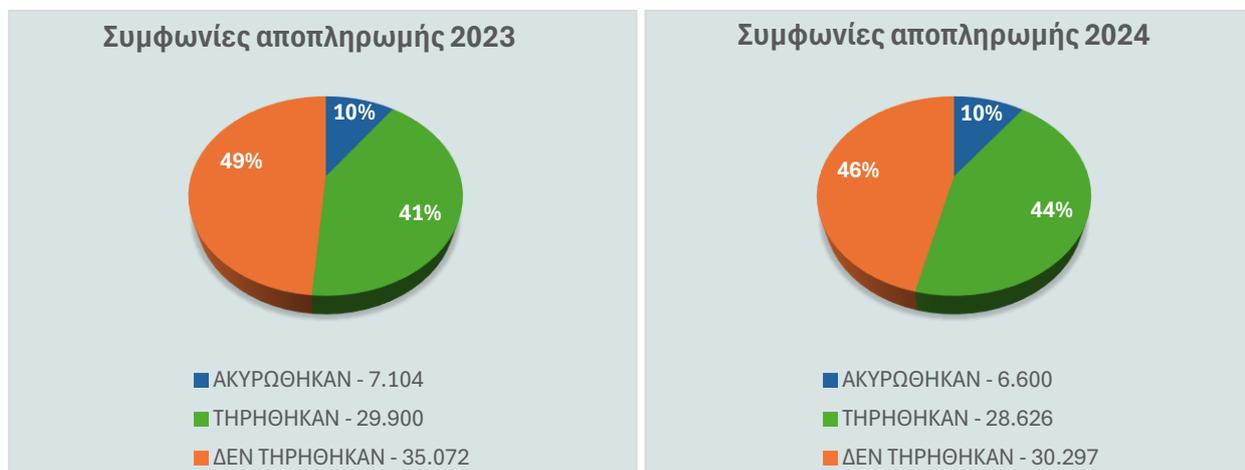
4.4.2. Παράταση εξόφλησης λογαριασμού (συμφωνίες αποπληρωμής – pay plans).

Η Αρχή, αντιλαμβανόμενη τη δυσκολία που αντιμετωπίζουν αρκετοί πελάτες στην εξόφληση των λογαριασμών τους, επιτρέπει στους αρμόδιους λειτουργούς των Περιφερειακών Γραφείων Προμήθειας να παραχωρούν, όταν το κρίνουν εφικτό, παράταση σε καταναλωτές που επιθυμούν να πληρώσουν τον λογαριασμό τους τμηματικά, με τη δημιουργία συμφωνιών αποπληρωμής (pay plans) στο λογισμικό σύστημα, οι οποίες καθορίζουν το ύψος και τον αριθμό των δόσεων και, κατ' επέκταση την περίοδο, εντός της οποίας, θα πρέπει να εξοφληθεί το οφειλόμενο ποσό.

Παρατηρήθηκε ωστόσο ότι, δεν υπάρχει σχετική καταγεγραμμένη διαδικασία, η οποία να εφαρμόζεται οριζόντια, με αποτέλεσμα η κάθε Περιφέρεια να ενεργεί ουσιαστικά κατά το δοκούν, γεγονός που οδηγεί σε διαφορετική και ευνοϊκή μεταχείριση μερίδας καταναλωτών.

Επιπρόσθετα, η έλλειψη συγκεκριμένων οδηγιών, αναφορικά με τη διαδικασία παραχώρησης παρατάσεων, καθώς και η απουσία σχετικών περιοριστικών παραμέτρων στο λογισμικό σύστημα, επιτρέπουν την ανεξέλεγκτη δημιουργία συμφωνιών αποπληρωμής, οι οποίες στην πλειοψηφία τους αθετούνται, αυξάνοντας ταυτόχρονα τον κίνδυνο απώλειας εσόδων, λόγω της ακύρωσης των εντολών διακοπής και της συσσώρευσης σημαντικών οφειλόμενων ποσών, όπως διαφαίνεται και από τα παραδείγματα που αναφέρονται πιο πάνω. Σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, τα οποία αναλύονται στα πιο κάτω γραφήματα, το ποσοστό τήρησης των συμφωνιών αποπληρωμής που έγιναν κατά τα έτη 2023 και 2024 ανέρχεται σε μόλις 41% και 44%, αντίστοιχα.

Γράφημα 5: Συμφωνίες αποπληρωμής κατά τα έτη 2023 και 2024.

Από πρόσθετο έλεγχο που διενεργήθηκε, εντοπίστηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες πελάτες αθετούν κατ' επανάληψη τις συμφωνίες αποπληρωμής του λογαριασμού ηλεκτρικού ρεύματός τους και, αντί να γίνεται διακοπή της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, γίνονται νέες συμφωνίες, οι οποίες και πάλι αθετούνται. Ενδεικτικά είναι τα παραδείγματα που παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα:

Πίνακας 8. Περιπτώσεις πελατών που δεν τηρούν τις συμφωνίες αποπληρωμής.

Λογαριασμός	Έτος	Συμφωνίες Αποπληρωμής			
		Σύνολο	Ακυρώθηκαν	Αθετήθηκαν	Τηρήθηκαν
1	2023	16	6	10	0
2	2023	16	3	13	0
3	2023	19	3	16	0
4	2024	21	9	12	0
5	2024	21	8	13	0

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Αρχή, να καθορίσει συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία θα εφαρμόζεται οριζόντια από όλες τις Περιφέρειες, διασφαλίζοντας τα έσοδα της Αρχής και την ίση μεταχείριση των καταναλωτών.

4.4.3. Ανεκτέλεστες εντολές διακοπής.

Σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, κατά την ημερομηνία του ελέγχου (Απρίλιος 2025) εκκρεμούσε η εκτέλεση 2.238 συνολικά εντολών διακοπής, για τις οποίες παρουσιάζεται χρονολογική ανάλυση ανά Περιφέρεια στον πίνακα πιο κάτω:

Πίνακας 9: Ανεκτέλεστες εντολές διακοπής ανά Περιφέρεια.

Περιφέρεια	Σύνολο	Ημέρες για τις οποίες εκκρεμούν			
		3 – 7	8 – 14	15 – 30	> 30
Λεμεσός	588	309	119	69	91
Λευκωσία	563	272	154	49	88
Λάρνακα	492	200	194	81	17
Κακοπετριά	283	46	70	59	108
Παραλίμνι	204	82	75	39	8
Πλάτρες	68	13	12	25	18
Πόλης Χρυσοχούς	26	23	1	1	1
Πάφος	14	11	1	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	2.238	956	626	324	332

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Για μείωση του κινδύνου απώλειας εσόδων και για αποφυγή της άνισης μεταχείρισης των καταναλωτών, γίνεται εισήγηση όπως δοθούν οδηγίες προς τους αρμόδιους λειτουργούς των Περιφερειακών Γραφείων για αυστηρότερη εφαρμογή της διαδικασίας διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο ΓΔ της Αρχής, στην απαντητική του επιστολή τον Σεπτέμβριο 2025, σημείωσε ότι οι ανεκτέλεστες εντολές οφείλονται στο γεγονός ότι τα υποστατικά στα οποία αφορούν έχουν περιορισμένη έως καθόλου πρόσβαση και απαιτείται εκ των προτέρων συνεννόηση με τους ιδιοκτήτες.

Η Υπηρεσία μας ωστόσο σημειώνει ότι, τυχόν περιορισμοί στην πρόσβαση δεν μπορούν να δικαιολογήσουν το μεγάλο χρονικό διάστημα κατά το οποίο παραμένει ανεκτέλεστος σημαντικός αριθμός εντολών διακοπής. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, από τις 332 εντολές διακοπής που εκκρεμούσαν για περισσότερες από 30 ημέρες, οι 133 παρέμεναν ανεκτέλεστες για περίοδο 31-60 ημερών, οι 124 για περίοδο 61-180 ημερών ενώ, 75 εντολές παρέμεναν ανεκτέλεστες για περισσότερες από 181 ημέρες. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι, κατά τον έλεγχο δεν είχαν προσκομιστεί οποιαδήποτε στοιχεία, τα οποία να δεικνύουν ως λόγο μη εκτέλεσης των εντολών διακοπής την περιορισμένη πρόσβαση.

4.4.4. Οφειλές Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Οι καθυστερημένες οφειλές από Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια ανέρχονταν σε €2,5εκ. στις 31.12.2023 (€2,3εκ. στις 31.12.2022), παρουσιάζοντας αύξηση ύψους €0,2εκ. ή ποσοστό 8,7%. Το μεγαλύτερο μέρος των οφειλόμενων ποσών αφορά σε κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για οδικό φωτισμό, το σύνολο των οποίων ανερχόταν σε €1,6εκ. στις 31.12.2023 (€1,4εκ. στις 31.12.2022).

Αναφέρεται σχετικά ότι από το 2015, σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος, αποφασίστηκε όπως μέρος της χορηγίας που δίνεται από το Υπουργείο Εσωτερικών στα Κοινοτικά Συμβούλια/Δήμους, καταβάλλεται στην Αρχή έναντι της καθυστερημένης οφειλής τους. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τα έτη 2022 και 2023, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει εμβάσει προς την Αρχή, ποσά ύψους €288.957 και €340.657, αντίστοιχα. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη διευθέτηση δεν φαίνεται να έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα.

4.4.5. Επικαιροποίηση Πολιτικής Διαχείρισης Χρεωστών.

Η εν ισχύ Πολιτική Διαχείρισης Χρεωστών Ηλεκτρικής Ενέργειας καθορίστηκε και τέθηκε σε εφαρμογή το 2014, κατόπιν σχετικής απόφασης του ΔΣ της Αρχής. Λόγω των προβλημάτων που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της, η Διεύθυνση Προμήθειας ανέλαβε, όπως είχαμε πληροφορηθεί, την επικαιροποίηση της από το 2018, η οποία εξακολουθεί μέχρι σήμερα να εκκρεμεί.

4.4.6. Οφειλή για μη καταγραφείσα κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος από εταιρεία, η οποία ανήκει σε συγγενικό πρόσωπο πρώην Προέδρου του ΔΣ της Αρχής.

Το 2017, η Αρχή, με αφορμή δημοσιεύματα αναφορικά με τις οφειλές συγκεκριμένης εταιρείας, η οποία ανήκει σε συγγενικό πρόσωπο του τότε Προέδρου του ΔΣ της, αποφάσισε τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον της.

Οι νομικοί σύμβουλοι της Αρχής, ακολουθώντας τις οδηγίες που τους δόθηκαν, καταχώρισαν στις 31.5.2018 Αγωγή εναντίον της εν λόγω εταιρείας (Εναγόμενη 1), που αφορούσε στο ποσό των €77.006,83 συμπ. ΦΠΑ για καταναλωθείσα και μη καταγραφείσα ηλεκτρική ενέργεια (πλέον €2.069,07 για αντικατάσταση μετρητή και €612,67 για οφειλόμενο καθυστερημένο ποσό, συμπ. ΦΠΑ) ενώ, στις 14.6.2018 καταχωρήθηκε Τροποποιημένο Κλητήριο, με το οποίο προστέθηκε ο Διευθυντής της

εταιρείας (Εναγόμενος 2). Σημειώνεται ότι μετά από νέους υπολογισμούς, προέκυψε μειωμένη αξία της μη καταγραφείσας κατανάλωσης και, ως εκ τούτου, στην Έκθεση Απαίτησης που καταχωρίστηκε στις 7.10.2021, το ποσό για καταναλωθείσα και μη καταγραφείσα ηλεκτρική ενέργεια περιορίστηκε στις €47.386,16 πλέον ΦΠΑ.

Η Αρχή, κατόπιν σχετικής εισήγησης του νομικού της συμβούλου, αποδέχθηκε την πρόταση της άλλης πλευράς για απόσυρση της Αγωγής εναντίον του Εναγόμενου 2 και έκδοση απόφασης εναντίον της Εναγόμενης 1, με αποτέλεσμα το Δικαστήριο να εκδώσει στις 18.7.2023, εκ Συμφώνου Απόφαση, σύμφωνα με την οποία η εναγόμενη εταιρεία οφείλει να καταβάλει το επίδικο ποσό, με νόμιμο τόκο προς 2,5% ετησίως επ' αυτού, από την έκδοση της Απόφασης μέχρι εξοφλήσεως.

Σημειώνεται ότι, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου (Μάρτιος 2025), η εν λόγω εταιρεία, η οποία, σύμφωνα με τους νομικούς συμβούλους που την εκπροσωπούν, δεν ασκεί εργασίες από το 2000 και δεν έχει κανένα περιουσιακό στοιχείο επ' ονόματι της, δεν είχε συμμορφωθεί με την Απόφαση του Δικαστηρίου.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι, μετά από εισήγηση των νομικών συμβούλων της ΑΗΚ στις 21.7.2025 και, εφόσον δεν υπήρξε συμμόρφωση με την εκ συμφώνου δικαστική απόφαση, έχουν δοθεί οδηγίες όπως προχωρήσουν με την έκδοση εντάλματος σύλληψης εναντίον του Διευθυντή της Εναγόμενης 1, ως το πλέον εναπομείναν νομικό μέσο για την εξαναγκαστική παρουσίαση και πιθανή δέσμευση του εξ αποφάσεως οφειλέτη να τηρήσει την απόφαση.

4.5. Θέμα: Ειδική οικιακή διατίμηση (08) για συγκεκριμένες κατηγορίες ευάλωτων καταναλωτών.

Από το 2006, οι εκάστοτε Υπουργοί Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ασκώντας τις εξουσίες που τους παρέχονταν, αρχικά, από τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο (Ν.122(Ι)/2003) και, μετά την κατάργησή του με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο (Ν.130(Ι)/2021), εκδίδουν Αποφάσεις (Κ.Δ.Π.) για την επιβολή, σε όλους τους κατόχους αδειών προμήθειας ηλεκτρισμού, Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΥΠΔΥ). Ως ΥΠΔΥ, επιβάλλεται η ειδική διατίμηση (08) παροχής ηλεκτρισμού για ευάλωτους πελάτες όπως, μεταξύ άλλων, οι λήπτες επιδόματος βαριάς κινητικής αναπηρίας, οι λήπτες δημοσίου βοηθήματος από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, οι λήπτες επιδόματος φροντίδας σε τετραπληγικά και παραπληγικά άτομα και οι δικαιούχοι ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Τα συσσωρευμένα έσοδα που απώλεσε η Αρχή από την εφαρμογή αυτής της διατίμησης θεωρούνται ως ΥΠΔΥ, οι οποίες από την 1.8.2010 ανακτώνται από όλους τους καταναλωτές.

Από τον Μάιο του 2006 που εφαρμόστηκε η ειδική διατίμηση (08) μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, η Αρχή απώλεσε έσοδα ύψους €51.143.308, από τα οποία ποσό ύψους €50.806.793 ανακτήθηκε με την

εφαρμογή των ΥΠΔΥ. Συνεπώς, η συσσωρευμένη απώλεια εσόδων της Αρχής κατά την 31.12.2022 ανερχόταν σε €336.515.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Όπως και στις προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, συστήνεται όπως η κοινωνική πολιτική του κράτους ασκείται από την ίδια την Κυβέρνηση.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 μας πληροφόρησε ότι, το θέμα αφορά σε πολιτική απόφαση.

4.6. Θέμα: Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές.

Από το 1964 μέχρι σήμερα, παρέχεται ηλεκτρική ενέργεια σε μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές. Κατά την 31.12.2022, η αξία της ηλεκτρικής ενέργειας που διοχετεύτηκε και δεν τιμολογήθηκε ούτε εισπράχθηκε από τους Τουρκοκύπριους των εν λόγω περιοχών, χωρίς την επιβολή τόκων, ανέρχεται, σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, σε €276,1εκ. Για το 2022, η αξία της εν λόγω ηλεκτρικής ενέργειας ήταν €1,3εκ. και αφορούσε αποκλειστικά σε κατανάλωση από τουρκοκυπριακά υποστατικά στην περιοχή Πύλας, αφού, όπως πληροφορηθήκαμε, μέχρι το 2014 αποσυνδέθηκαν όλες οι άλλες γραμμές που αφορούσαν κυρίως τις περιοχές Περγάμου και Αχερίτου. Σημειώνεται ότι στα τουρκοκυπριακά υποστατικά της περιοχής Πύλας, η Αρχή δεν έχει εγκατεστημένους μετρητές και, ως εκ τούτου δεν είναι δυνατή η καταγραφή και τιμολόγηση της καταναλωθείσας ηλεκτρικής ενέργειας ανά υποστατικό.

Η Υπηρεσία μας, όπως ανέφερε και σε προηγούμενες Εκθέσεις της, πέραν των θεμάτων που εγείρονται για παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, με βάση τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο (Ν.158(Ι)/1999), ειδικά για όσους ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, τίθεται και θέμα κρατικής ενίσχυσης και, ως εκ τούτου συστήνεται και πάλι η λήψη ενεργειών για είσπραξη των οφειλομένων και τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στις εν λόγω περιοχές.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 μας πληροφόρησε ότι, το θέμα αφορά σε πολιτική απόφαση.

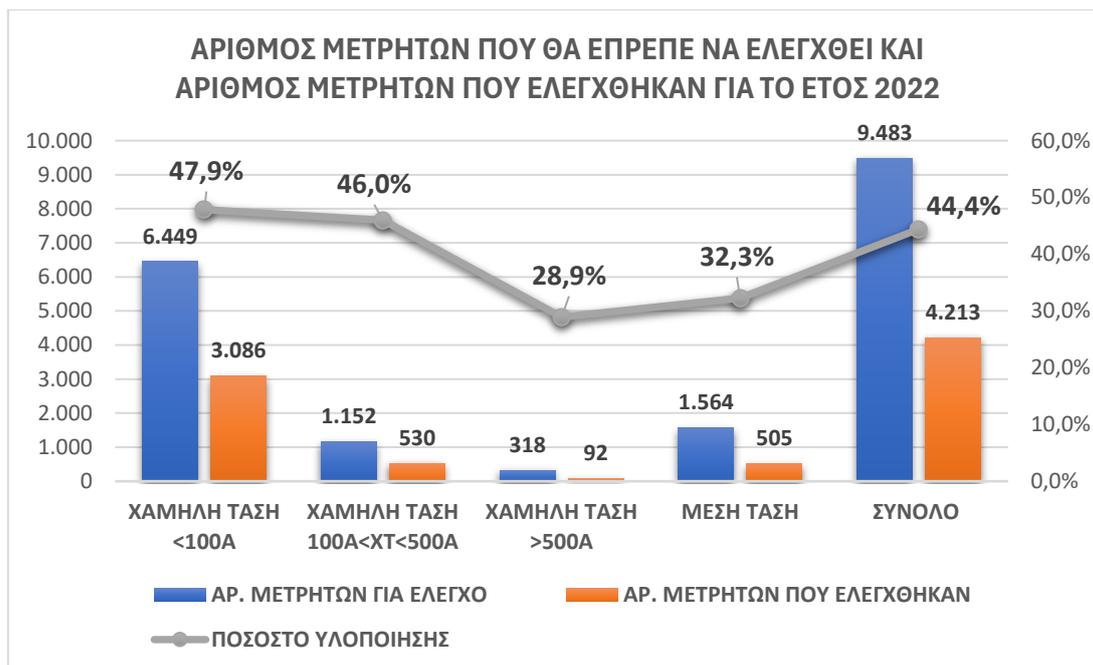
4.7. Θέμα: Μη διενέργεια των ενδεδειγμένων ελέγχων στους μετρητές της Αρχής σύμφωνα με σχετικές Οδηγίες/Διαδικασίες.

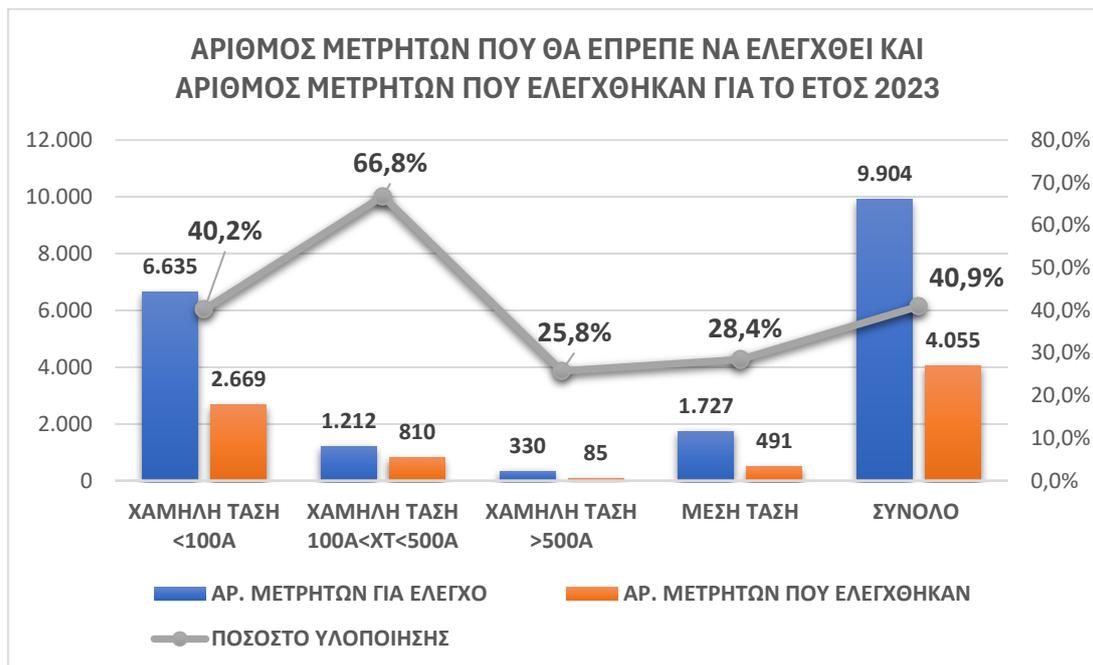
Σύμφωνα με την εσωτερική Οδηγία της Αρχής ΚΕ1/1/2009, με στόχο την επιβεβαίωση της ορθής και ακριβούς λειτουργίας των μετρητών καθώς επίσης τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν προβλημάτων και την αποφυγή του ενδεχόμενου απώλειας εσόδων για την Αρχή, όλοι οι μετρητές χαμηλής και μέσης τάσης πρέπει να ελέγχονται αμέσως μετά την εγκατάσταση και ενεργοποίησή τους, καθώς επίσης περιοδικά κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους. Επίσης, στη Διαδικασία της Αρχής Δ-ΔΔ-502 καθορίζεται η συχνότητα των ελέγχων που θα πρέπει να διενεργούνται για κάθε κατηγορία μετρητών, στη βάση της οποίας, καταρτίζεται σχετικό πρόγραμμα εργασιών. Από τον έλεγχο της Υπηρεσίας μας διαπιστώθηκε ότι

δεν διενεργούνται οι ενδεδειγμένοι έλεγχοι, με βάση τη συχνότητα που προνοείται στην πιο πάνω Διαδικασία.

Στις γραφικές παραστάσεις που ακολουθούν παρουσιάζεται ο αριθμός για κάθε κατηγορία μετρητών που θα έπρεπε να ελεγχθεί, καθώς επίσης ο αντίστοιχος αριθμός των μετρητών που ελέγχθηκαν για τα έτη 2022 και 2023.

Γράφημα 6: Αριθμός μετρητών που θα έπρεπε να ελεγχθεί και αριθμός μετρητών που ελέγχθηκαν για το έτος 2022.

Γράφημα 7: Αριθμός μετρητών που θα έπρεπε να ελεγχθεί και αριθμός μετρητών που ελέγχθηκαν για το έτος 2023.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την πιο πάνω Οδηγία, ο μη εντοπισμός προβληματικών μετρητών, διαταράσσει τις σχέσεις της Αρχής με τους πελάτες της αφού εμπλέκεται σε χρονοβόρες και μακροχρόνιες διαδικασίες που σε αρκετές περιπτώσεις καταλήγουν στα δικαστήρια, προκειμένου να ανακτήσει την αξία της κατανάλωσης που δεν κατέγραψαν οι προβληματικοί μετρητές.

Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί περίπτωση εταιρείας, για την οποία μετά την εγκατάσταση από την Αρχή δύο μετρητών στις 28.1.2008, δεν πραγματοποιήθηκε ο επιτόπου έλεγχος από το Κέντρο Ελέγχου και Επιδιορθώσεων Μετρητών της Αρχής, όπως προβλέπεται στη σχετική Οδηγία και, στις 20.3.2012, με μεγάλη καθυστέρηση, διαπιστώθηκε λανθασμένη συνδεσμολογία, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την καταγραφή από τους μετρητές πολύ μικρής κατανάλωσης. Κατόπιν υπολογισμών της μη καταγραφείσας κατανάλωσης, η Αρχή απαίτησε από την εταιρεία την καταβολή του ποσού ύψους €252.591, το οποίο, δεν είχε γίνει αποδεκτό από την εταιρεία. Σχετική αναφορά για την εν λόγω περίπτωση γίνεται στην Έκθεση της Υπηρεσίας μας για το 2017. Όπως έχουμε ενημερωθεί, η Απόφαση του Δικαστηρίου εκδόθηκε με καθυστέρηση στις 25.9.2024 και το οφειλόμενο ποσό, το οποίο η εταιρεία καταβάλλει με δόσεις ανερχόταν σε €299.152 στις 24.4.2025, συμπεριλαμβανομένων των τόκων.

4.8. Θέμα: Παρακολούθηση και ανανέωση των Προσωρινών Παροχών (ΠΠ) ηλεκτρικής ενέργειας.

Από τον έλεγχο που διενεργήθηκε στις 4.10.2022 στο Γραφείο Περιφέρειας Λεμεσού από τη ΔΕΕ της Αρχής, διαπιστώθηκε ότι, από τον Απρίλιο του 2022 που τέθηκε σε εφαρμογή το νέο λογισμικό σύστημα διαχείρισης μετρητικών δεδομένων (Meter Data Management System - MDMS), όσες ΠΠ έληξαν σε

όλες τις Περιφέρειες, από την 1.2.2022 μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, δεν είχαν ανανεωθεί καθότι, στο σύστημα MDMS δεν είχε ακόμη δημιουργηθεί διαδικασία για την ανανέωση και τη χρέωσή τους. Σημειώνεται ότι όπως έχουμε πληροφορηθεί, μέχρι τα τέλη Μαρτίου 2025 εξακολουθούσε να εκκρεμεί η πλήρης ενεργοποίηση του λογισμικού συστήματος. Όπως αναφέρεται στην έκθεση της ΔΕΕ, η μη παρακολούθηση της ανανέωσης της ισχύος των ΠΠ εμπερικλείει κινδύνους όπως, απώλεια εσόδων της Αρχής και θέτει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές, λόγω πιθανής παράνομης ηλεκτροδότησης οικοδομών από τις ΠΠ, χωρίς έλεγχο της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης.

Από περαιτέρω έλεγχο που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μας, παρατηρήθηκε ότι, σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, μέχρι τις 24.5.2024, εκκρεμούσε η ανανέωση 1.799 ΠΠ, από τις 18.4.2022 (ημερομηνία εισαγωγής του MDMS) μέχρι τις 31.5.2023, με επακόλουθο τα ποσά που αντιστοιχούν στην ετήσια χρέωση ανανέωσης, με βάση το εγκεκριμένο φορτίο, να μην είχαν χρεωθεί στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος του χρήστη δικτύου και να παρέμεναν ανείσπρακτα. Το ποσό που θα έπρεπε να χρεωθεί με την ανανέωση των 1.799 ΠΠ, ανέρχεται, σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, σε €724.500. Αναλυτικά στοιχεία, ανά περιφέρεια, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 10: Αριθμός ενεργών ΠΠ που χρήζουν ανανέωσης, ανά Περιφέρεια, και το αντίστοιχο ανείσπρακτο ποσό από τη μη ανανέωσή τους.

Περιφέρεια	Αριθμός Ενεργών ΠΠ που χρήζουν ανανέωσης, με ημερ. σύνδεσης μέχρι 31.5.2023 *	Ποσό που θα έπρεπε να χρεωθεί με την ανανέωση των ΠΠ και να εισπραχθεί
Λευκωσία-Κερύνεια-Μόρφου	659	€184.950
Λάρνακα - Αμμόχωστος	351	€159.354
Λεμεσός	511	€285.696
Πάφος	278	€95.500
Σύνολο	1.799	€724.500

*Οι ΠΠ που συνδέθηκαν από την 1.6.2023 και μέχρι τις 24.5.2024 (ημερομηνία ελέγχου της Υπηρεσίας μας), δεν θεωρούνταν ως εκκρεμείς, διότι με βάση τους τεχνοοικονομικούς όρους παροχής τους έχουν ισχύ ενός έτους από την σύνδεσή τους.

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί, από τις 1.799 ΠΠ που παρέμεναν σε εκκρεμότητα για ανανέωση, 690 αφορούν σε ΠΠ με ημερομηνίες σύνδεσης που χρονολογούνται από το 1950 – 2020 και θα πρέπει η Αρχή να προχωρήσει στην άμεση λήψη μέτρων για τη διερεύνησή τους, με σκοπό είτε την ανανέωσή τους, είτε τη διακοπή τους.

Πίνακας 11: Αριθμός ΠΠ που χρονολογούνται από το 1950.

Έτος Σύνδεσης ΠΠ	Αριθμός ΠΠ ανά Περιφέρεια για τις οποίες εκκρεμεί η ανανέωσή τους				
	Λευκωσία-Κερύνεια-Μόρφου	Λάρνακα - Αμμόχωστος	Λεμεσός	Πάφος	ΣΥΝΟΛΟ
1950		4			4
1986		1			1
1994	1				1
1995	2		1		3
1996	1				1
1997	2	1			3
1998	2				2
1999	4		1	1	6
2000	4			1	5
2001-2010	61	13	19	21	114
2011-2019	166	68	92	73	399
2020	64	24	41	22	151
ΣΥΝΟΛΟ	307	111	154	118	690

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ.

4.9. Θέμα: Συμφωνίες της Αρχής με στρατηγικούς συνεργάτες.

Το 2003, η Αρχή συνολόγησε δύο πανομοιότυπες συμφωνίες στρατηγικής συνεργασίας στις τηλεπικοινωνίες με δύο εταιρείες. Οι κύριες πρόνοιες των συμφωνιών αφορούν κυρίως στον καθορισμό των τελών και χρεώσεων για τη χρήση του δικτύου οπτικών ινών και άλλου εξοπλισμού της ΑΗΚ από τις εταιρείες καθώς και για την ενοικίαση χώρου της ΑΗΚ για εγκατάσταση εξοπλισμού από τις εταιρείες.

4.9.1. Ημερομηνία λήξης των συμφωνιών.

Όπως αναφέραμε στην Έκθεση της Υπηρεσίας μας για το 2017, στις συμφωνίες που υπογράφηκαν δεν περιλαμβάνεται ημερομηνία λήξης και, ως εκ τούτου, είχαμε εισηγηθεί τη διενέργεια μελέτης, σύμφωνα με τη σύσταση του νομικού συμβούλου της Αρχής, στη βάση της οποίας θα έπρεπε να ληφθεί απόφαση, κατά πόσον θα επιδιώκετο λήξη των πιο πάνω συμφωνιών. Ο νομικός σύμβουλος της Αρχής σε γνωμάτευσή του ημερ. 22.4.2009, αναφέρει ότι αν και δεν περιλαμβάνεται ημερομηνία λήξης στη συμφωνία, εντούτοις, υπάρχει πάντα η δυνατότητα επαναδιαπραγμάτευσης. Όπως είχαμε ενημερωθεί, αρχικά, τον Φεβρουάριο 2021 και, ακολούθως, τον Δεκέμβριο 2023, η ΑΗΚ επεξεργάζετο την τροποποίηση των εν λόγω συμφωνιών. Σύμφωνα με μετέπειτα ενημέρωση που είχαμε τον Φεβρουάριο 2025, το προτεινόμενο κείμενο της συμφωνίας βρισκόταν στο τελικό στάδιο και μόλις ολοκληρώνονταν οι διεργασίες εντός της ΑΗΚ, θα γινόταν η σχετική επικοινωνία με τους στρατηγικούς συνεργάτες.

Με βάση τα πιο πάνω, καθίσταται προφανές ότι οι διαδικασίες της ΑΗΚ για την τροποποίηση των συμφωνιών είναι πολύ χρονοβόρες, με αρνητικές συνέπειες για τα οικονομικά συμφέροντά της.

Η Υπηρεσία μας εξέφρασε την άποψη ότι, οι συμφωνίες θα πρέπει να επικαιροποιηθούν και να προσαρμοστούν με βάση τα νέα τεχνολογικά και οικονομικά δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί, το συντομότερο δυνατόν, καθότι παρήλθε μεγάλο χρονικό διάστημα από την υπογραφή το 2011 της συμπληρωματικής συμφωνίας, με την οποία αναθεωρήθηκαν τα τέλη. Η επικαιροποίηση των συμφωνιών θα πρέπει να διασφαλίζει με τον βέλτιστο δυνατόν τρόπο τα συμφέροντα της Αρχής και να αντισταθμίζεται επαρκώς σε οικονομικούς όρους η απουσία ημερομηνίας λήξης σ' αυτές, σε περίπτωση που αυτή εξακολουθήσει να ισχύει.

4.9.2. Μέρισμα 3% επί των κερδών.

Σύμφωνα με τον όρο 5(h) της συμφωνίας, η Αρχή δικαιούται ποσοστό 3% επί των καθαρών κερδών των εταιρειών χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση. Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι, σύμφωνα και με παλαιότερη σύσταση της ΔΕΕ, στις νέες τροποποιημένες συμφωνίες που θα υπογραφούν, θα πρέπει να αναθεωρηθεί ο υπολογισμός των χρεώσεων, ώστε να μην εξαρτάται από τα κέρδη των εταιρειών.

4.10. Θέμα: Επιστολές ιδιωτών ελεγκτών προς τη Διοίκηση της Αρχής.

Οι Επιστολές ιδιωτών ελεγκτών προς τη Διοίκηση της Αρχής για τα έτη 2020 – 2023 ετοιμάστηκαν από τους ιδιώτες ελεγκτές, ως ανάδοχους σύμβασης για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων. Σε αυτές αναφέρονται ορισμένες σημαντικές, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας, αδυναμίες, οι οποίες παρατίθενται στη συνέχεια:

4.10.1. Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η ΑΗΚ απέκτησε 4.285 μετοχές (30% του μετοχικού κεφαλαίου) της Εταιρείας Υποδομών Φυσικού Αερίου («ΕΤΥΦΑ»), έναντι ποσού €43 εκατ. Επίσης, η ΑΗΚ υπέγραψε συμφωνία μετόχων με τη Δημόσια Επιχείρηση Φυσικού Αερίου, η οποία αποτελεί τον κύριο μέτοχο της ΕΤΥΦΑ. Η συμφωνία, όπως αναφέρεται στις επιστολές των ιδιωτών ελεγκτών, δεν φαίνεται να είναι σαφής, ως προς το ποιος από τους μετόχους της ΕΤΥΦΑ θα επωφεληθεί από τα μερίσματά της και σε ποιο βαθμό.

Σημειώνεται ότι, στις Εκθέσεις Ανεξάρτητου Ελεγκτή για τα έτη 2020 – 2022, περιλαμβανόταν επιφύλαξη, καθότι, για τα εν λόγω έτη, η ΑΗΚ δεν προέβη σε αξιολόγηση για σκοπούς απομείωσης της αξίας της επένδυσης στην ΕΤΥΦΑ και, ως εκ τούτου, όπως αναφέρουν οι ιδιώτες ελεγκτές, δεν τους παρασχέθηκαν επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια για να εκτιμήσουν κατά πόσο η επένδυση στη συνδεδεμένη εταιρεία έχει υποστεί οποιανδήποτε απομείωση.

Επίσης, στην Επιστολή των ιδιωτών ελεγκτών προς τη Διοίκηση της Αρχής για το έτος 2023, οι ιδιώτες ελεγκτές περιέλαβαν και πάλι επιφύλαξη για το θέμα αυτό, καθότι, παρόλο ότι αναγνώρισαν ότι η ΑΗΚ είχε προβεί σε αξιολόγηση για απομείωση της επένδυσης στην ΕΤΥΦΑ μέσω εξωτερικού συμβούλου, ωστόσο, όπως ανέφεραν, η αποτίμηση έγινε με ημερομηνία 30.6.2023 και οι παραδοχές και τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν από τους εξωτερικούς συμβούλους δεν είχαν ελεγχθεί/επιβεβαιωθεί και, ως εκ

τούτου, δεν απέκτησαν επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια για να εκτιμήσουν το ύψος της απομείωσης στις 31.12.2023.

Οι ιδιώτες ελεγκτές, στις επιστολές τους για τα έτη 2020 – 2023, εισηγήθηκαν στη Διοίκηση της ΑΗΚ, όπως αποσαφηνίσει τους όρους της συμφωνίας των μετόχων και όπως προβεί σε αξιολόγηση, σχετικά με το ύψος της απομείωσης της αξίας της επένδυσης στην ΕΤΥΦΑ.

Σύμφωνα με πληροφόρηση που λάβαμε τον Ιανουάριο 2025 από την ΑΗΚ, το ΔΣ της έχει λάβει απόφαση για τροποποίηση της συμφωνίας μετόχων και προς τον σκοπό αυτό απέστειλε σχετική επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών.

4.10.2. Αδυναμίες στα Πληροφοριακά Συστήματα (ΠΣ) της ΑΗΚ.

Οι αδυναμίες αφορούν κυρίως σε γενικές δικλείδες ελέγχου και ενδεικτικά αναφέρονται οι πιο κάτω:

α) Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας. Οι ιδιώτες ελεγκτές, στις επιστολές τους για τα έτη 2020 – 2022, ανέφεραν ότι η ΑΗΚ δεν είχε εκπονήσει Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας - Business Continuity Plan σε περίπτωση που επέλθει οποιαδήποτε καταστροφή. Σχεδιάζοντας εκ των προτέρων Σχέδιο για καταστάσεις καταστροφής, ο δυσμενής επιχειρηματικός αντίκτυπος δύναται να είναι περιορισμένος, ενώ ένα τέτοιο σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που ενδέχεται να πληγούν από καταστροφή, με σκοπό να διασφαλίζει τη συνέχεια όλων των επιχειρηματικών λειτουργιών κατά τη διάρκεια της περιόδου αποκατάστασης.

Επίσης, στην Επιστολή προς τη Διοίκηση της Αρχής για το έτος 2023, οι ιδιώτες ελεγκτές σημείωσαν ότι η ΑΗΚ βρισκόταν στη διαδικασία κατάρτισης Σχεδίων Επιχειρησιακής Συνέχειας - Business Continuity Plans, ωστόσο, τα σχέδια αυτά δεν είχαν εγκριθεί επίσημα από τη Διοίκηση. Επιπλέον, όπως ανέφεραν, η Αρχή βρισκόταν στη διαδικασία διαμόρφωσης μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής δοκιμών, προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα και την αξιοπιστία των εν λόγω Σχεδίων.

Σύμφωνα με πληροφόρηση που λάβαμε τον Ιανουάριο 2025 από την ΑΗΚ, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στον καταρτισμό των Σχεδίων Επιχειρησιακής Συνέχειας, για τα οποία ενημερώθηκε σχετικά η Αρχή Ψηφιακής Ασφάλειας και, αναμενόταν όπως αυτά θα τύγχαναν επιθεώρησης από εξωτερικούς επιθεωρητές τον Φεβρουάριο 2025, στο πλαίσιο αξιολόγησης της συμμόρφωσης της ΑΗΚ με τον σχετικό Κανονισμό.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 μάς πληροφόρησε ότι ο εξωτερικός έλεγχος ολοκληρώθηκε και εντοπίστηκαν αδυναμίες για τις οποίες η ΑΗΚ προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες.

β) Καταγραφή ενεργειών που έγιναν από τους διαχειριστές (administrators) των ΠΣ. Οι ιδιώτες ελεγκτές, στις επιστολές τους για τα έτη 2020 – 2023, ανέφεραν ότι δεν υπήρχε καταγραμμένη διαδικασία, με βάση την οποία να μπορεί η Διοίκηση να παρακολουθεί τις ενέργειες των διαχειριστών των ΠΣ, μέσω καταστάσεων καταγραφής ενεργειών (audit logs) σε κάθε ΠΣ. Η απουσία της εν λόγω

διαδικασίας, καθιστά δύσκολη τη διαβεβαίωση ότι όλες οι συναλλαγές στα ΠΣ έγιναν εφόσον υπήρχαν οι απαραίτητες εγκρίσεις, ειδικότερα λαμβάνοντας υπόψη τις διευρυμένες δυνατότητες των διαχειριστών των εν λόγω ΠΣ.

Σύμφωνα με πληροφόρηση που λάβαμε τον Ιανουάριο 2025 από την ΑΗΚ, η Αρχή βρισκόταν στο τελικό στάδιο αποτύπωσης σχετικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη καλές πρακτικές που εφαρμόζουν άλλοι παρόμοιοι Οργανισμοί για την παρακολούθηση των ενεργειών των διαχειριστών των ΠΣ και αναμενόταν η επιθεώρησή της από εξωτερικούς επιθεωρητές τον Φεβρουάριο 2025.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 μας πληροφόρησε ότι η Διεύθυνση Πληροφορικής είναι στη διαδικασία μελέτης για εισαγωγή εργαλείων σχετικών με τον έλεγχο των ενεργειών των διαχειριστών συγκεκριμένων εφαρμογών.

4.11. Θέμα: Αδυναμίες στα ΠΣ της ΑΗΚ.

Κατόπιν εισήγησης της ΔΕΕ της Αρχής, ανατέθηκε σε εξωτερικούς συμβούλους ο έλεγχος των ΠΣ, ο οποίος ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2023. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν, μεταξύ άλλων, αδυναμίες στην οργανωτική δομή και έλλειψη διαχωρισμού καθηκόντων των δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης Πληροφορικής (ΔΠ), ύπαρξη διαδικασιών που χρήζουν επικαιροποίησης και καταγραφή τους εκ νέου, μη πραγματοποίηση δοκιμής του πλάνου επιχειρησιακής συνέχειας (business continuity test) και δυσκολίες στην αναβάθμιση των συστημάτων, καθώς η εφαρμογή ενημερώσεων σε κάποια είναι πολύ επικίνδυνη. Η ΔΠ ετοίμασε σχετικό Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση των αδυναμιών, σύμφωνα με το οποίο, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου της Υπηρεσίας μας, βάσει των χρονοδιαγραμμάτων που είχαν τεθεί, ορισμένα θέματα βρίσκονταν ακόμη σε εκκρεμότητα.

Σημειώνεται επίσης ότι, ορισμένες σημαντικές αδυναμίες στα ΠΣ της Αρχής, όπως αυτές καταγράφονται στις επιστολές των ιδιωτών ελεγκτών προς τη Διοίκηση του Οργανισμού για τα έτη 2022 και 2023, περιλαμβάνονται στην παράγραφο 4.10.2 πιο πάνω της παρούσας Έκθεσης.

Σύμφωνα με πληροφόρηση που λάβαμε τον Οκτώβριο 2025 από τον Γενικό Διευθυντή της ΑΗΚ, όλες οι διαπιστωμένες ευπάθειες έχουν πλήρως καταγραφεί, και η ΑΗΚ έχει ήδη δρομολογήσει την υλοποίηση των απαραίτητων διορθωτικών ενεργειών σύμφωνα με τα καθορισμένα χρονοδιαγράμματα.

4.12. Θέμα: Αγορά νομικών υπηρεσιών.

Η Αρχή, παρά τις κατ' επανάληψη συστάσεις μας για εφαρμογή των προνοιών της Εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου αρ. ΓΛ/ΑΑΔΣ 74, εξακολουθεί να συνεργάζεται με το ίδιο ουσιαστικά δικηγορικό γραφείο, όπως με τα χρόνια μετεξελίχθηκε, για 72 περίπου χρόνια. Τον Ιανουάριο 2014, η Αρχή υπέγραψε συμφωνία με το δικηγορικό γραφείο με εφαρμογή από την 1.1.2014 μέχρι τις 31.12.2015 και αυτόματη ανανέωση σε ετήσια βάση μέχρι τον τερματισμό της κατά το τέλος οποιουδήποτε έτους με προηγούμενη γραπτή ειδοποίηση όχι λιγότερη των 6 μηνών.

Συγκεκριμένα, στην Έκθεση μας αναφορικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Αρχής για το έτος 2017, επισημάνθηκε ότι, στην Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου αρ. Γ/ΛΑΑΔΣ 74 που εκδόθηκε στις 27 Απριλίου 2016, διευκρινίζεται ότι, ακόμη και για συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Ευρωπαϊκών Οδηγιών του τομέα δημοσίων συμβάσεων, ως οι συμβάσεις νομικών υπηρεσιών, ισχύουν και πρέπει να εφαρμόζονται οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης των οικονομικών φορέων, στις οποίες μάλιστα τώρα προστίθεται και η αρχή της προστασίας του ανταγωνισμού, η οποία θα πρέπει επίσης να εξυπηρετείται και να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν ευρύτερα σε κάθε είδους δημόσια σύμβαση.

Στη βάση της πιο πάνω Εγκυκλίου, έγινε εισήγηση όπως για την παροχή νομικών συμβουλών σε θέματα που σχετίζονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας (θέματα διοικητικού δικαίου), η Αρχή να συνάπτει μακροχρόνιες συμβάσεις (μέχρι πέντε έτη) με νομικούς οίκους, ακολουθώντας κατά το δυνατόν ανταγωνιστική διαδικασία.

Όσον αφορά στις περιπτώσεις αστικών αγωγών ή διαιτησιών, έγινε εισήγηση όπως η Αρχή αναθέτει την εκπροσώπηση της σε νομικούς οίκους που θα επιλέγονται ανά περίπτωση, ή για ομάδες παρόμοιων υποθέσεων για συγκεκριμένη περίοδο.

Σε περιπτώσεις που προκύπτει ανάγκη για την εξασφάλιση υπηρεσιών νομικού συμβούλου για την ετοιμασία ειδικών μελετών, ή εγγράφων διαγωνισμού που θα προκηρύξει η Αρχή, είχε σημειωθεί ότι θα πρέπει να τηρούνται οι πρόνοιες της σχετικής περί συμβάσεων νομοθεσίας και οι σχετικές αρχές της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, της διαφάνειας και της μη διάκρισης λόγω ιθαγένειας και συνεπώς θα πρέπει να προκηρύσσονται ανοικτοί διαγωνισμοί, αναλόγως βέβαια και με την εκτίμηση της αξίας της εκάστοτε ανάγκης.

Εκτενής αναφορά για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για όλες τις περιπτώσεις, γίνεται στην Έκθεση μας για το 2017.

Ειδικότερα, κατά τον πιο πάνω έλεγχό μας, παρατηρήθηκε ότι η Αρχή προχώρησε στη σύσταση Ομάδας Εργασίας με σκοπό τη μελέτη των παρατηρήσεων και συστάσεων μας και την υποβολή εισηγήσεων ενώπιον του ΔΣ. Η εν λόγω Ομάδα ετοίμασε και υπέβαλε στον τότε Αναπληρωτή ΓΔ της Αρχής σχετικό σημείωμα ημερ. 5.3.2018, με το οποίο εισηγήθηκε όπως:

- (i) Ετοιμαστεί έγγραφο εκδήλωσης ενδιαφέροντος και στη συνέχεια έγγραφο για υποβολή οικονομικής πρότασης προς δικηγορικά γραφεία ανά το Παγκύπριο, με σκοπό την ανάθεση υποθέσεων αστικών αγωγών που εγείρει η Αρχή εναντίον τρίτων, καθώς επίσης προσφυγών ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου.
- (ii) Το έγγραφο εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καθώς και το έγγραφο για υποβολή οικονομικής πρότασης προωθηθούν μέσω του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου για σκοπούς διαφάνειας.

- (iii)** Σε σχέση με την υφιστάμενη συμφωνία, εάν και εφόσον εγκριθούν οι πιο πάνω εισηγήσεις, μέχρι το τέλος Απριλίου 2018 να αποσταλεί προειδοποίηση για μη ανανέωση της και επιθυμία για επαναδιαπραγμάτευση των όρων για το υπολειπόμενο μέρος της συμφωνίας. Εκτός από τη μείωση του κόστους των υπηρεσιών θα επιδιωχθεί ο καθορισμός της διάρκειας στα 5 έτη με βάση την Εγκύκλιο ΓΛ/ΑΑΔΣ 74, καθώς και η δυνατότητα τερματισμού της εν λόγω συμφωνίας σε οποιοδήποτε στάδιο.

Η Υπηρεσία μας, είχε σημειώσει σχετικά ότι η επαναδιαπραγμάτευση των όρων για το υπολειπόμενο μέρος της συμφωνίας δεν συνάδει με τις γενικές αρχές που διέπουν κάθε είδους δημόσια σύμβαση, καθώς επίσης με τις πρόνοιες της Εγκυκλίου ΓΛ/ΑΑΔΣ 74 και τις συστάσεις της Υπηρεσίας μας και, ως εκ τούτου, η Αρχή δεν θα πρέπει να προχωρήσει σε ανανέωση ή επαναδιαπραγμάτευση των όρων της συμφωνίας, αλλά σε ανταγωνιστική διαδικασία από την οποία να προκύψει η επιλογή του παροχέα νομικών συμβουλών.

Παρόλα αυτά και, παρά τις διαβεβαιώσεις του τότε Προέδρου του ΔΣ της Αρχής ότι οι συστάσεις της Υπηρεσίας μας θα λαμβάνονταν υπόψη κατά την ετοιμασία της σχετικής εισήγησης η οποία θα τίθετο για έγκριση ενώπιόν του, το τότε ΔΣ της ΑΗΚ, δύο μόλις μέρες πριν τη λήξη της θητείας του και συγκεκριμένα κατά τη συνεδρία του ημερ. 15.1.2019, υιοθέτησε τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν από τον τότε ΓΔ της Αρχής στις 7.1.2019 και αποφάσισε ομόφωνα όπως:

(α) Ετοιμαστεί Έγγραφο Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, καθώς και Έγγραφο Υποβολής Οικονομικής Πρότασης, τα οποία θα προωθηθούν μέσω του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου για κάθε επαρχία ξεχωριστά, για τις πιο κάτω κατηγορίες υποθέσεων ανά επαρχία:

- (i)** Την ανάθεση αστικών αγωγών που θα εγείρει η ΑΗΚ εναντίον τρίτων και αφορούν εκκρεμείς τελικούς λογαριασμούς μέχρι €10.000.
- (ii)** Την ανάθεση αστικών αγωγών που θα εγείρει η ΑΗΚ εναντίον τρίτων και αφορούν χρεωστικά δελτία για ζημιές που προκαλούνται από τρίτους στην περιουσία της ΑΗΚ.
- (iii)** Την ανάθεση όλων των αστικών αγωγών εναντίον της ΑΗΚ από τρίτους μέχρι €50.000.

β) Ετοιμαστεί νέα Συμφωνία με το συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο που δεν θα περιλαμβάνει τις αναθέσεις των πιο πάνω κατηγοριών αστικών αγωγών.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης, η Αρχή υπέγραψε συμφωνία για συνέχιση της συνεργασίας της με το εν λόγω δικηγορικό γραφείο, ως αποκλειστικοί δικηγόροι και νομικοί σύμβουλοι για κάθε νομικής φύσης εργασία, εξαιρουμένων μόνο των δικαστηριακών υπηρεσιών που καταγράφονται στο σημείο (α) πιο πάνω, με ισχύ από την ημερομηνία υπογραφής της μέχρι τις 31.12.2021 και μεταγενέστερα επί αυτομάτως ανανεωμένης χρονιαίας βάσης μέχρι τερματισμού της κατά το τέλος οποιουδήποτε έτους με προηγούμενη γραπτή ειδοποίηση, όχι λιγότερη των 6 μηνών.

Σημειώνεται ότι, στις 24.9.2024, το δικηγορικό γραφείο είχε υποβάλει αίτημα τροποποίησης της υφιστάμενης συμφωνίας, ζητώντας αύξηση χρεώσεων, με την Αρχή να εξετάζει, όπως πληροφορηθήκαμε, το ενδεχόμενο σύστασης Ομάδας Έργου για χειρισμό του θέματος.

Επιπρόσθετα, τον Ιούλιο 2019, προχώρησε στη δημοσίευση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την Αγορά Νομικών Υπηρεσιών (Διαγωνισμός Αρ. 307/2019), μόνο για τις κατηγορίες των υποθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο (α) της πιο πάνω απόφασης του ΔΣ, διαδικασία η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη συνεργασία της ΑΗΚ με 20 Νομικούς Συμβούλους (5 ανά επαρχία). Το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε κατά την περίοδο 2020-2023 στους εν λόγω Νομικούς Συμβούλους ανήλθε σε μόνο €108.247, αφού αστικές αγωγές εναντίον τρίτων για εκκρεμείς τελικούς λογαριασμούς πέραν των €10.000, καθώς και αστικές αγωγές εναντίον της ΑΗΚ από τρίτους πέραν των €50.000, ανατίθεντο, όπως πληροφορηθήκαμε, στο εν λόγω δικηγορικό γραφείο.

Ενδεικτικά είναι τα ακόλουθα διαγράμματα, στα οποία αναλύεται, ανά έτος και συνολικά για την περίοδο 2020-2023, η κατανομή του ποσού που δαπανήθηκε για αγορά νομικών υπηρεσιών μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας που ακολουθήθηκε.

Γράφημα 8: Κατανομή δαπάνης ανά έτος.

Γράφημα 9: Κατανομή δαπάνης για την περίοδο 2020 – 2023.

Όπως ξεκάθαρα προκύπτει, η αμοιβή που έλαβαν συνολικά τα 20 δικηγορικά γραφεία για τη συγκεκριμένη περίοδο είναι μηδαμινή σε σχέση με το ποσό που καταβλήθηκε στο εν λόγω γραφείο (€2.063.876 ή 95%), καθώς αντιστοιχεί μόλις στο 5% (€108.247) του συνολικού ποσού ύψους €2.172.122. Το εν λόγω ποσό είναι κατά πολύ χαμηλότερο και από το ενδεικτικό ποσό ύψους €180.000 που είχε εκτιμηθεί ότι θα καταβάλλετο συνολικά ανά έτος, σε όλους τους νομικούς συμβούλους που θα είχαν συμβληθεί με την αναθέτουσα αρχή στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, παρά το εξαιρετικά περιοριστικό εύρος του αντικειμένου του Διαγωνισμού Αρ. 307/2019, αλλά και της συμπερίληψης όρου στα σχετικά έγγραφα, σύμφωνα με τον οποίο οι χρεώσεις για τον χειρισμό των σχετικών υποθέσεων θα γίνονται βάσει της κατώτατης Κλίμακας των εκάστοτε δικαστηριακών εξόδων, υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον, αφού υπέβαλαν προσφορά πέραν των 118 δικηγόρων/δικηγορικών γραφείων.

Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι, δεδομένου ότι το συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο χρεώνει, όπως πληροφορηθήκαμε, με βάση κάποιο μέσο όρο ανάλογα με την περίπτωση και όχι βάσει της κατώτατης Κλίμακας, η Αρχή, εάν εφαρμόσει τις πρόνοιες της εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου αρ. ΓΛ/ΑΑΔΣ 74 και τις εισηγήσεις της Υπηρεσίας μας, μπορεί να μειώσει σημαντικά ενδεχομένως το κόστος αγοράς νομικών υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι η Γραμματέας/Διευθύντρια Νομικών Υπηρεσιών, ετοίμασε στις 30.9.2024 σχετικό σημείωμα με θέμα τον διορισμό Ομάδας Έργου για την ετοιμασία εισήγησης για την Ανάθεση Υπηρεσιών Νομικών Συμβούλων, το οποίο, όπως πληροφορηθήκαμε, εκκρεμεί στον ΓΔ.

Σημειώνεται και πάλι ότι οι πιο πάνω ενέργειες της Αρχής δεν συνάδουν με τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης των οικονομικών φορέων και της αρχής της προστασίας του ανταγωνισμού, οι οποίες θα πρέπει να εξυπηρετούνται και να διασφαλίζονται κατά το δυνατόν, σε κάθε είδους δημόσια σύμβαση.

4.13. Θέμα: Αγωγές για συμβόλαια προμήθειας πετρελαίου.

Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, στο πλαίσιο της Αγωγής αρ.9921/2010, προχώρησε στις 5.2.2024 στην έκδοση απόφασης εναντίον της Αρχής και υπέρ:

- α)** της εναγόμενης 1 για συνολικό ποσό ύψους ΗΠΑ\$12.818.961,34 και
- β)** της εναγόμενης 3 για ποσά ύψους €2.706.636,24 και \$255.083,93.

Όλα τα ποσά φέρουν νόμιμο τόκο από την ημερομηνία καταχώρισης της αγωγής μέχρι εξοφλήσεως.

Μετά την έκδοση της πιο πάνω απόφασης, η Αρχή, κατόπιν εισήγησης των νομικών της συμβούλων, προχώρησε σε καταχώρηση Έφεσης προς αναθεώρηση της πρωτόδικης απόφασης, η εκδίκαση της οποίας, όπως πληροφορηθήκαμε τον Φεβρουάριο 2026, εξακολουθεί να εκκρεμεί.

Επιπρόσθετα, κατόπιν σχετικής αίτησης της Αρχής, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας διάταξε την αναστολή της πρωτόδικης απόφασης μέχρι την πλήρη εκδίκαση της Έφεσης, υπό συγκεκριμένους όρους. Ένας εξ' αυτών αφορά στην ανά εξαμηνιο έκδοση τραπεζικών εγγυητικών επιστολών για τα επιδικαζόμενα ποσά πλέον τους εκάστοτε νόμιμους τόκους, προς όφελος των εναγόμενων 1 και 3. Κατά τον Φεβρουάριο 2026, υπήρχαν σε ισχύ 3 εγγυητικές επιστολές ύψους ΗΠΑ\$20.493.831,54, €4.327.132,73 και ΗΠΑ\$407.805,82.

Σημειώνεται επίσης ότι, για την ίδια υπόθεση εκκρεμεί και η εκδίκαση δεύτερης αγωγής με αρ. 5770/2011, με την οποία ο ενάγων αξιώνει από την Αρχή αποζημιώσεις πέραν των ΗΠΑ\$18 εκ.

4.14. Θέμα: Αδυναμίες στην εφαρμογή της Οδηγίας για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων.

Το ΔΣ της Αρχής, στη συνεδρία του ημερ. 27.3.2018, διόρισε Ομάδα για να διερευνήσει τα γεγονότα και τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν σε σχέση με την κακόβουλη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου συγκεκριμένης εταιρείας από πληροφορικό πειρατή (hacker), η οποία είχε ως αποτέλεσμα εμβάσματα συνολικού ύψους €235.678 να μην είχαν σταλεί από την Αρχή στον νόμιμο λογαριασμό της εν λόγω εταιρείας, και να καταθέσει Έκθεση με τα ευρήματα και τις εισηγήσεις της.

Στην Έκθεση της Ομάδας, η οποία ολοκληρώθηκε και τέθηκε ενώπιον του ΔΣ κατά τη συνεδρία του στις 10 Ιουλίου 2018, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι:

- ◆ Η Διεύθυνση Παραγωγής έχει συνάψει αρκετά μικρά συμβόλαια με τη χρήση της Διαδικασίας χωρίς την προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού.
- ◆ Οι πρόνοιες της Οδηγίας ΟΑ/1/2016 που αφορούν στις συνοπτικές διαδικασίες πρέπει να τηρούνται πιστά, δηλαδή η συνοπτική διαδικασία πρέπει να γίνεται με πολλή φειδώ και μόνο σε πολύ εξαιρετικές και επιβεβλημένες περιπτώσεις.
- ◆ Λόγω αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί, αναμένεται αναθεώρηση της Οδηγίας ΟΑ/1/2016.

Στη βάση των πιο πάνω ευρημάτων, διενεργήθηκε σχετικός έλεγχος από την Υπηρεσία μας, τα αποτελέσματα του οποίου παρατίθενται πιο κάτω:

3.13.1. Χρήση συνοπτικών διαδικασιών.

Σύμφωνα με την εσωτερική Οδηγία της Αρχής ΟΑ/1/2016, η οποία αναθεωρήθηκε με πολύ μεγάλη καθυστέρηση στις 6.4.2023, «οι Συνοπτικές Διαδικασίες περιλαμβάνουν όλες τις περιπτώσεις που συνάπτεται μια Σύμβαση χωρίς να ακολουθείται η συνήθης διαδικασία προκήρυξης Διαγωνισμού και η τήρηση των προβλεπόμενων προθεσμιών. Στη συνοπτική διαδικασία ακολουθείται η διαδικασία προσφυγής σε ένα προσφοροδότη ή περιορισμένο αριθμό προσφοροδοτών, χωρίς προηγούμενη

δημοσίευση προκήρυξης». Από την εν λόγω κατηγορία εξαιρούνται οι Μικρές Αγορές, οι οποίες αφορούν σε εγχώριες αγορές μέχρι €10.000.

Επιπρόσθετα, όπως σχετικά αναφέρεται, «Η χρήση της συνοπτικής διαδικασίας πρέπει να γίνεται με πολλή φειδώ και μόνο σε πολύ εξαιρετικές και επιβεβλημένες περιπτώσεις. Πρέπει να αποφεύγεται η χρήση της διαδικασίας αυτής καταχρηστικά, κατά τρόπο που να εμποδίζεται, να περιορίζεται ή να νοθεύεται ο ανταγωνισμός, ή να καταστρατηγείται η αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ή κατά τρόπο που να ευνοείται συγκεκριμένος οικονομικός φορέας».

Με τη νέα Οδηγία ΟΑ1/2023, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή από τις 2.5.2023, καταργήθηκε η κατηγορία των Μικρών Αγορών ενώ, ως συνοπτικές διαδικασίες ορίζονται πλέον οι διαδικασίες που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις όπου η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από τα ποσά που καθορίζονται στο άρθρο 103 του Νόμου 140(Ι)/2016. Όσον αφορά στη Διαδικασία με Διαπραγμάτευση Χωρίς Προηγούμενη Προκήρυξη Διαγωνισμού, όπως σχετικά αναφέρεται, αυτή χρησιμοποιείται μόνο σε εξαιρετικές και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις και όχι καταχρηστικά και κατά τρόπο που να εμποδίζεται, να περιορίζεται ή να νοθεύεται ο ανταγωνισμός.

Όπως προκύπτει από το κεντρικό πρόγραμμα παρακολούθησης Αγορών και Συμβάσεων (AGORES - TM25), από τους συνολικά 2.256 διαγωνισμούς με εκτιμώμενη αξία άνω των €10.000 που προκηρύχθηκαν/έλαβαν αριθμό διαγωνισμού κατά την περίοδο 2018-2023 (σειριακή αρίθμηση 5557-8952):

- ◆ σε 1.267 (56,1%) περιπτώσεις ακολουθήθηκε Διαδικασία με Διαπραγμάτευση Χωρίς Προηγούμενη Προκήρυξη Διαγωνισμού
- ◆ σε 940 περιπτώσεις (41,7%) ακολουθήθηκε Ανοικτή Διαδικασία,
- ◆ σε 29 περιπτώσεις (1,3%) ακολουθήθηκε Διαδικασία με Διαπραγμάτευση με Προηγούμενη Προκήρυξη Διαγωνισμού, και
- ◆ σε 20 περιπτώσεις (0,9%) δεν υπήρχε πληροφόρηση αναφορικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε.

Τα πιο πάνω στοιχεία αναλύονται κατά έτος στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 12: Προκηρύξεις διαγωνισμών με εκτιμώμενη αξία άνω των €10.000, για την περίοδο 2018-2023.

Κατηγορία	2018	2019	2020	2021	2022	2023	ΣΥΝΟΛΟ
Διαδικασία με Διαπραγμάτευση Χωρίς Προηγούμενη Προκήρυξη Διαγωνισμού	170	217	182	164	228	306	1.267
Ανοικτή Διαδικασία	139	179	165	156	140	161	940
Διαδικασία με Διαπραγμάτευση με Προηγούμενη Προκήρυξη Διαγωνισμού	1	2	6	8	4	8	29
Χωρίς πληροφόρηση αναφορικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε	10	1	4	1	3	1	20
ΣΥΝΟΛΟ	320	399	357	329	375	476	2.256

Σημειώσεις.

1. Για την εξαγωγή των πιο πάνω στοιχείων έγινε χρήση του προγράμματος παρακολούθησης Αγορών και Συμβάσεων (AGORES - TM25).
2. Κάθε καταχώριση (σειριακός αριθμός – s_n) λήφθηκε υπόψη μόνο μια φορά.
3. Λήφθηκαν υπόψη οι καταχωρίσεις διαγωνισμών που προκηρύχθηκαν/έλαβαν αριθμό κατά την περίοδο 2018-2023 (σειριακός αριθμός – s_n 5557-8952).
4. Εξαιρέθηκαν συνολικά 102 διαγωνισμοί οι οποίοι, σύμφωνα με τη σχετική αναφορά στη στήλη «status», δεν έχουν προκηρυχθεί (suspended, tender not issued και tender withdrawn).

Πηγή: Στοιχεία που λήφθηκαν από ΑΗΚ.

Από τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, προκύπτει ότι, σε αντίθεση με τις πρόνοιες της σχετικής Οδηγίας, η Διαδικασία με Διαπραγμάτευση Χωρίς Προηγούμενη Προκήρυξη Διαγωνισμού αποτελεί τη διαδικασία, στην οποία προσφεύγει, ως επί το πλείστον, η Αρχή για την ανάθεση των συμβάσεών της, με κίνδυνο να περιορίζεται ή να νοθεύεται ο ανταγωνισμός, ή να καταστρατηγείται η αρχή της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ή να ευνοείται συγκεκριμένος οικονομικός φορέας.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ, στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025, σημείωσε ότι η ΑΗΚ αποτελεί έναν κατεχοχόν τεχνικό οργανισμό με εξειδικευμένο εξοπλισμό στα δίκτυα και τους σταθμούς παραγωγής, όπου τα εξαρτήματα και η αντικατάσταση του εξοπλισμού, σε ένα σύστημα, παρέχονται από ένα μοναδικό προμηθευτή που είναι ο κατασκευαστής του εξοπλισμού. Επιπρόσθετα, όπως ανέφερε, η προμήθεια από μοναδικό προμηθευτή είναι αναγκαία για να εξασφαλιστεί η συνέχιση εγγυήσεων της ομαλής λειτουργίας με τις συστάσεις του κατασκευαστή ενώ, άλλες περιπτώσεις εμπίπτουν στα πλαίσια του κατεπείγοντος.

Σημείωσε επίσης ότι τα ποσοστά που αναφέρονται στην Έκθεση πιθανόν να μην αντικατοπτρίζουν την πραγματική εικόνα αφού ο μεγάλος αριθμός των διαγωνισμών με διαπραγμάτευση αφορά κυρίως μικρά

ποσά. Η Υπηρεσία μας σημειώνει ωστόσο ότι, για την εξαγωγή των πιο πάνω στατιστικών στοιχείων λήφθηκαν υπόψη μόνο διαγωνισμοί, των οποίων η εκτιμώμενη αξία ξεπερνά τις €10.000, στη βάση δηλαδή των προνοιών της Οδηγίας της ίδιας της Αρχής. Όπως επίσης μας ανέφερε, μετά από έρευνα, διαπιστώθηκε ότι, παρά τον μεγάλο αριθμό διαγωνισμών με διαπραγμάτευση χωρίς προκήρυξη για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω, το ποσοστό του ποσού κυμαίνεται από 1-5% του συνόλου των αγορών ανά έτος. Η Υπηρεσία μας σημειώνει ότι δεν μπορεί να επιβεβαιώσει το πιο πάνω ποσοστό.

Τέλος, μάς πληροφόρησε ότι αναμένετο να υποβληθεί αναλυτική μελέτη μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου για τα τελευταία δύο χρόνια, με σκοπό να εξεταστεί και να αναλυθεί λεπτομερώς η κατηγορία αυτή για σκοπούς αναφοράς. Σημειώνεται ότι η εν λόγω αναλυτική μελέτη, η οποία δεν καλύπτει την περίοδο ελέγχου, μέχρι τα τέλη Οκτωβρίου δεν είχε ακόμα ετοιμαστεί ενώ, αξίζει να σημειωθεί ότι τα προκαταρκτικά ευρήματα μας είχαν κοινοποιηθεί σε όλες τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Αρχής για σχόλια στις 20.11.2024, χωρίς να είχε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Ειδικής Έκθεσης.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Αρχή να προχωρήσει στην κωδικοποίηση των διαδικασιών που ακολουθούνται για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, τροποποιώντας παράλληλα και το κεντρικό πρόγραμμα παρακολούθησης Αγορών και Συμβάσεων (AGORES - TM25) με την προσθήκη κατάλληλων πεδίων, τα οποία θα επιτρέπουν την εύκολη εξαγωγή στοιχείων, αναφορικά με τις κατηγορίες των διαγωνισμών που προκηρύσσονται. Ειδικά για τις περιπτώσεις όπου ακολουθείται η Διαδικασία με Διαπραγμάτευση Χωρίς Προηγούμενη Προκήρυξη Διαγωνισμού, η κωδικοποίηση θα πρέπει να είναι τέτοια, έτσι ώστε να γίνεται εύκολα αντιληπτός ο λόγος προσφυγής στη συγκεκριμένη διαδικασία.

3.13.2. Αδυναμίες του προγράμματος παρακολούθησης Αγορών και Συμβάσεων.

Το πρόγραμμα παρακολούθησης Αγορών και Συμβάσεων (AGORES - TM25), το οποίο αποτελεί το κύριο εργαλείο ελέγχου και παρακολούθησης των αγορών και, το μοναδικό, όπως πληροφορηθήκαμε, λογισμικό με δυνατότητα καταχώρισης στοιχείων για θέματα διαγωνισμών από όλες τις Διευθύνσεις της Αρχής, σε πάρα πολλές περιπτώσεις δεν ήταν κατάλληλα συμπληρωμένο.

Ενδεικτικά σημειώνονται τα πιο κάτω, τα οποία παρατηρήθηκαν σε καταχωρίσεις διαγωνισμών που αφορούν στα έτη 2018 - 2023 (σειριακή αρίθμηση 5557-8952):

- ◆ Σε 2.469 περιπτώσεις απουσίαζε η ημερομηνία κατακύρωσης (award date)
- ◆ Σε 1.831 περιπτώσεις απουσίαζε ο αριθμός παραγγελίας (purchase order)
- ◆ Σε 1.650 περιπτώσεις απουσίαζε η ημερομηνία προκήρυξης (issue date)
- ◆ Σε 542 περιπτώσεις απουσίαζε ο αριθμός αιτήματος αγοράς (requisition number)
- ◆ Σε 402 περιπτώσεις απουσίαζε η κατάσταση του διαγωνισμού (status)
- ◆ Σε 230 περιπτώσεις απουσίαζε ο αριθμός διαγωνισμού (tender no)

- ◆ Σε 123 περιπτώσεις απουσίαζε η κατηγορία του διαγωνισμού (type of tender)
- ◆ Σε 114 περιπτώσεις απουσίαζε το είδος της διαδικασίας που ακολουθήθηκε (type of procedure)
- ◆ Σε 39 περιπτώσεις απουσίαζε ο τίτλος του διαγωνισμού (title)

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Αρχή να προχωρήσει τόσο στον καθορισμό συγκεκριμένης διαδικασίας, καθώς και στην εφαρμογή δικλίδων ασφαλείας, οι οποίες θα διασφαλίζουν την καταχώριση όλων των στοιχείων για όλους τους διαγωνισμούς που προκηρύσσονται. Επιπρόσθετα, να εξεταστεί η δυνατότητα αναβάθμισης του εν λόγω προγράμματος, η οποία ενδεχομένως να κρίνεται απαραίτητη, κυρίως μετά τις σημαντικές αλλαγές στη δομή και λειτουργία της Αρχής (Λογιστικός και Λειτουργικός Διαχωρισμός) αλλά και μετά την αντικατάσταση της Οδηγίας ΟΑ/1/2016.

4.15. Θέμα: Αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις πληρωμές αιτήσεων έκδοσης των όρων σύνδεσης Φωτοβολταϊκού Συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Κατόπιν πληροφόρησης για παραποίηση αποδείξεων (τιμολόγια τοις μετρητοίς) από υπάλληλο στο Περιφερειακό Γραφείο Πάφου, η ΔΕΕ διεξήγαγε επιτόπιο έλεγχο, από τον οποίο διαπιστώθηκε ότι για 110 αιτήσεις της περιόδου από τον Σεπτέμβριο του 2022 μέχρι τον Μάρτιο 2023, δεν είχε εκδοθεί η σχετική απόδειξη είσπραξης, μέσω του λογισμικού συστήματος SAP (SAP) της Αρχής. Ως αποτέλεσμα, δεν μπορούσαν να ταυτοποιηθούν οι πληρωμές πελατών με τις καταχωρίσεις των αιτήσεων, μέσω του SAP. Σημειώνεται ότι, για κάποιες αιτήσεις εντοπίστηκε, μέσα στον φυσικό φάκελο του πελάτη, πλαστή απόδειξη.

Σύμφωνα με την έκθεση της ΔΕΕ, συγκεκριμένος υπάλληλος φαίνεται να παρέκαμψε διαδικασίες της Αρχής και ενεργοποίησε, μέσω του συστήματος, τις αιτήσεις για έκδοση των σχετικών όρων σύνδεσης στο επόμενο στάδιο, χωρίς να έχουν εκδοθεί, εκ των προτέρων, τα σχετικά τιμολόγια τοις μετρητοίς, σε αντίθεση με εσωτερική διαδικασία της Αρχής. Όπως αναφέρεται στη σχετική Έκθεση της ΔΕΕ, ο εν λόγω υπάλληλος παρακράτησε χρήματα πελατών συνολικού ποσού ύψους €29.750, με σκοπό να τα οικειοποιηθεί. Όπως επιπρόσθετα αναφέρεται, η ενεργοποίηση και απενεργοποίηση των διαφόρων σταδίων που ακολουθούνταν στο σύστημα, γινόταν από τον συγκεκριμένο υπάλληλο.

Στο μεταξύ, το ΔΣ της Αρχής, στη συνεδρία του στις 6.4.2023, αποφάσισε όπως καταγγεληθεί το συμβάν στην Αστυνομία και διεξαχθεί Πειθαρχική Έρευνα εναντίον του συγκεκριμένου υπαλλήλου. Ως εκ τούτου, στις 25.4.2023 αποφάσισε να τον θέσει σε διαθεσιμότητα, με μείωση των μηνιαίων του απολαβών κατά 25%.

Η πειθαρχική έρευνα ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2023 και στάληκε στους νομικούς συμβούλους της Αρχής για τη γνωμάτευσή τους στις 17.7.2023. Σύμφωνα με το πόρισμα, οι ερευνώντες λειτουργοί έκριναν ότι υπήρχαν επαρκή στοιχεία, με τα οποία ενδέχεται να αποδειχθεί πειθαρχικό παράπτωμα από τον υπό διερεύνηση υπάλληλο της Αρχής.

Εν αναμονή της λήψης γνωμάτευσης από τους νομικούς συμβούλους, το ΔΣ της Αρχής στη συνεδρία του στις 29.8.2023, κατά την οποία είχε παρευρεθεί και ο ίδιος ο νομικός της σύμβουλος, πήρε απόφαση να εγκρίνει αίτημα του υπό αναφορά υπαλλήλου για παραίτησή του από τον Οργανισμό, λόγω διορισμού του με σύμβαση από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, για την άσκηση καθηκόντων Εκπαιδευτή Ηλεκτρολογίας, σε σχολεία της Μέσης Εκπαίδευσης. Η αποδοχή της παραίτησης του υπαλλήλου, είχε ως επακόλουθο, να του καταβληθούν όλα τα ωφελήματα που δικαιούτο βάσει των προνοιών του Κανονισμού 12(4) του Πειθαρχικού Κώδικα της Αρχής, συμπεριλαμβανομένου και του ποσού που παρακρατήθηκε από τις απολαβές του κατά την περίοδο που είχε τεθεί σε διαθεσιμότητα.

Σημειώνεται ότι η γνωμάτευση των νομικών συμβούλων υποβλήθηκε στην Αρχή στις 12.9.2023, δηλαδή μετά την απόφαση του ΔΣ για αποδοχή της παραίτησης του υπαλλήλου. Παρόλο ότι η γνωμάτευση ήταν καταφατική ως προς το κατά πόσο στοιχειοθετούνται πειθαρχικά παραπτώματα ωστόσο, όπως σχετικά αναφέρεται σ' αυτήν, ενόψει της αποδοχής της παραίτησης του υπαλλήλου από το ΔΣ της Αρχής και, δεδομένου του ότι αυτή η αποδοχή επήλθε προτού διατυπωθούν και αποσταθούν οι κατηγορίες στην Διεύθυνση, ο υπάλληλος θεωρείται ότι απέβαλε την υπαλληλική του ιδιότητα προτού αρχίσει η οποιαδήποτε πειθαρχική δίωξη εναντίον του και, ως εκ τούτου, ο υπάλληλος δεν μπορεί πλέον να διωχθεί πειθαρχικά.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τα Πρακτικά της συνεδρίας του ΔΣ στις 29.8.2023, ο νομικός σύμβουλος της Αρχής δεν φαίνεται να εξέφρασε οποιαδήποτε διαφωνία για τη λήψη της πιο πάνω απόφασης και, παρόλο που εκκρεμούσε ενώπιον του η λήψη γνωμάτευσης, ωστόσο, δεν συνέστησε αναβολή της λήψης απόφασης μέχρις ότου ληφθεί η σχετική γνωμάτευση.

Σημειώνεται επίσης ότι, η ποινική έρευνα αναφορικά με ενδεχόμενα αδικήματα κλοπής, πλαστογραφίας, κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου, απόσπασης χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η οποία διεξάγεται από την Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου, μέχρι τον Φεβρουάριο του 2025, δεν είχε ολοκληρωθεί.

Με βάση τα πιο πάνω, φαίνεται ότι υπήρχαν αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου όπως:

- ◆ Μη εφαρμογή κατάλληλων δικλίδων ασφαλείας σε σχέση με τη διαδικασία και το λογισμικό σύστημα που χρησιμοποιείται.
- ◆ Έλλειψη διαχωρισμού καθηκόντων.
- ◆ Απουσία επαρκούς ελέγχου και παρακολούθησης της διαδικασίας.

Για αποτροπή του ενδεχόμενου επανάληψης παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον, η Υπηρεσία μας εισηγήθηκε όπως στη σχετική διαδικασία (Δ-ΔΔ-608) καταγράφεται με σαφήνεια η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται και να διασαφηνίζονται, μεταξύ άλλων, τα καθήκοντα και οι ευθύνες των αρμόδιων λειτουργιών για την εκτέλεση κάθε πράξης. Επίσης, στην εν λόγω διαδικασία θα πρέπει, όπου

ενδείκνυται, να καθορίζεται ο τρόπος υποβολής σχετικών αναφορών στους αρμόδιους προϊστάμενους, και ο τρόπος ελέγχου και παρακολούθησης της εφαρμογής της από τους αρμόδιους προϊστάμενους.

4.16. Θέμα: Επιβολή διοικητικού προστίμου ύψους €50.000 στην ΑΗΚ με απόφαση της ΡΑΕΚ.

Κατόπιν δημοσιευμάτων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για έκδοση από την ΑΗΚ καθ' υπολογισμό υπερκοστολογημένων λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, η ΡΑΕΚ προέβη σε αυτεπάγγελτη έρευνα για την εξέταση ενδεχόμενης παράβασης των όρων της Άδειας Προμήθειας της ΑΗΚ.

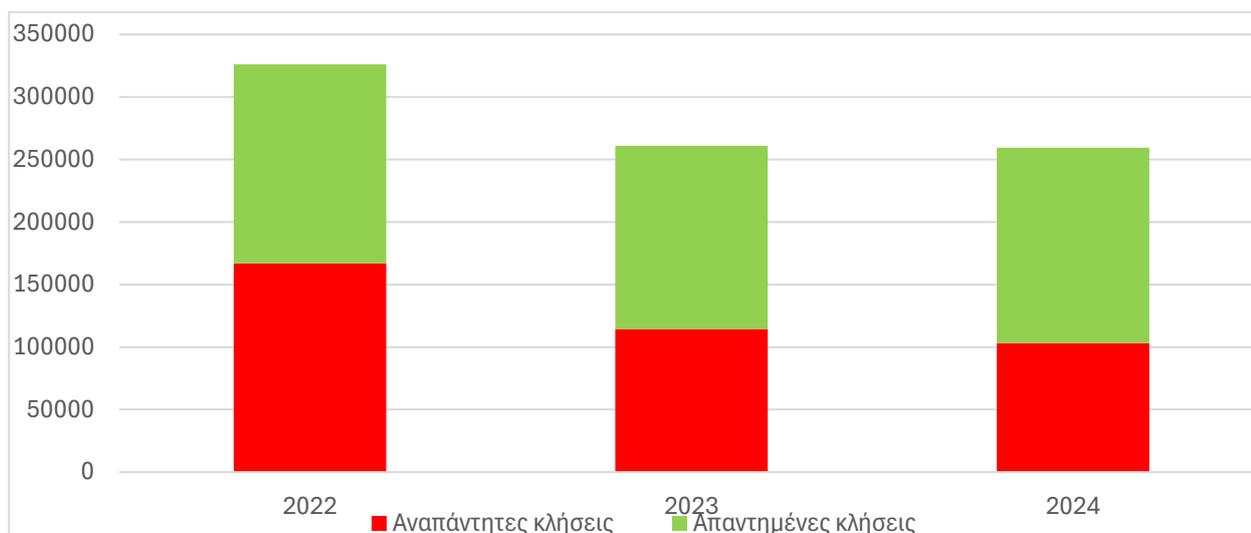
Με βάση το πόρισμα της Επιτροπής Ερευνών στις 8.3.2023, η ΡΑΕΚ με την Απόφασή της με αρ. 249/2023, ημερ. 1.8.2023, αποφάσισε την επιβολή διοικητικού προστίμου στην ΑΗΚ, ύψους €50.000, καθότι, σύμφωνα με την Απόφαση, με την έκδοση καθ' υπολογισμό υπερκοστολογημένων λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά την περίοδο Ιουνίου 2022 – Σεπτεμβρίου 2022, η ΑΗΚ παραβίασε συγκεκριμένους όρους της Άδειας Προμήθειας που κατέχει.

Αναφέρεται σχετικά ότι, το πρόβλημα των υπερκοστολογημένων λογαριασμών αφορούσε σε τιμολόγια με καταναλώσεις, που υπολογίστηκαν αντί να μετρηθούν και, προέκυψε μετά τη διασύνδεση του Συστήματος Διαχείρισης και Τιμολόγησης Πελατών (CC&B) της ΑΗΚ Προμήθεια με το σύστημα MDMS του ΔΣΔ της ΑΗΚ. Όπως αναφέρεται σε σχετική επιστολή, ημερ. 3.5.2023, της ΑΗΚ Προμήθεια προς τη ΡΑΕΚ, πριν τη διασύνδεση, η ΑΗΚ Προμήθεια διενεργούσε ελέγχους και απέκλειε λογαριασμούς με μεγάλες αποκλίσεις, ωστόσο, μετά τη διασύνδεση, βασίστηκε αποκλειστικά στα διαπιστευμένα μετρητικά δεδομένα που έστειλε ο ΔΣΔ και στις διαβεβαιώσεις του, ότι οι έλεγχοι των μετρητικών δεδομένων θα γίνονταν με ακρίβεια από τον ίδιο, αφού η ΑΗΚ Προμήθεια δεν είχε τον απαιτούμενο χρόνο και πόρους στη διάθεσή της για να εφαρμόσει εκ νέου διεξοδικούς ελέγχους. Κατά την επίμαχη περίοδο, περίπου 20% των δεδομένων στο MDMS προέκυπταν από υπολογισμούς, με σημαντικό μέρος αυτών να μην είναι συγκρίσιμο με προηγούμενες καταναλώσεις.

Η ΑΗΚ κατέβαλε στις 23.8.2023 το πιο πάνω πρόστιμο στη ΡΑΕΚ ενώ, όπως αναφέρεται στην Απόφαση της ΡΑΕΚ, έλαβε διορθωτικές ενέργειες, με σκοπό την επίλυση του προβλήματος και την αποφυγή μελλοντικών παρόμοιων ζητημάτων.

4.17. Θέμα: Μη ανταπόκριση σε τηλεφωνικές κλήσεις από το Κέντρο Τηλεξυπηρέτησης Πελατών (ΚΤΠ).

Η Υπηρεσία μας έγινε δέκτης διάφορων καταγγελιών, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα. Κατόπιν σχετικής διερεύνησης, διαφάνηκε ότι, σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής, υπάρχει ένας μεγάλος όγκος αναπάντητων κλήσεων στο ΚΤΠ. Αναφέρεται σχετικά ότι, τα έτη 2022, 2023 και 2024, οδηγήθηκαν σε αναμονή για εξυπηρέτηση από λειτουργό του ΚΤΠ, 326.209, 260.930 και 259.467 κλήσεις, αντίστοιχα, από τις οποίες 167.069 κλήσεις ή 51%, 114.397 ή 44% και 103.236 ή 40%, αντίστοιχα, δεν απαντήθηκαν.

Γράφημα 10: Κλήσεις σε αναμονή/αναπάντητες κλήσεις/απαντημένες κλήσεις, ανά έτος.

Το θέμα της μη ανταπόκρισης σε τηλεφωνικές κλήσεις από το ΚΤΠ και, κατ' επέκταση της διαχείρισης του όγκου των τηλεφωνικών κλήσεων φαίνεται ότι, σύμφωνα με συγκεκριμένες αναφορές στα Πρακτικά της συνεδρίας του ΔΣ της Αρχής στις 6.6.2023, χρονολογείται και, παράπονα καταφθάνουν στη Διοίκηση της Αρχής κατ' εξακολούθηση τα τελευταία χρόνια, χωρίς να λαμβάνονται ουσιαστικά και δραστικά μέτρα προς επίλυση του προβλήματος.

Σημειώνεται ότι, η ορθή στελέχωση του ΚΤΠ, η εκπαίδευση του προσωπικού, καθώς επίσης η εισαγωγή νέας τεχνολογίας για την εύρυθμη λειτουργία του ΚΤΠ, απασχολούσαν κατά καιρούς το ΔΣ της Αρχής, χωρίς ωστόσο να φαίνεται να έχουν ληφθεί οποιεσδήποτε ουσιαστικές ενέργειες προς τον σκοπό αυτό, πέραν κάποιων προσωρινών ρυθμίσεων για απασχόληση προσωπικού από άλλα Τμήματα, εκτός ωρών εργασίας.

Τέλος, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα Πρακτικά της συνεδρίας του ΔΣ στις 6.6.2023, ομάδα 6 ατόμων επισκέφθηκε στις 26.5.2023 εταιρεία στην Ελλάδα, η οποία διαχειρίζεται τις τηλεφωνικές κλήσεις, συνολικά, 80 εταιρειών, με σκοπό να διακριβωθεί ο τρόπος εργασίας της και, κατά πόσο θα μπορούσε να ανταποκριθεί στις ανάγκες της Αρχής. Παρά το γεγονός ότι, μετά την πραγματοποίηση του ταξιδιού ετοιμάστηκε σχετική έκθεση με συγκεκριμένες εισηγήσεις, ωστόσο, δεν φαίνεται να λήφθηκαν οποιεσδήποτε ενέργειες.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι, η ανάγκη για απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των πελατών της Αρχής από το ΚΤΠ κρίνεται επιτακτική και εισηγήθηκε όπως η Αρχή προχωρήσει στην άμεση λήψη ενεργειών για επίλυση των προβλημάτων που υφίστανται εδώ και αρκετά χρόνια.

4.18. Θέμα: Χρεώσεις της ΑΗΚ για δέκτες τηλεχειρισμού (ripple control receivers), οι οποίοι δεν εγκαθίστανται σε πολυκατοικίες.

Η Υπηρεσία μας έχει γίνει δέκτης καταγγελίας, σύμφωνα με την οποία, στις περιπτώσεις που εγκαθίστανται φωτοβολταϊκά συστήματα σε πολυκατοικίες ή ενιαίους χώρους ανάπτυξης, η ΑΗΚ προβαίνει σε χρέωση ενός δέκτη τηλεχειρισμού σε κάθε ένοικο/αιτητή, ενώ τελικά εγκαθίσταται μόνο ένας δέκτης για όλη την πολυκατοικία/ανάπτυξη, χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε επιστροφή χρημάτων στους αιτητές.

Κατόπιν διαβίβασης της σχετικής καταγγελίας στην ΑΗΚ, μας πληροφόρησε ότι, για το εν λόγω θέμα ενημερώθηκε από την Υπηρεσία μας και ότι θα προέβαινε σε διερεύνησή του και, στις περιπτώσεις που θα εντοπιζονταν λανθασμένες χρεώσεις, θα γινόταν επιστροφή χρημάτων.

Σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας από την ΑΗΚ στις 25.2.2025, κατόπιν σχετικής έρευνας, η οποία ολοκληρώθηκε στις 17.5.2024, εντοπίστηκαν συνολικά 60 περιπτώσεις για τις οποίες η ΑΗΚ λανθασμένα προέβη σε σχετική χρέωση. Κατόπιν ηλεκτρονικού μηνύματος που στάληκε από την ΑΗΚ στους επηρεαζόμενους για υποβολή συγκεκριμένων εντύπων για επιστροφή των χρημάτων, μέχρι τις 19.2.2025, από τους 42 αιτητές που ανταποκρίθηκαν, μόνο σε έναν έγινε η επιστροφή των χρημάτων.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η Υπηρεσία μας εισηγήθηκε την άμεση λήψη ενεργειών για επιστροφή των χρημάτων σε όλες τις περιπτώσεις για τις οποίες λανθασμένα η ΑΗΚ προέβη σε σχετική χρέωση. Επίσης, θα πρέπει να διασφαλιστεί η αποφυγή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 μάς πληροφόρησε ότι, μέχρι τις 5.8.2025 έγινε επιστροφή χρημάτων σε 24 αιτητές και αναμένεται από το Περιφερειακό Γραφείο της ΑΗΚ στη Λευκωσία να ολοκληρώσει άμεσα τις διαδικασίες επιστροφής χρημάτων σε άλλους 18 αιτητές. Επίσης, το Περιφερειακό Γραφείο της ΑΗΚ στη Λευκωσία θα επικοινωνήσει ξανά με τους άλλους 18 αιτητές, οι οποίοι δεν ανταποκρίθηκαν.

4.19. Θέμα: Τήρηση διαδικασιών για τη χρήση καλαθοφόρων οχημάτων (ΚΟ).

Κατόπιν ελέγχου της ΔΕΕ της ΑΗΚ για τα έτη 2021 – 2022, για εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης της τήρησης των διαδικασιών που διαλαμβάνονται σε σχετικές Οδηγίες της ΑΗΚ, αναφορικά με τα ΚΟ, διαπιστώθηκαν συγκεκριμένες αδυναμίες.

Σημειώνεται ότι μετά από θανατηφόρο ατύχημα υπαλλήλου της ΑΗΚ με ΚΟ στις 2.7.2018, υπήρξαν δύο αγωγές εναντίον της ΑΗΚ, η μία εκ των οποίων είναι σε εξέλιξη, ενώ σύμφωνα με την Απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας που εκδόθηκε για την άλλη αγωγή, επιβλήθηκε ποινή συνολικού ύψους €28.000 στην ΑΗΚ καθώς βρέθηκε ένοχη σε 9 κατηγορίες, οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, στην παράλειψη λήψης αναγκαίων μέτρων που να διασφαλίζουν ότι ο εξοπλισμός καθ' όλη τη διάρκεια

της χρήσης του με την κατάλληλη συντήρηση διατηρείτο σε επίπεδο που να πληροί τις εκ του Νόμου απαιτήσεις και προδιαγραφές, καθώς επίσης, στην παράλειψη ενέργειας περιοδικών ελέγχων.

Από περαιτέρω έλεγχο που διενεργήθηκε τον Μάρτιο του 2024 για το έτος 2023, διαπιστώθηκε ότι, παρά τη σημαντική βελτίωση στην τήρηση των σχετικών διαδικασιών, ωστόσο εξακολουθούσε να εκκρεμούν μεμονωμένα τα ακόλουθα σημεία, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Λεμεσού:

- ◆ Τήρηση του προλειτουργικού ελέγχου στα ΚΟ από τους οδηγούς.
- ◆ Τήρηση της συμπλήρωσης του εντύπου χειριστή για προέλεγχο ΚΟ.
- ◆ Τήρηση υπογραφής εντύπων χειριστή από τους επιβλέποντες.
- ◆ Τήρηση της φύλαξης των εντύπων χειριστή μέσα στα ΚΟ για μία εβδομάδα.
- ◆ Κενή θέση Τεχνικού Μηχανολογίας Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (από τις 30.6.2023) που ανήκει στην ομάδα διαχείρισης στόλου οχημάτων και «στεγάζεται» στην Περιφέρεια Πάφου.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Η ΑΗΚ θα πρέπει να διασφαλίσει την πιστή εφαρμογή των Οδηγιών και διαδικασιών για τα ΚΟ, έτσι ώστε να αποφευχθούν οποιαδήποτε ατυχήματα, που ενδεχομένως να πλήξουν τόσο την εικόνα της, καθώς και τα οικονομικά της από τυχόν αποζημιώσεις που μπορεί να απαιτηθούν.

4.20. Θέμα: Στέγαση του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών (ΚΕΠ) και του Κέντρου Τεχνικών Υπηρεσιών (ΚΤΥ) της Αρχής, στην Κακοπετριά.

Σύμφωνα με Έκθεση της ΔΕΕ της Αρχής για την περίοδο 1.4.2023 - 30.6.2023, το κτίριο στο οποίο στεγάζεται το ΚΕΠ και το ΚΤΥ στην Κακοπετριά, παρουσιάζει αρκετά λειτουργικά προβλήματα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνθήκες εργασίας, οι οποίες δυσχεραίνουν την ομαλή διεξαγωγή της εργασίας των υπαλλήλων.

Σημειώνεται ότι, όπως έχουμε πληροφορηθεί, το εν λόγω κτίριο δεν διαθέτει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 10(1) του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου (Κεφ. 96). Επισημαίνεται ότι, με βάση το άρθρο 20(1) του πιο πάνω νόμου, η μη κατοχή των εκ του νόμου απαιτούμενων αδειών, καθιστά ποινικά υπεύθυνο, όχι μόνο τον ιδιοκτήτη αλλά και τον ενοικιαστή, που στην προκειμένη περίπτωση είναι η ΑΗΚ.

Στο μεταξύ, η Αρχή, στις 4.1.2022, και ενώ εξακολουθούσε να ενοικιάζεται το εν λόγω κτίριο, προχώρησε στη σύναψη συμφωνίας για ενοικίαση άλλου υποστατικού, για την περίοδο 4.1.2022-3.1.2025.

Σε επίσκεψη που πραγματοποίησε η ΔΕΕ στις 23.5.2023, σύμφωνα με την προαναφερθείσα Έκθεσή της, διαπιστώθηκε ότι η Αρχή κατέβαλε για το υπό αναφορά υποστατικό, ποσό ύψους €8.000 για περίοδο 9

μηνών, το οποίο ουδέποτε χρησιμοποίησε διότι κρίθηκε από την Αρχή ως ακατάλληλο και, ως εκ τούτου, η συμφωνία ενοικίασης τερματίστηκε.

Όπως επεσήμανε στην Έκθεσή της η ΔΕΕ, ο απαραίτητος έλεγχος καταλληλότητας ενός κτιρίου, η συμμόρφωση με τις σχετικές νομοθεσίες και η εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών, πρέπει να γίνονται πριν τη σύναψη συμφωνιών για ενοικίαση κτιρίων και χώρων, έτσι ώστε η Αρχή να μην χρειάζεται να καταβάλλει ενοίκια ή άλλα έξοδα για χώρους που κρίνει, εκ των υστέρων, με αποτέλεσμα να διακυβεύεται η ασφάλεια του προσωπικού και των πελατών της Αρχής καθώς και το καλώς νοούμενο συμφέρον της.

Η ΔΕΕ της Αρχής εισηγήθηκε όπως γίνει επίσπευση της διαδικασίας εξεύρεσης κατάλληλου χώρου στέγασης του ΚΕΠ και ΚΤΥ Κακοπετριάς για την καλύτερη λειτουργία και ασφάλεια των υπαλλήλων και πελατών της Αρχής.

Όπως ωστόσο είχαμε πληροφορηθεί μέχρι την ημερομηνία ελέγχου, εξακολουθούσε τα εν λόγω Κέντρα να στεγάζονται στο ίδιο κτίριο.

Ο ΓΔ της ΑΗΚ στην απάντησή του τον Σεπτέμβριο 2025 μας πληροφόρησε ότι, έχει προχωρήσει η διαπραγμάτευση με το Κοινοτικό Συμβούλιο Κακοπετριάς για ενοικίαση 2 καταστημάτων και αναμένεται σύντομα η μεταστέγαση του ΚΕΠ.

4.21. Θέμα: Δημόσια διακυβέρνηση.

Η καλή διακυβέρνηση ενός Οργανισμού οδηγεί στη διαφάνεια, ακεραιότητα, λογοδοσία, αποτελεσματικότητα και συνοχή, τα οποία ενθαρρύνουν την εμπιστοσύνη και τη συμμετοχή του κοινού και επιτρέπουν στους Οργανισμούς να βελτιώνουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους. Συνεπώς, είναι σημαντική η λήψη μέτρων για την ενίσχυση των πιο πάνω, ώστε ο Οργανισμός να είναι σε θέση να επιτελέσει τον σκοπό του, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Επιπλέον, τα μέλη του ΔΣ του Οργανισμού έχουν ευθύνη να διασφαλίζουν ότι εκπληρώνονται οι σκοποί και οι στόχοι του και ότι αυτοί εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον.

Το ΥΣ, με Απόφασή του ημερ. 25.7.2019, ενέκρινε την εφαρμογή των αρχών του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης από τους Κρατικούς Οργανισμούς και Κρατικές Επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στους περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμους. Οι σχετικές αρχές του υπό αναφορά κώδικα συνοψίζονται πιο κάτω:

- ◆ Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός υποστηρίζει σαφώς καθορισμένες αξίες και εμπλέκεται εποικοδομητικά με τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- ◆ Με βάση το όραμα και την αποστολή του Οργανισμού, το ΔΣ υιοθετεί μια κατάλληλα διαμορφωμένη στρατηγική με τους απαιτούμενους πόρους, η οποία λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών και εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του Οργανισμού μακροπρόθεσμα.

- ◆ Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός διαθέτει την απαραίτητη ικανότητα για την εκπλήρωση της στρατηγικής του.
- ◆ Το ΔΣ διασφαλίζει ότι η διαχείριση των κινδύνων και ο εσωτερικός έλεγχος γίνονται με τρόπο που να στηρίζεται ο καθορισμός και η επίτευξη της στρατηγικής του Οργανισμού.
- ◆ Το ΔΣ φροντίζει να υπάρχει η απαιτούμενη εποπτεία για την αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης και απόδοσης του Οργανισμού, διασφαλίζοντας την υποβολή έγκαιρων και ορθών εκθέσεων για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.
- ◆ Το ΔΣ αποτελείται από μέλη που προσφέρουν την κατάλληλη ισορροπία γνώσεων, δεξιοτήτων, πείρας, ποικιλομορφίας και που είναι ανεξάρτητοι ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στον ρόλο και τις αρμοδιότητές τους στη διακυβέρνηση ικανοποιητικά και με αντικειμενικότητα.

Με την προαναφερόμενη Απόφασή του, το ΥΣ εξουσιοδότησε επίσης τους αρμόδιους Υπουργούς να ζητήσουν από τους Κρατικούς Οργανισμούς και Κρατικές Επιχειρήσεις υπό την εποπτεία τους να ετοιμάσουν το προφίλ που θα πρέπει να έχουν ο Πρόεδρος και τα Μέλη που θα διορίζονται στα Διοικητικά Συμβούλιά τους, καθώς και να υποβάλλουν ετήσια βεβαίωση εφαρμογής του πιο πάνω Κώδικα.

Σύμφωνα με τον Κώδικα, αυτός δεν αποσκοπεί στην αντικατάσταση υφιστάμενων Κωδίκων ή υπέρβαση οποιασδήποτε νομοθεσίας, αλλά μπορεί είτε να υιοθετηθεί είτε να χρησιμοποιηθεί για την επικαιροποίηση και αναθεώρηση αντίστοιχων εγγράφων που ήδη έχουν αναπτυχθεί σε κάποιους Οργανισμούς, πάντοτε στα πλαίσια του υφιστάμενου νομικού πλαισίου.

Πρόσφατα, το ΥΟ έχει εντάξει τη διαδικασία υποβολής της βεβαίωσης συμμόρφωσης με τις αρχές του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης, στον κύκλο υποβολής του ετήσιου Προϋπολογισμού των Κρατικών Οντοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, με βάση την εγκύκλιο που εκδίδει σε ετήσια βάση το ΥΟ, αναφορικά με την ετοιμασία του Προϋπολογισμού των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης / Κρατικών Επιχειρήσεων / Κρατικών Οργανισμών, απαιτείται από τους εν λόγω Οργανισμούς, η συμπλήρωση της Βεβαίωσης εφαρμογής του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης καθώς και του Ερωτηματολογίου Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον εν λόγω Κώδικα για το προηγούμενο έτος. Όπως έχουμε παρατηρήσει, στο πλαίσιο ετοιμασίας του Προϋπολογισμού για τα έτη 2023 και 2024, η Αρχή συμμορφωνόταν με όλες τις διατάξεις του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης, εκτός από τα ακόλουθα τρία σημεία:

- ◆ Ύπαρξη διαδικασίας, μέσω της οποίας παρέχεται εισήγηση για το απαιτούμενο προφίλ των μελών του ΔΣ, στην Αρμόδια Αρχή που είναι υπεύθυνη για τον διορισμό του ΔΣ.
- ◆ Θέσπιση διαδικασιών για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου του ΔΣ, καθώς και για την παροχή σ' αυτόν κατάλληλων συμβουλών και υποστήριξης, σε περίπτωση που χρειάζεται.
- ◆ Πραγματοποίηση από το ΔΣ, σε τακτική βάση, διαδικασιών ατομικής και συλλογικής αυτοαξιολόγησης για εξακρίβωση της απόδοσής του, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της καλής διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο ετοιμασίας του Προϋπολογισμού για το έτος 2025, επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, η Αρχή δεν συμμορφωνόταν επίσης με τα ακόλουθα δύο σημεία:

- ◆ Διορισμός επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, ο οποίος να έχει την κατάλληλη εμπειρία και αρμοδιότητα, καθώς επίσης διάθεση κατάλληλων πόρων για τη λειτουργία αυτή.
- ◆ Λήψη από το ΔΣ εκθέσεων, που κάνουν σαφή σύγκριση μεταξύ προγραμματισμένων και πραγματικών δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων και προσδιορίζουν σαφώς και επεξηγούν οποιεσδήποτε διαφορές, μεταξύ των δύο.

Σημειώνεται επίσης ότι, ο Κώδικας Δημόσιας Διακυβέρνησης, ο οποίος ετοιμάστηκε με βάση την πιο πάνω Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου καθώς και ο Κώδικας που είχε εκδοθεί από τον Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών και εφαρμοζόταν κατά τα προηγούμενα χρόνια, έχει διατυπωθεί με βάση την αρχή της «συμμόρφωσης ή της εξήγησης» (comply or explain), δηλαδή το Συμβούλιο του Οργανισμού καλείται, είτε να συμμορφώνεται με όλες τις διατάξεις που προνοούνται στην κάθε αρχή, είτε να εξηγήσει γιατί και πώς έχει προσαρμόσει οποιεσδήποτε από τις διατάξεις του Κώδικα, ώστε να εξακολουθεί να τηρείται η σχετική αρχή. Σύμφωνα με την Ειδική Έκθεσή μας για την ΑΗΚ για το έτος 2017, ο τότε Πρόεδρος του ΔΣ της ΑΗΚ μάς είχε πληροφορήσει ότι, στην Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το έτος 2017, θα συμπεριλαμβανόταν αναφορά στον βαθμό υιοθέτησης των αρχών δημόσιας διακυβέρνησης, καθώς και επεξήγηση των περιπτώσεων που οι αρχές δεν είχαν τηρηθεί. Ωστόσο, όπως παρατηρήσαμε, τόσο στην Ετήσια Έκθεση της Αρχής για το έτος 2017 καθώς και στις μετέπειτα εκδοθείσες Ετήσιες Εκθέσεις της (η τελευταία εκδοθείσα αφορά στο έτος 2023) δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε τέτοια αναφορά.

Σχόλια Ελεγχόμενου Φορέα

Το προσχέδιο της παρούσας Ειδικής Έκθεσης διαβιβάστηκε με ηλεκτρονικό μήνυμα στην ΑΗΚ, με την παράκληση όπως έχουμε τα δικά της σχόλια και απόψεις ώστε να συμπεριληφθούν στην τελική μορφή της Ειδικής Έκθεσης. Επίσης, η Παράγραφος 4.1 του προσχεδίου της παρούσας Ειδικής Έκθεσης διαβιβάστηκε με ηλεκτρονικό μήνυμα στη ΡΑΕΚ, με την ίδια παράκληση. Οι αυτούσιες απαντητικές επιστολές της ΑΗΚ και της ΡΑΕΚ παρουσιάζονται στο **Παράρτημα III Α** και **Παράρτημα III Β**, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι, όπου στην απάντηση του ελεγχόμενου φορέα γίνεται αναφορά σε θέματα που υπήρχαν στο προσχέδιο της Ειδικής Έκθεσης αλλά τελικά δεν έχουν συμπεριληφθεί στην τελική της μορφή, κατά την κρίση της Υπηρεσίας μας αυτά έχουν απαντηθεί επαρκώς ή/και έχουν επιλυθεί μέσα από την απάντηση του ελεγχόμενου φορέα.

5. Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και

οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδώως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

Αρμοδιότητες Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 109 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου [Ν.20(Ι)/2014], ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών κάθε οντότητας Γενικής Κυβέρνησης, Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης, κρατικού οργανισμού και κρατικής επιχείρησης.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Παράρτημα II: Μεθοδολογία

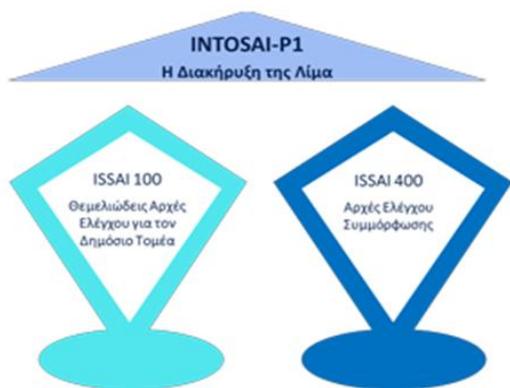
Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτοούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το

Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

Διαχείριση Ποιότητας

Στο πλαίσιο της δέσμευσής της για ποιότητα και συνεχή βελτίωση, η Υπηρεσία μας εφαρμόζει το Πρότυπο ISSAI 140 «Διαχείριση Ποιότητας για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα». Αυτό το Πρότυπο απαιτεί μια δομημένη προσέγγιση για τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας ελεγκτικού έργου μέσω της θέσπισης και λειτουργίας ενός αποτελεσματικού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας, όπως αναλυτικά περιγράφεται στην [ιστοσελίδα](#)⁴ μας.

Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από την ΑΗΚ, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας, σε καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας, και στη διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων των αρμόδιων λειτουργών με τη Διεύθυνση και λειτουργούς της ΑΗΚ.

Ο έλεγχος καλύπτει το έτος 2022 και έχει επικαιροποιηθεί μέχρι την ημερομηνία ελέγχου.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ’ αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιαστικά η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

⁴ https://www.gov.cy/media/sites/12/2026/01/Πολιτική-ΣΔΠΕ-2025_8.pdf

Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του παρόντος ελέγχου συμμόρφωσης, ως κριτήρια ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν συγκεκριμένες διατάξεις του θεσμικού πλαισίου ως ακολούθως:

- Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμος (ΚΕΦ.171).
 - Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2021 (Ν.130(I)/2021).
 - Οι περί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί.
 - Άλλες Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις, Διατάγματα, Γνωστοποιήσεις και Εγκύκλιοι Τμημάτων/Υπουργείων
- Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμος (ΚΕΦ.171).
 - Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου του 2022 Νόμος του 2022 (Ν.19(II)/2022).

Παράρτημα III Α: Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα (ΑΗΚ)

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

M.6 A/A 1336788

Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας
Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
1406 Λευκωσία

Με το χέρι και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

19 Σεπτεμβρίου 2025

Αγαπητέ κύριε

Το έγγραφο αυτό περιέχει ευαίσθητες πληροφορίες που ενδείκνυται να τύχουν χειρισμού με βάση την αρχή της Ανάγκης Γνώσης

Έλεγχος Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου-Ειδική Έκθεση: ΑΗΚ/01/2025

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και σε απάντηση της επιστολής σας ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2025, αποστέλλεται πίνακας στον οποίο καταγράφονται τα σχόλια της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου στα ευρήματα και τις συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, καθώς επίσης και οι διορθωτικές ενέργειες και το χρονοδιάγραμμα των ενεργειών που θα γίνουν. Αποστέλλονται επίσης ως Παραρτήματα σχετικά έγγραφα που αφορούν τα σημεία 3.4 3.8 και 3.11 της Ειδικής Έκθεσης.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρινίσεις.

Με εκτίμηση

✓ Αδωνis Ι. Γασσεμίδης
Γενικός Διευθυντής

Συνημμένα

Κεντρικό Γραφείο:
Αρμυρόλεως 11 Στρόβολος, ΤΘ 24506 - CY-1399 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: 357-22201000 Φαξ: 357-22201020 E-mail: eac@eac.com.cy
Website: www.eac.com.cy

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΧΟΛΙΩΝ ΑΗΚ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ			
3.1. Ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) από την Αρχή	<p>Η ΑΗΚ συμφωνεί με τα ευρήματα της ΕΥ, και η έκθεση καταγράφει τη σύνοψη των γεγονότων επαρκώς.</p> <p>Η ΡΕΑΚ, με παρεμβάσεις της, την περίοδο 2019 με 2022, είχε απαιτήσει από την ΑΗΚ να σταματήσει τις ενέργειες για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ, μέχρι να ολοκληρωθεί εξέταση από μέρος της για το νομικό πλαίσιο και ικανοποιηθεί για τον τρόπο έναξης ΑΠΕ στο δυναμικό παραγωγής της (Συνημμένα). Επίσης, το 2022 δημοσίευσε προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης, με την πρόθεση της να μη χορηγήσει περαιτέρω άδειες στην ΑΗΚ. Οι αντιρρήσεις της ΡΑΕΚ άρθηκαν το 2023, με σχετική Ρυθμιστική Απόφαση, μετά από αιτιολογημένη τοποθέτηση της ΑΗΚ.</p> <p>Επίσης η έκθεση ορθά καταγράφει την πρόθεση κερδοσκοπίας εκ μέρους ιδιωτικών συμφερόντων στην μεταπώληση αδειών. Η εισήγηση της ΕΥ για ανάκληση αδειών είναι ένας πιθανός τρόπος να περιοριστεί το φαινόμενο κερδοσκοπίας, όμως αυτό</p>	<p>Η ΑΗΚ έχει εκδώσει Διαγωνισμό για ενοίκιαση γης, τον οποίο έχει ανανεώσει μέχρι τον Ιούνιο 2026. Τμήχια που υποβάλλονται αξιολογούνται σε συνεχή βάση και για όσα κρίνονται κατάλληλα προχωρεί με συμφωνία ενοίκιασης και ακολούθως με τη διαδικασία αδειοδότησης τους. Παρόλο που τα περισσότερα έργα δεν είναι άμεσα υλοποιήσιμα, λόγω περιορισμών στο δίκτυο, η πρόθεση της ΑΗΚ είναι να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για σταδιακή αύξηση του ποσοστού ΑΠΕ στο δυναμικό παραγωγής της.</p> <p>Παράλληλα, η ΑΗΚ εξετάζει τη πιθανότητα αγοράς ήδη αδειοδοτημένων έργων, με την πρόθεση να υποβάλει αίτηση στη ΡΑΕΚ για μεταβίβαση αδειών σε περίπτωση που εξασφαλιστεί συμφωνία σε τιμή που θα αξιολογηθεί ως ευλογη και κατάλληλη.</p>	Συνεχής

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>είναι στην αρμοδιότητα της ΡΑΕΚ να την αξιολογήσει.</p> <p>Η ΕΥ επίσης ορθά καταγράφει τη δυσκολία έκδοσης πολεοδομικών αδειών, καθώς επίσης και τον κορεσμό του δικτύου, που αθροιστικά περιορίζουν σημαντικά τη δυνατότητα νέων έργων από την ΑΗΚ.</p>		
3.2. Συμμόρφωση με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες αναφορικά με τις εκπομπές ρύπων – Λειτουργία Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών (ΗΣ)			
3.2.1 Εκπομπές θερμοκηπιακών Αερίων – Δαπάνη για αγορά Δικαιωμάτων	<p>Οι αρμόδιοι φορείς χάραξης και υλοποίησης πολιτικών θα πρέπει να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες για αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και έλευση φυσικού αερίου για ηλεκτροπαραγωγή, μέσω των οποίων θα μειωθούν οι εκπομπές θερμοκηπιακών αερίων και, ως εκ τούτου και το κόστος ηλεκτρισμού.</p>		
3.2.2 Λειτουργία ΗΣ Βασιλικού και Δεκέλειας	<p>Λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση των ΑΒΕ για τους ΗΣ Βασιλικού και Δεκέλειας. Ενημέρωση για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων, οικονομικών, περιβαλλοντικών ή άλλων από τη λειτουργία των ΗΣ χωρίς ΑΒΕ.</p>	<p>Η εκκρεμότητα στην έκδοση των Αδειών Βιομηχανικών Εκπομπών και των τριών Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών, οι οποίοι έχουν λήξει την 31η Δεκεμβρίου 2020 παραμένει. Η Αρχή προχώρησε στην κατάθεση των σχετικών αιτήσεων για όλους τους ΗΣ της πριν λήξη τους δηλ. στις 23.06.2020, ημερομηνία στην οποία πληρώθηκε και το</p>	Δ/Ε

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>ζητούμενο ποσό των Ευρώ 11.700,00 με συναφή απόδειξη εισπραχής Νο. Γ 0875036.</p> <p>Εκ των τριών απήσεων μόνο για τον ΗΣ Μονής εκδόθηκε η σχετική Άδεια. Σημειώνεται ότι υπάρχει καθυστέρηση στην έκδοση των πιστοποιητικών τελικής έγκρισης για τις μονάδες στους ΗΣΔ και ΗΣΒ εκ μέρους του Επαρχιακού Οργανισμού Αυτοδιοίκησης Λάρνακας, για τα οποία η Αρχή βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία ούτως ώστε το θέμα να κλείσει εντός του 2025.</p> <p>Πέραν τούτου, η ΒΡΔ Παραγωγής λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα και διασφαλίζει ότι οι εκπομπές υγρών και αερίων αποβλήτων είναι πάντοτε μέσα στα όρια που καθορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες Νομοθεσίες και Κανονισμούς, αλλά και στις υφιστάμενες ΑΒΕ, καθώς επίσης αποστειλώνται όλα τα σχετικά δεδομένα, μετρήσεις και αναφορές που υποχρεούται να υποβάλλει στο Τμήμα Περιβάλλοντος με βάση τις υφιστάμενες ΑΒΕ.</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3.2.3 Ανάπτυξη Σταθμού Δεκέλειας	<p>Η έναρξη υλοποίησης του έργου, για την εγκατάσταση αεριοστροβίλων χωρίς την εκ των προτέρων λήψη αποφάσεων, αναφορικά με τον τρόπο χρηματοδότησής του, εγκυμονεί κινδύνους για τη βιωσιμότητά του.</p>	<p>Η ΒΡΔ Παραγωγής αντιλαμβάνεται την αναγκαιότητα εγκατάστασης τέτοιων μονάδων στον ΗΣ Δεκέλειας για σκοπούς ασφαλείας εφοδιασμού και για να διασφαλιστεί δεύτερο σημείο παραγωγής. Η πάγια θέση όμως της ΒΡΔ Παραγωγής είναι ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί εκ των προτέρων η λήψη αποφάσεων, αναφορικά με τον τρόπο χρηματοδότησής για ανάκτηση της κεφαλαιουχικής δαπάνης του έργου εγκατάστασης νέων μονάδων για διασφάλιση της βιωσιμότητάς του.</p>	
3.3 Προσωπικό-Μισθοί/Ωφελήματα			
3.3.1 Προσωπικό – Μισθοί			
<p>Η Αρχή, στις 31.12.2022 εργοδοτούσαι 2.160 πρόσωπα (2.079 στις 31.12.2021), τα οποία υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις (στην Αρχή δεν απαχολείται ωρομίσθιο προσωπικό). Οι συγκεκριμένες θέσεις σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό ανέρχονταν σε 2.329 για το 2022 (124 με διπλό σταυρό, εκ των οποίων 109 με την κένωσή τους καταργούνται και δημιουργούνται νέες θέσεις), σε σύγκριση με 2.336 το 2021 (131 με διπλό σταυρό, εκ των οποίων 109 με την κένωσή τους καταργούνται και δημιουργούνται νέες θέσεις). Επίσης, το 2022 υπηρετούσαν 40 συμβασιούχοι (42 στις 31.12.2021), των οποίων οι όροι εργοδοτήσης διέπονται από συγκεκριμένη Συλλογική Σύμβαση.</p>			
3.3.2(ι) Επιδόματα Προσωπικού	<p>Εξέυρεση τρόπων μείωσης της υπερωριακής αποζημίωσης η οποία παρουσιάζεται σημαντικά</p>	<p>Δεν υπάρχει τρόπος μείωσης της υπερωριακής αποζημίωσης στην ΒΡΔ Παραγωγής λόγω κυρίως</p>	
<p>Ο ετήσιος μέσος όρος μισθών, επιδομάτων και εργοδοτικών εισφορών για όλο το προσωπικό (συμπεριλαμβανομένων των συμβασιούχων), σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από την Αρχή, ανέρχεται σε €47.558 για το έτος 2022 (€49.355 για το έτος 2021) ενώ, ο αντίστοιχος μέσος όρος, συμπεριλαμβανομένων των ωφελημάτων του προσωπικού, ανέρχεται σε €49.855 για το έτος 2022 (€51.889 για το έτος 2021).</p>			

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>της μη επαρκούς στελέχωσης σημαντικών θέσεων όπως επίσης και λόγω των εκτακτων βλαβών και άλλων αναγκών που προκύπτουν στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς.</p> <p>Η υπερφορική απαξίωση της ΒΡΔ Διανομής παρουσιάζεται σημαντική και μάλιστα με αυξητική τάση τα τελευταία χρόνια επειδή:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το 2020 ο αριθμός των νέων αιτήσεων για Φ/Β Net-Metering ήταν 4399 και για άλλα νέα υποστατικά ήταν 27469, ενώ το 2024 ο αριθμός των νέων αιτήσεων αυξήθηκε σε 25,055 και 53,914 αντίστοιχα. 2. Το 2020 ο αριθμός των ελέγχων ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων παγκύπρια ήταν 17,563 ενώ το 2024 ο αριθμός αυτός αυξήθηκε σε 41,791. 3. Το 2020 οι κενές θέσεις προσωπικού ήταν 39 ενώ το 2024 ο αριθμός αυτός αυξήθηκε σε 122. <p>Παρά τα πιο πάνω, η Διεύθυνση ΒΡΔ Διανομής καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για περιορισμό, στο</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>μέτρο του δυνάτου, της υπηρεσιακής απασχόλησης με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αυστηρές οδηγίες προς τους Διευθυντές Διανομής Περιφερειακών Γραφείων για σχολαστικό έλεγχο των σχετικών εντύπων υπερωριακής απασχόλησης και χρήση της υπερωριακής απασχόλησης στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει άλλη επιλογή. • Αυστηρή εφαρμογή της Οδηγίας της Γενικής Διεύθυνσης ημερομηνίας 16/1/2025 σχετικά με το όριο των επιτρεπόμενων προγραμματισμένων ωρών. • Αυστηρή εφαρμογή της Οδηγίας της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού αρ. Πρωτ.: Α/512, ημερομηνίας 14/3/2025 η οποία ρυθμίζει τυχόν υπερβάσεις του ορίου των επιτρεπόμενων προγραμματισμένων ωρών με καταβολή ελεύθερου χρόνου. • Αγορά Υπηρεσιών Γραφειακής Υποστήριξης (Συμβασούχοι Γραφείς) για ενίσχυση του προσωπικού των Περιφερειακών Γραφείων διαχείρισης νέων 	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3.3.2(II) Επίδομα γεύματος εκτός έδρας	Λήψη γνωμάτευσης για ερμηνεία του Κανονισμού	<p>Το προσωπικό των συνεργείων σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας του έχει ως βάση εργασίας τα κατά τόπους Περιφερειακά Γραφεία της Αρχής και συγκεκριμένα τα κατά τόπους Κέντρα Τεχνικών Υπηρεσιών αντίστοιχα.</p> <p>Το προσωπικό αυτό παρουσιάζεται και καταγράφει την είσοδο του στους εν λόγω χώρους εργασίας και ακολούθως σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας του μεταβιβάζεται κατά καιρούς τοποθεσίες των έργων, οι οποίες σύμφωνα με τους Περὶ ΑΗΚ Κανονισμούς δεν αποτελούν τόπο (βάση) εργασίας.</p> <p>Θα ζητηθεί ωστόσο γνωμάτευση για ερμηνεία του Κανονισμού</p>	20/12/2025

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3.3.3 Ωφελήματα Προσωπικού	<p>Το κόστος των παρεμφερών ωφελημάτων (ισοφραγμακευτική περιθώλη, επιδότηση εκπαιδευτικών δανείων, διατήρηση ταμείων ευημερίας για ευμερσί/μυχαγωγία των μελών, ταμείων βοήθειας κλπ) δεν θα πρέπει πλέον να επιβαρύνει τον Οργανισμό αλλά τους υπαλλήλους/συνταξιούχους του. Η προώθηση ενός τέτοιου θέματος θα πρέπει να γίνει ακολουθώντας τις θεσμοθετημένες διαδικασίες.</p>		
3.3.3(Ι) Ωφελήματα Προσωπικού - Ταμείο Ισοφραγμακευτικής Περιθώλης	<p>Να ετοιμαστούν το συντομότερο δυνατόν οι οικονομικές καταστάσεις του ΤΠ για τα έτη 2023 και 2024 και να διενεργηθεί ο έλεγχος τους, ώστε να διαφανεί η πραγματική κατάσταση του Ταμείου μετά την πλήρη εφάρμογή του ΓεΣΥ και να διαπιστωθεί κατά πόσον ακολουθούνται οι περιορισμοί (υπηρεσίες και βαθμός κάλυψης) που τέθηκαν από το ΥΣ και το ΥΟ.</p>	<p>Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2023 βρίσκεται στο τελικό στάδιο και αναμένεται να ολοκληρωθούν περί το τέλος του τρέχοντος έτους, ενώ αυτές του 2024 αναμένεται να ολοκληρωθούν αρχές του 2026.</p> <p>Θα διενεργηθούν στη συνέχεια οι έλεγχοι που εισηγείται η Ελεγκτική Υπηρεσία και θα μελετηθούν τρόποι συμμόρφωσης σε περίπτωση που εντοπιστούν αποκλίσεις από τους περιορισμούς που τέθηκαν από το ΥΣ και το ΥΟ.</p>	<p>12/2024 και 12/2025 αντίστοιχα</p>
3.3.3 (ΙΙ) Επιδότηση Επιτοκίου Εκπαιδευτικών Δανείων	<p>Λήψη ενεργειών για τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας στη Συλλογική</p>	<p>Η επιδότηση επιτοκίου εκπαιδευτικών δανείων αποτελεί</p>	<p>Η θέση της ΑΗΚ παραμένει ως έχει</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	Σύμβαση, έτσι ώστε η επιχορήγηση του επιτακίου εκπαιδευτικών δανείων να καταργηθεί	μέρος των Συλλογικών Συμβάσεων και μπορεί να διαφοροποιηθεί, μέσω του διαλόγου με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις.	
3.3.4 Προσωπικό που έτυχε προαγωγής/αναδρομικής προαγωγής ή διορισμού/αναδρομικού διορισμού, κατόπιν επανεξέτασης ή τερματισμού απόσπασσης/προσωρινής μετάθεσης και δεν μετακινήθηκε στη βάση εργασίας του.	Εφαρμογή χρονοδιαγραμμάτων ανάληψης καθηκόντων στη νέα βάση εργασίας καθώς και των διαδικασιών που έχουν αποφασιστεί από το ΔΣ.	Έχουν δοθεί ρητές οδηγίες από τη Διεύθυνση για διευθέτηση του θέματος.	Άμεση.
3.3.5 Τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου της Αρχής /Καταγραφή του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης υπαλλήλων	Η Αρχή θα πρέπει να προχωρήσει στην άμεση λήψη διορθωτικών ενεργειών, ώστε να επιλυθούν τα εν λόγω θέματα.	Έχει κυκλοφορήσει σχετική εγκύκλιος από τον Γενικό Διευθυντή προς όλο το προσωπικό, με ημερομηνία 8 Ιουλίου 2025 η οποία αναφέρει ρητά τα ακόλουθα: <u>Κατανοσηφή ώρας προσέλευσης και αποχώρησης</u> Η χρήση της υπηρεσιακής ταυτότητας υπαλλήλου για καταγραφή της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης από τον χώρο εργασίας, περιλαμβανομένης της προγράμμισης υπηρεσιακής εργασίας, έχει καταστεί πλέον υποχρεωτική τόσο κατά τις	08.07.2025

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>3.3.6 Πλήρωση θέσεων "πρώτου διορισμού" και "πρώτου διορισμού και προαγωγής".</p>	<p>Τροποποίηση των Κανονισμών έτσι ώστε να μπορούν να απηθούν και άτομα που δεν εργοδοτούνται στην ΑΗΚ</p>	<p>εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, όσο και κατά τα Σαββατοκύριακα και αργίες.</p> <p>Η πλήρωση θέσεων πρώτου διορισμού και πρώτου διορισμού και προαγωγής γίνεται πάντοτε νομιμίτα από την ΑΗΚ, με την ορθή και πιστή εφαρμογή των σχετικών προνοιών των Περι ΑΗΚ Κανονισμών.</p> <p>Οι εν λόγω Κανονισμοί δεν είναι πανομοιότυποι με τους αντίστοιχους Κανονισμούς της Δημοσίας Υπηρεσίας, εφόσον η ΑΗΚ ως εξειδικευμένος τεχνικός Οργανισμός, βασίζει σε μεγάλο βαθμό την ευρυθηνη λειτουργία της στην εξειδικευμένη γνώση και αυξανόμενη εμπειρία που αποκομίζει το προσωπικό της εργαζόμενο στον Οργανισμό.</p> <p>Θα μελετηθεί το ενδεχόμενο της τροποποίησης των σχετικών Κανονισμών έτσι ώστε για κάποιες από τις υφιστάμενες θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής να μπορούν να απηθούν και άτομα που δεν εργοδοτούνται από την Αρχή.</p>	<p>12/2025</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3.3.7 Καταγγελία αναφορικά με τον πλεονασματικό/ελλειμματικό χρόνο των υπαλλήλων κατά την περίοδο της τηλεργασίας	<p>Σε ενδεχόμενη εφαρμογή της τηλεργασίας το λογισμικό σύστημα να έχει τη δυνατότητα υπολογισμού τυχόν πλεονασματικού/ελλειμματικού χρόνου στο οποίο να καταγράφονται χρόνος προσέλευσης/αποχώρησης του προσωπικού</p>	<p>Μελετάται η εισαγωγή του θεσμού στην ΑΗΚ στη βάση της υπάρχουσας Νομοθεσίας Ν 120(Ι)/2023 που αφορά και τα Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και νοείται ότι η Δ.Α.Δ θα ζητήσει όπως το λογισμικό που θα εισαχθεί από την Διεύθυνση Πληροφορικής θα προσοεί υπολογισμό πλεονασματικού/ελλειμματικού χρόνου.</p>	<p>2/1/2026</p>
3.4 Καθυστερημένες οφειλές πελατών	<p>Στις περιπτώσεις πελατών με σημαντικά ποσά απλήρωτων υπολοίπων εναντίον των οποίων η Αρχή προχώρησε, αυτές και γενικά σε περιπτώσεις ψηλού κινδύνου όπως π.χ. μεγάλοι πελάτες, ενοικιαστές, αλλοδαποί κλπ., η Αρχή θα πρέπει να προβεί στη λήψη πιο αποτελεσματικών μέτρων π.χ. εξασφάλιση εγγυήσεων και έγκαιρη λήψη νομικών μέτρων. Νοείται ότι, σε όλες τις περιπτώσεις η Αρχή θα πρέπει να εφαρμόζει πιστά τη</p>	<p>Έχει ετοιμαστεί σχετική Οδηγία η οποία βρίσκεται στο στάδιο διαβούλευσης. Αναμένεται πιλοτική εφαρμογή του θεσμού από τον Γενάρη του 2026.</p>	<p>(α) Συνεχής παρακολούθηση και σταδιακή βελτίωση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1)</p>
3.4.1 Διαδικασία διακοπής για μη πληρωμή	<p>Εχει εντατικοποιηθεί η παρακολούθηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Κοινοποιείται σε μηνιαία βάση αναλυτική κατάσταση προς κάθε περιφέρεια για να αντιμετωπιστούν οι περιπτώσεις οι οποίες αυξάνουν το ρίσκο μη είσπραξης.</p> <p>Θα εξεταστεί το ενδεχόμενο ανάθεσης σε εξειδικευμένο όικο, των περιπτώσεων που</p>	<p>(α) Έχει εντατικοποιηθεί η παρακολούθηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Κοινοποιείται σε μηνιαία βάση αναλυτική κατάσταση προς κάθε περιφέρεια για να αντιμετωπιστούν οι περιπτώσεις οι οποίες αυξάνουν το ρίσκο μη είσπραξης.</p> <p>Θα εξεταστεί το ενδεχόμενο ανάθεσης σε εξειδικευμένο όικο, των περιπτώσεων που</p>	<p>(β) 1/3/2026</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>διαδικασία παρακολούθησης και διαχείρισης διακοπής για μη πλήρωμη.</p>	<p>αντιμετωπίζονται δυσκολίες στην είσπραξη τους.</p> <p>(β) Με την ετοιμασία και εφαρμογή της αναθεωρημένης Διαδικασίας για σύνταξη συμφωνιών αποπληρωμής (βλέπε 3.4.2) αναμένεται βελτίωση των ακυρώσεων εντολών διακοπής.</p>	<p>Όπως αναφέρεται και στο σημείο 3.4.3., δόθηκαν οδηγίες στους Διευθυντές ΠΓ για πιστή εφαρμογή της διαδικασίας που αφορά τις Εντολές Διακοπής.</p> <p>Με την εφαρμογή της αναθεωρημένης Διαδικασίας της Διεύθυνσης Προμήθειας, αναμένεται σημαντική μείωση στον αριθμό Εντολών Διακοπής που θα εκδίδονται.</p> <p>Επίσης, με την εγκατάσταση και λειτουργία των έξυπνων μετρητών, αναμένεται η δραστική αύξηση του αριθμού των Εντολών Διακοπών που εκτελούνται, καθώς αυτές θα εκτελούνται άμεσα από το γραφείο χωρίς την ανάγκη επιτόπιας</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>3.4.2 Παράταση εξόφλησης λογαριασμού (pay plans)</p>	<p>Η Αρχή, να καθορίσει συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία θα εφαρμόζεται οριζόντια από όλες τις Περιφέρειες, διασφαλίζοντας τα έσοδα της Αρχής και την ίση μεταχείριση των καταναλωτών</p>	<p>(α) Έχει καθοριστεί ομάδα για ετοιμασία νέας διαδικασίας για σύναψη Συμφωνιών αποπληρωμής ώστε να υπάρξει ομοιομορφία σε όλες τις περιφέρειες.</p> <p>(β) Με την ανλικατάσταση του συστήματος Τιμολόγησης θα μπορούν να μπείνουν περιορισμοί στο ύψος και στον αριθμό που θα μπορεί ο υπάλληλος να κάνει διευθετήσεις ανά έτος.</p>	<p>(α) 2/1/2026</p> <p>(β) Με την εφαρμογή του νέου λογισμικού (2027)</p>
<p>3.4.3 – Ανεκτέλεστες εντολές διακοπής Μεγάλος αριθμός ανεκτέλεστων εντολών διακοπής</p>	<p>Για μείωση του κινδύνου απώλειας εσόδων και για αποφυγή της άνησης μεταχείρισης των καταναλωτών, εισηγήσατε όπως δοθούν οδηγίες προς τους αρμόδιους λειτουργούς των Περιφερειακών Γραφείων για αυστηρότερη εφαρμογή της διαδικασίας διακοπής της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.</p>	<p>Ο λόγος των ανεκτέλεστων εντολών διακοπής, οφείλεται στο γεγονός ότι τα υποστατικά αυτά έχουν περιορισμένη έως καθόλου πρόβλεψη και απαιτείται εκ των προτέρων συνεννόηση με τους ιδιοκτήτες.</p> <p>Δόθηκαν οδηγίες στους Διευθυντές ΠΓ για πιστή εφαρμογή της διαδικασίας που αφορά τις Εντολές Διακοπής.</p>	<p>Δ/Ε</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3.4.4 Οφειλές Τοπικής Αυτοδιοίκησης	<p>Η διευθέτηση που έγινε με το Υπουργείο Εσωτερικών για την αντιμετώπιση του προβλήματος καθυστερημένων ποσών των Δήμων και των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είχε ουσιαστικό αποτέλεσμα</p>	<p>Έγινε συνάντηση με Λειτουργούς του Υπουργείου Εσωτερικών δια απευθείας αποκοπή και καταβολή στην ΑΗΚ οφειλόμενων ποσών από Κρατικές Χορηγίες.</p>	<p>Σταδιακή αποκοπή</p> <p>ΣΗΜ: Έχει ήδη ξεκινήσει η αποκοπή ποσών από την πρώτη δόση της κρατικής χορηγίας και αναμένεται επιπρόσθετη αποκοπή στις επόμενες δόσεις κρατικής χορηγίας προς Κοινότητες.</p>
3.4.5 Επικαιροποίηση Πολιτικής Διαχείρισης Χρεωστών	<p>Η εν ισχύ Πολιτική Διαχείρισης Χρεωστών Ηλεκτρικής Ενέργειας καθορίστηκε και τέθηκε σε εφαρμογή το 2014, κατόπιν σχετικής απόφασης του ΔΣ της Αρχής. Όμως λόγω των προβλημάτων που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της, η εν λόγω πολιτική βρισκείται σε εκκρεμότητα από το 2018.</p>	<p>Ξεκίνησε η εργασία και αναμένεται η ολοκλήρωση και η εφαρμογή της με το νέο έτος.</p>	<p>2/1/2026</p>
3.4.6 Οφειλή συγγενικού προσώπου πρώην Προέδρου ΔΣ	<p>Συμμόρφωση με την Απόφαση του Δικαστηρίου αναφορικά με τις οφειλές συγκεκριμένης εταιρείας η οποία ανήκει σε συγγενικό πρόσωπο του τότε Προέδρου του ΔΣ της ΑΗΚ.</p>	<p>Σε συνεννόηση με τους Νομικούς Συμβούλους της που χειρίζονται την Αγωγή με αρ. 1144/2018 η ΑΗΚ έχει δώσει οδηγίες:</p> <p>1. Αποστολής επιστολής στον Έφορο Εταιρειών για ένσταση Διαγραφής της εταιρείας – 17.7.2025</p>	<p>Η υπόθεση είναι ορισμένη στις 17.9.2025, οπότεν και θα αποφασίσει το αρμόδιο Δικαστήριο για τα αιτήματα της ΑΗΚ.</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>2. Στις 17.7.2025 μετά από έρευνα των Νομικών Υπηρεσιών, έχουν δοθεί οδηγίες όπως υποβληθεί ένσταση στο αίτημα του πατέρα του πρώην Προέδρου του ΔΣ της ΑΗΚ να μην υποβληθεί σε εξέταση ενώπιον αρμόδιου Δικαστηρίου (Αίτηση Έρευνας) λόγω ισχυριζόμενου ιατρικού προβλήματος.</p> <p>3. Μετά από εισήγηση των Νομικών Συμβούλων της ΑΗΚ στις 21.7.2025 και εφόσον δεν υπήρξε συμμόρφωση με την εκ συμφώνου δικαστική απόφαση, έχουν δοθεί οδηγίες όπως προχωρήσουν με την έκδοση Εντάλματος Σύλληψης εναντίον του διευθυντή της Εναγόμενης 1.</p> <p>4. Η σύλληψη δεν απασκοπεί στην τιμωρία αλλά στην πρόσκληση ενώπιον του Δικαστηρίου για να δώσει λόγο για τη μη συμμόρφωση.</p> <p>Το μέτρο αυτό, είναι πλέον το εναπομείναν νομικό μέσο για την εξαναγκαστική παρουσίαση και πιθανή δέσμευση του εξ</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3.5 Ειδική οικιακή διατήρηση (08)	Συστήνεται όπως η κοινωνική πολιτική του κράτους ασκείται από την ίδια την Κυβέρνηση.	Πολιτική απόφαση	αποφάσως οφειλέτη να τηρήσει την απόφαση.
3.6 Παροχή σε μη ελεγχόμενες περιοχές	Πέραν των θεμάτων που εγείρονται για παράβαση της Αρχής της ίσης μεταχείρισης, με βάση τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο (Ν. 158(Ι)/1999), για είσπραξη των σφειλόμενων καταναλώσεων από στην Πύλα αλλά και για όσους ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, τίθεται και θέμα κρατικής ενίσχυσης και έγινε εισήγηση για λήψη ενεργειών για είσπραξη των σφειλομένων και τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στις εν λόγω περιοχές.	Πολιτική απόφαση	
3.7 - Μη διενέργεια των ενδεδειγμένων ελέγχων στους μετρητές της Αρχής σύμφωνα με σχετικές Οδηγίες/Διαδικασίες	Τήρηση της σχετικής Διαδικασίας της Αρχής Δ-ΔΔ-502 όπου καθορίζεται η συχνότητα των ελέγχων που θα πρέπει να διενεργούνται για κάθε κατηγορία μετρητών, στη βάση της οποίας, καταρτίζεται σχετικό πρόγραμμα εργασιών. Διαπιστώθηκε ότι δεν διενεργούνται οι ενδεδειγμένοι έλεγχοι, με βάση τη συχνότητα που προνοείται στην πιο πάνω Διαδικασία.	Ο έλεγχος των μετρητών δεν μπορεί να διεξαχθεί στην ποσότητα και τη συχνότητα που καθορίζει η σχετική Διαδικασία για τους πιο κάτω λόγους: Επειδή ο χρόνος αναμονής για τον έλεγχο των εγκαταστάσεων είχε υπερβεί του στόχου των 3 εβδομάδων, είχαν δοθεί οδηγίες για περιορισμένο χρονικό διάστημα προς τους επιθεωρητές	30/12/2025

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>3.8 - Παρακολούθηση και ανανέωση των Προσωρινών Παραχών (ΠΠ) ηλεκτρικής ενέργειας</p>	<p>Ανανέωση Προσωρινών Παραχών και Χειρισμός Παλαιών Προσωρινών Παραχών</p>	<p>Των τμημάτων της Διασφάλισης Εισοδήματος, Ποιότητας Δικτύου και Ελέγχου Μετρητών, όπως διενεργούν και αυτοί επιθεωρήσεις Εγκαταστάσεων. Αποτέλεσμα των πιο πάνω οδηγιών ήταν, η συχνότητα των ελέγχων που θα έπρεπε να διενεργούνται να ήταν μικρότερη από τη συχνότητα που προνοείται στη σχετική Διαδικασία. Η σχετική Διαδικασία θα επικαιροποιηθεί ώστε η συχνότητα να είναι η κατάλληλη με την οποία διασφαλίζεται η ορθότητα της ένδειξης των μετρητών, καθώς επίσης αναμένεται και η αύξηση του αριθμού των Επιθεωρητών στα ΠΠ με την πρόσληψη νέων Τεχνικών (Ηλεκτρολόγους).</p>	<p>Τέλος Δεκεμβρίου 2025.</p>
<p>3.9 Συμφωνίες της Αρχής με στρατηγικούς συνεργάτες</p>			
<p>3.9.1 Ημερομηνίες λήξης των συμφωνιών</p>	<p>Η Υπηρεσία μας εκφράζει την άποψη ότι οι Συμφωνίες θα πρέπει να επικαιροποιηθούν και να προσαρμολογηθούν με βάση τα νέα</p>	<p>Το κείμενο των Συμφωνιών έχει τροποποιηθεί ώστε:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να υπαρχει ημερομηνία λήξης 	<p>03/2026</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>Τεχνολογικά και οικονομικά δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί το συντομότερο δυνατό καθότι παρήλαθε μεγάλο χρονικό διάστημα από την υπογραφή της συμπληρωματικής συμφωνίας το 2011 με την οποία αναθεωρήθηκαν τα τέλη.</p> <p>Η επικαιροποίηση των συμφωνιών θα πρέπει να διασφαλίζει με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα της Αρχής και να αντισταθμίζεται επαρκώς σε οικονομικούς όρους η απουσία ημερομηνίας λήξης σ' αυτές σε περίπτωση που εξακολουθήσει να ισχύει.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ενταχθούν οι πρόνοιες της νομοθεσίας • Να διαγραφούν πρόνοιες που είναι πλέον παράνομες όπως η διαφορετική χρέωση άλλων παρόχων που αιτούνται συνεργασία με την ΑΗΚ • Να προβλέπεται χρέωση για υπηρεσία που δεν υπήρχε κατά την αρχική συνομολόγηση όπως το fiber to the home • Να ενταχθούν οι Κώδικες Πρακτικής των Δικτύων ως μέρη της Συμφωνίας <p>Το κείμενο έτυχε επεξεργασίας από τους Νομικούς συμβούλους της ΑΗΚ</p> <p>Λήφθηκαν επίσης οι εισηγήσεις του ΓΕΡΗΕΤ οι οποίες έγιναν αποδεκτές και ενσωματώθηκαν στο κείμενο.</p> <p>Οι Διευθύνσεις ΒΡΔ Διανομής και Μεταφοράς εργάζονται για ενσωμάτωση κωδικών και πρακτικών.</p> <p>Όσον αφορά στον τρόπο χρέωσης των συνεργασιών αναφορικά με υπηρεσίες Διανομής από τα Περιφερειακά</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>3.9.2 Αναθεώρηση τελών</p>	<p>Τα τέλη χρέωσης αναφορικά με τις σπικικές ίνες και τα ενσώκια δεν έιυχαν αναθεώρησης όπως προέβλεπαν οι συμφωνίες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, το 2011, κατόπιν διαπραγματεύσεων της ΑΗΚ με τους δύο στρατηγικούς συνεργάτες, να υπογραφεί συμπληρωματική συμφωνία, που προέβλεπε την αναδρομική αναθεώρηση των τελών για την περίοδο 16.12.2008 μέχρι 31.12.2013, με αύξηση περίπου 10% στα αρχικά τέλη και την επίτευξη συμφωνίας πριν τις 31.12.2013 για την περίοδο μετά την 1.1.2014. Σημειώνεται ωστόσο ότι, μέχρι τον Φεβρουάριο 2025, ενδεχομένως λόγω της επικείμενης τροποποίησης των συμφωνιών, δεν έγινε οποιαδήποτε αναπροσαρμογή των τελών.</p>	<p>Γραφεία, αποφασίστηκε να γίνεται η χρέωση βάσει των όρων Διανομής ανεξάρτητα από τη Συμφωνία του Συνεργάτη, βάσει της αίτησης για τη συγκεκριμένη εργασία που απαιτείται από το Περιφερειακό Γραφείο.</p> <p>Ο επανασχεδιασμός των τελών ανατέθηκε σε εξειδικευμένους συμβούλους, με σκοπό την αναθεώρηση και επικαιροποίηση τους.</p> <p>Η μελέτη κατέδειξε ότι δεν απαιτείται αναθεώρηση, διότι τα τέλη της ΑΗΚ προς τους συνεργάτες ήταν παρόμοια με αυτά που χρεώονταν στην ΕΕ για παρόμοιες εργασίες.</p>	<p>Δ/Ε</p>
<p>3.9.3 Μείρισμα 3% επί των κερδών</p>	<p>Ο όρος 5(η) της συμφωνίας, προνοεί ότι η Αρχή δικαιούται ποσοστό 3% επί των καθαρίων κερδών των εταιρειών χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση</p>	<p>Αλήφθηκε υπόψη το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης και προστέθηκε ο πιο κάτω ορισμός και ο όρος 11.1.5:</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>Σύμφωνα και με πλεονεκτήματα της ΔΕΕ, στις νέες τροποποιημένες συμφωνίες που θα υπογραφούν, θα πρέπει να αναθεωρηθεί ο υπολογισμός των χρεώσεων, ώστε να μην εξαρτάται από τα κέρδη των εταιρειών.</p>	<p>«Καθαρό κέρδος» σημαίνει κέρδος μετά από την αφαίρεση φορολογίας (post tax profits).</p> <p>Όρος 11.1.5 Η ΑΗΚ δικαιούται ποσό που αντιστοιχεί στο τρία τοις εκατό (3%) επί των ετήσιων καθαρών κερδών του Στρατηγικού Συνεργάτη, χωρίς την πληρωμή οποιασδήποτε κεφαλαιουχικής συνεισφοράς και/ή οποιασδήποτε άλλης πρόσθετης αντιπροσώχης για το εν λόγω ποσοστό κέρδους.</p> <p>Για το σκοπό αυτό, ο Στρατηγικός Συνεργάτης οφείλει να υποβάλλει κάθε έτος τις ετήσιες εγκεκριμένες Οικονομικές Καταστάσεις προς την ΑΗΚ, εντός έξι (6) μηνών από το τέλος του έτους, και η ΑΗΚ εκδίδει σχετικό τιμολόγιο, το οποίο πληρώνεται σύμφωνα με τον όρο 7.1.5.</p>	
<p>3.10 Επιστολές ιδιωτών ελεγκτών προς τη Διοίκηση της Αρχής</p>			
<p>3.10.1. Επένδυση σε συνδεδεμένη εταιρεία.</p> <p>Οι ιδιώτες ελεγκτές, στις επιστολές τους για τα έτη 2020 – 2023, εισηγήθηκαν</p>	<p>Σύμφωνα με πληροφόρηση που λάβαμε τον Ιανουάριο 2025 από την ΑΗΚ, το ΔΣ της έχει λάβει απόφαση για τροποποίηση της συμφωνίας μετόχων και προς τον σκοπό αυτό θα απεστείλε</p>	<p>Σχετικά με την εισήγηση των Εξωτερικών Ελεγκτών όπως η ΑΗΚ προβεί σε αξιολόγηση σχετικά με το ύψος της απομείωσης της αξίας της</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>στη Διοίκηση της ΑΗΚ, όπως αποσαφηνίσει τους όρους της συμφωνίας των μετόχων και όπως προβεί σε αξιολόγηση, σχετικά με το ύψος της απομείωσης της αξίας της επένδυσης στην ΕΤΥΦΑ.</p>	<p>σχετική επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών.</p>	<p>επένδυσης στην ΕΤΥΦΑ, πληροφοριακά αναφέρεται ότι η ΑΗΚ ανέθεσε σε Εξωτερικούς Συμβούλους να εκπονήσουν μελέτη για την αποτίμηση της αξίας του 30% συμφέροντος της ΑΗΚ στην ΕΤΥΦΑ με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2024. Με βάση τα σενάρια που εξέτασαν οι εξωτερικοί σύμβουλοι, βασίζόμενοι σε πληροφορίες και παραδοχές της ΕΤΥΦΑ οι οποίες δεν είχαν ελεγχθεί από τους συμβούλους, η πιθανή απομείωση της επένδυσης της ΑΗΚ στην ΕΤΥΦΑ, ως αυτή παρουσιάζονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της ΑΗΚ (δηλ. €38,5 εκ.) κυμάνονταν στις 31/12/2024 από €0 - €38,5 εκ..</p> <p>Οι σημαντικές παραδοχές/αβεβαιότητες που καταγράφηκαν στη μελέτη των συμβούλων καθώς και τα συνεχή δημοσιεύματα και δημόσιες δηλώσεις και οι περαιτέρω κίνδυνοι που φαίνεται να προέκυπταν σε σχέση με το έργο καθίσταναν αδύνατη την εκτίμηση του ύψους της</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>απομείωσης στις οικονομικές καταστάσεις του 2024.</p> <p>Σε ότι αφορά στο θέμα της αποσαφήνισης των όρων της Συμφωνίας Μετόχων και την αναφορά σας ότι «Σύμφωνα με πληροφόρηση που λάβαμε τον Ιανουάριο 2025 από την ΑΗΚ, το ΔΣ της έχει λάβει απόφαση για τροποποίηση της συμφωνίας μετόχων και προς τον σκοπό αυτό θα απέστειλε σχετική επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών» σας ενημερώνουμε ότι σε συνέχεια της πληροφόρησής που σας δόθηκε, αποστάληκε στον ΓΔ του Υπουργείου Οικονομικών η συνημμένη επιστολή με θέμα «Δικαιώμα της ΑΗΚ σε μερίσμα από την ΕΤΥΦΑ» ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 2025.</p> <p>Επιπρόσθετα, στις 31 Μαρτίου 2025 λήφθηκε επιστολή από τον ΓΔ ΥΕΕΒ με θέμα «Συμμετοχή στο Μετοχικό Κεφάλαιο ΕΤΥΦΑ» με την οποία καλείτο η ΑΗΚ όπως μέχρι 2/4/2025 ενημερώσει κατά πόσο επιθυμεί να αυξήσει το μετοχικό της κεφάλαιο στην ΕΤΥΦΑ ώστε να διατηρήσει το υφιστάμενο ποσοστό συμμετοχής</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>3.10.2 α) Αδυναμίες στα Πληροφοριακά Συστήματα της ΑΗΚ.</p>	<p>Καταρτίστηκαν και αξιολογήθηκαν από Εξωτερικούς Επιθεωρητές, Σχέδια Επιχειρησιακής Συνέχειας. Δεν έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση της ΑΗΚ τα σχέδια Επιχειρησιακής Συνέχειας στα Πληροφοριακά Συστήματα της ΑΗΚ. Αναμενόμενα σχετικά ελεγχος από Εξωτερικούς Επιθεωρητές τον Φεβρουάριο 2025</p>	<p>Της στην ΕΥΦΑ. Η ΑΗΚ απάντησε με επιστολή ημερομηνίας 2 Απριλίου 2025 και ανέμεσα στα θέματα που τέθηκαν από την ΑΗΚ ήταν και το γεγονός ότι η υφιστάμενη συμφωνία συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΥΦΑ μεταξύ ΑΗΚ – ΔΕΦΑ πρέπει να τύχει επανασυμπράγματος πριν τη λήψη οποιωνδήποτε τελικών δεσμευτικών αποφάσεων. Μέχρι και σήμερα δεν έχει διαφοροποιηθεί η Συμφωνία Μετόχων μεταξύ ΑΗΚ – ΔΕΦΑ.</p>	<p>1/4/2026</p>
<p>3.10.2 β) Αδυναμίες στα Πληροφοριακά Συστήματα της ΑΗΚ. Καταγραφή ενεργειών που έγιναν από τους διαχειριστές (administrators) των ΠΣ</p>	<p>Διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει καταγεγραμμένη διαδικασία για την καταγραφή ενεργειών που έγιναν από τους διαχειριστές (administrators) των ΠΣ σε audit log. Αυτό καθιστά δύσκολη τη διαβεβαίωση ότι όλες οι συναλλαγές</p>	<p>Ο εξωτερικός έλεγχος ολοκληρώθηκε και εντοπίστηκαν αδυναμίες για τις οποίες η ΑΗΚ προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες.</p> <p>Η Διεύθυνση Πληροφορικής είναι στην διαδικασία μελέτης για εισαγωγή εργαλείων σχετικών με τον έλεγχο των ενεργειών των administrators των πιο κάτω εφαρμογών.</p>	<p>1/10/2026</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>στα ΠΣ έγιναν εφόσον υπήρχαν οι απαραίτητες εγκρίσεις, ειδικότερα λαμβάνοντας υπόψη τις διευρυμένες δυνατότητες των διαχειριστών των εν λόγω ΠΣ.</p> <p>Η ΑΗΚ βρισκόταν στο τελικό στάδιο αποτύπωσης σχετικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη καλές πρακτικές που εφαρμόζουν άλλοι παρόμοιοι Οργανισμοί για την παρακολούθηση των ενεργειών των διαχειριστών των ΠΣ και αναμενόταν η επιθεώρησή της από εξωτερικούς επιθεωρητές τον Φεβρουάριο 2025.</p>		
<p>3.11 Αδυναμίες στα Πληροφοριακά Συστήματα ΑΗΚ</p>	<p>Αδυναμίες στην οργανωτική δομή και έλλειψη διαχωρισμού καθηκόντων των θεσπιστηρίων της Διεύθυνσης Πληροφορικής (ΔΠ)</p> <p>Υπαρξη διαδικασιών που χρήζουν επικαιροποίησης και καταγραφής τους εκ νέου</p> <p>Μη πραγματοποίηση δοκιμής του πλάνου επιχειρησιακής συνέχειας (business continuity test)</p>		

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>Η ΔΠ ετοίμασε σχετικό Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση των αδυναμιών, σύμφωνα με το οποίο, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου της Υπηρεσίας μας, βάσει των χρονοδιαγραμμάτων που είχαν τεθεί, ορισμένα θέματα βρίσκονταν ακόμη σε εκκρεμότητα.</p>	<p>[REDACTED]</p>	
<p>3.12 Αγορά νομικών υπηρεσιών</p>	<p>Σύσταση όπως η ΑΗΚ συμμορφωθεί με τα ακόλουθα:</p> <p>Εγκύκλιος Γενικού Λογιστηρίου ΓΛ/ΔΑΔΣ 74 «Αγορά Νομικών Υπηρεσιών για συγκεκριμένη χρονική περίοδο» 27.4.2016</p> <ol style="list-style-type: none"> Οι συνεργασίες με νομικούς οίκους να έχουν προκαθορισμένο χρονικό ορίζοντα, κατά κανόνα μέχρι και τα πέντε (5) έτη από την έναρξη της εκάστοτε συνεργασίας. Πριν από τη λήξη των πέντε (5) ετών της εκάστοτε συνεργασίας, να ακολουθείται μια κατά το δυνατόν ανταγωνιστική διαδικασία για επιλογή συνεργάτη. <p>Σε αυτή, δεν καθίσταται υποχρεωτική η δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, αλλά μπορεί να περιλαμβάνει την</p>	<p>Σύσταση Ομάδας Έργου αποτελούμενη από προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης, των Οικονομικών Υπηρεσιών, των Νομικών Υπηρεσιών, τις Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες και της Υποδιεύθυνσης Αγορών με τους ακόλουθους όρους εντολής:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ετοιμασία προδιαγραφών για την αγορά νομικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την εισήγηση του Γενικού Ελεγκτή και την Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου ΓΛ/ΔΑΔΣ 74 Λήψη απόψεων/εγκρίσεων από το Γενικό Λογιστήριο και την Ελεγκτική Υπηρεσία. Παρουσίαση του θέματος στο Διοικητικό Συμβούλιο για λήψη σχετικής απόφασης 	<p>Εντός ενός μηνός από τη λήψη της τελικής Έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή.</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>προεπιλογή ενός κατάλληλου αριθμού εν δυνάμει ενδιαφερομένων συνεργατών, μεταξύ των οποίων και ο υφιστάμενος συνεργάτης, εάν κρίνεται σκόπιμο, προκειμένου να υποβάλουν τις προσφορές τους.</p> <p>3. Παρόλο που τα κριτήρια ανάθεσης για τις εν λόγω ανταγωνιστικές διαδικασίες μπορούν να αποδίδουν, μεταξύ άλλων, συγκεκριμένη βαρύτητα στην εξειδίκευση των υποψήφιων συνεργατών στο αντικείμενο δραστηριοποίησης του εκάστοτε οργανισμού, εντούτοις η βαρύτητα αυτή δεν θα πρέπει να οδηγεί σε φτωγοκραφική ή υπέρμετρα ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένων συνεργατών.</p> <p>4. Είναι δυνατόν να προνοείται στα έγγραφα του διαγωνισμού, ότι η αναστενάζα αρχή διατηρεί το δικαίωμα απεμπλοκής από τη σχετική διαδικασία σε οποιοδήποτε στάδιο.</p> <p>Συστάσεις Γενικού Ελεγκτή – Έκθεση για το έτος 2016 15.6.2017</p>		

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>1. Για την παροχή νομικών συμβουλών σε θέματα που σχετίζονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας (θέματα διοικητικού δικαίου), η ΑΗΚ να συντάσσει μακροχρόνιες συμβάσεις (μέχρι πέντε έτη) με νομικούς οίκους ακολουθώντας κατά το δυνατό ανταγωνιστική διαδικασία.</p> <ul style="list-style-type: none"> Χρήση διαδικασίας προεπιλογής για υποβολή προσφορών, ενδιαφερόμενων και κατάλληλων συνεργατών, μεταξύ των οποίων και ο υφιστάμενος συνεργάτης. <p>2. Σε περίπτωση εν ισχύ συμβάσεων, θα μπορούσε αυτές να συνεχιστούν για ένα έτος.</p>		
	<p>3. Η ΑΗΚ να αναθέτει την εκπροσώπηση της σε περιπτώσεις αστικών αγωγών ή διατηριών σε νομικούς οίκους που θα επιλέγονται ανά περίπτωση, ή για ομάδες παρόμοιων υποθέσεων για συγκεκριμένη περίοδο:</p> <ul style="list-style-type: none"> Δημοσίευση πρόσκλησης επίδειξης ενδιαφέροντος και υποβολής προσφορών ή Να ζητηθεί η βοήθεια του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου για καταρτισμό σχετικού καταλόγου 		

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>προεπιλογής νομικών συμβούλων, ανά επαρχία ή παγκύπρια.</p> <ul style="list-style-type: none"> Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου μετά από τεκμηρίωση, θα πρέπει να αναλάβει συγκεκριμένος νομικός σύμβουλος. 		
	<p>4. Σε περιπτώσεις που προκύπτει ανάγκη για την εξασφάλιση υπηρεσιών νομικού συμβούλου για την ετοιμασία ειδικών μελετών, ή εγγράφων διαγωνισμού, τότε θα πρέπει να προκηρυσσονται ανοικτοί διαγωνισμοί, αναλόγως της εκτίμησης της αξίας της σύμβασης, με βάση τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας και των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και της μη διάκρισης.</p>		
<p>3.13 Αδυναμίες Εφαρμογής Οδηγίας για συντονισμό των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων</p> <p>3.13.1 Χρήση Συνοπτικών Διαδικασιών</p>	<p>Υπερβολική χρήση διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού (56,1 % των περιπτώσεων)</p>	<p>Η ΑΗΚ αποτελεί ένα κατεχρήν τεχνικό οργανισμό με εξειδικευμένο εξοπλισμό στα δίκτυα και τους σταθμούς παραγωγής. Τα εξαρτήματα και η αντικατάσταση του εξοπλισμού, σε ένα σύστημα, παρέχονται από ένα μοναδικό προμηθευτή που είναι ο κατασκευαστής του</p>	<p>31/12/2025</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>εξοπλισμού. Επίσης, η προμήθεια από μοναδικό προμηθευτή ισχύει πολλές φορές για να εξασφαλιστεί η συνέχιση εργασιών της ομαλής λειτουργίας με τις συστάσεις του κατασκευαστή.</p> <p>Άλλες περιπτώσεις εμπόδισαν στα πλαίσια του κατεπείγοντος λόγω και της αναγκαιότητας της συνέχισης της απρόσκοπτης παροχής ηλεκτρισμού ή σε περιπτώσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν χρονοδιαγράμματα που επιβάλλονται από ρυθμιστικές αποφάσεις.</p> <p>Όσον αφορά τα ποσοστά που αναφέρονται στην Έκθεση, πιθανόν να μην αντικατοπτρίζουν την πραγματική εικόνα αφού ο μεγάλος αριθμός των διαγωνισμών με διαπραγμάτευση αφορά κυρίως μικρά ποσά.</p> <p>Μετά από έρευνα διαπιστώθηκε ότι παρά τον μεγάλο αριθμό διαγωνισμών με διαπραγμάτευση χωρίς προκήρυξη για τους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω, το ποσοστό του ποσού</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>3.13.2 Αδυναμίες προγράμματος παρακολούθησης Αγορών και Συμβάσεων</p>	<p>Η Αρχή να προχωρήσει τόσο στον καθορισμό συγκεκριμένης διαδικασίας, καθώς και στην εφαρμογή δικλείδων ασφαλείας, οι οποίες θα διασφαλίζουν την καταχώριση όλων των στοιχείων για όλους τους διαγωνισμούς που προκηρύσσονται. Επιπρόσθετα, να εξεταστεί η δυνατότητα αναβάθμισης του εν λόγω προγράμματος, η οποία κυρίως μετά τις σημαντικές αλλαγές στη δομή και λειτουργία της Αρχής (Λογιστικός και Λειτουργικός Διαχωρισμός) αλλά και μετά την αντικατάσταση της Οδηγίας ΟΑ/1/2016.</p>	<p>Κυμαίνεται από 1-5% του συνόλου των αγορών ανά έτος.</p> <p>Αναμένεται να υποβληθεί αναλυτική μελέτη μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου για τα τελευταία δύο χρόνια για να εξεταστεί και να αναλυθεί στην λεπτομέρεια η κατηγορία αυτή για σκοπούς αναφοράς.</p>	<p>30/9/2025</p>
		<p>Έχει παρατηρηθεί η αδυναμία συμπλήρωσης όλων των απαιτούμενων πεδίων του προγράμματος TM-25 και αναμένεται να γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες για να βελτιωθεί. Οι ελλείψεις αφορούν κυρία μικρούς διαγωνισμούς.</p> <p>Θα προχωρήσουμε με τα πιο κάτω βήματα:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Θα γίνουν συστάσεις και διαδικασία για να βελτιωθεί η ποιότητα καταχώρισης δεδομένων. 2. Θα εξεταστεί αν είναι δυνατόν στα πλαίσια του υφιστάμενου λογισμικού να εφαρμοστούν δικλείδες ελέγχου καταχώρισης πριν το επόμενο βήμα της διαδικασίας. 	<p>30/12/2025</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>3.14 - Αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις πληρωμές αιτήσεων εκδόσης των όρων σύνδεσης Φωτοβολταϊκού Συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας</p>	<p>Τροποποίηση Διαδικασίας Δ-ΔΔ-608 ώστε να καταγράφεται με σαφήνεια η διαδικασία που ακολουθείται και να διασαφηνίζονται, μεταξύ άλλων, τα καθήκοντα και οι ευθύνες των αρμόδιων λειτουργιών για την εκτέλεση κάθε πράξης. Επίσης, η εν λόγω διαδικασία θα πρέπει να καθορίζει τον τρόπο υποβολής σχετικών αναφορών στους αρμόδιους προϊστάμενους, όπου ενδείκνυται, και τον τρόπο ελέγχου και παρακολούθησης της εφαρμογής της διαδικασίας από τους αρμόδιους προϊστάμενους. Η εσωτερική διαδικασία Δ-ΔΔ-608, μέχρι τον Απρίλιο του 2025, δεν είχε αναθεωρηθεί στο Διасυνδεδεμένο Σύστημα Διαχείρισης της Αρχής.</p>	<p>Η καταβολή του τέλους σύνδεσης Φωτοβολταϊκού συστήματος καταβάλλεται πλέον με τους τελικούς όρους σύνδεσης. Η διαδικασία Δ-ΔΔ-608 έχει τροποποιηθεί.</p>	<p>1/8/2025</p>
<p>3.15 Διοικητικό πρόστιμο ΡΑΕΚ</p>	<p>Η ΡΑΕΚ με την Απόφασή της με αρ. 249/2023, ημερ. 1.8.2023, αποφάσισε την επιβολή διοικητικού προστίμου στην ΑΗΚ, ύψους €50.000, καθότι, σύμφωνα με την Απόφαση, με την έκδοση καθ' υπολογισμό υπερκαταλογημένων λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά την περίοδο Ιουνίου 2022 – Σεπτεμβρίου 2022, η ΑΗΚ παραβίασε συγκεκριμένους όρους της Άδειας Προμήθειας που κατέχει.</p>	<p>Επί καθημερινής βάσης γίνονται έλεγχοι για τους λογαριασμούς για τους οποίους στάλθηκε η μέτρηση με υπολογισμό (απόκλιση σε σχέση με προηγούμενο μήνα) μνημηνία και αντιστοιχη κατανάλωση προηγούμενου έτους). Εκδίδεται αναφορά και γίνονται έλεγχοι σε δύο επίπεδα, τόσο σε Περιφερειακό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο Κ.Γ.</p>	<p>1/7/2025</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3.16 Μη ανταπόκριση ΚΤΠ	<p>Η ανάγκη για απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των πελατών της Αρχής από το ΚΤΠ κρίνεται επιτακτική και θα πρέπει να ληφθούν άμεσες ενέργειες για επίλυση των προβλημάτων που υφίστανται εδώ και αρκετά χρόνια.</p>	<p>Ως ενδιάμεσο μέτρο έχουμε προχωρήσει με τον θεσμό των Remote Agents, με 20 συναδέλφους να απαντούν στα τηλέφωνα κατά τις απογευματινές ώρες, και κατ'επέκταση την μεταφορά συναδέλφων του ΚΤΠ κατά τις πρωινές ώρες. Με την ένταξη των Remote Agents υπήρξε αύξηση κατά 14% σε κλήσεις που απαντήθηκαν και σημαντική συμβολή στη μείωση των εγκαταλελειμμένων κλήσεων: από 37%-44% που κυμαίνονταν τα προηγούμενα χρόνια σε 26% το 2025 (1/1/2025-31/5/2025). Επιπρόσθετα οι Σύμβουλοι Στρατηγικής της ΑΗΚ εκπονοούν μελέτη για την μελλοντική λειτουργεία/διαχωρισμό του ΚΤΠ. Επίσης θα υλοποιηθεί ψηφιακή εξυπηρέτηση σε ερωτήματα πελατών με την εισαγωγή του chatbot και άλλων τεχνολογιών.</p>	<p>Αρχές 2026</p>
3.17 - Χρεώσεις της ΑΗΚ για δέκτες τηλεχειρισμού (ripple control receivers), οι οποίοι δεν εγκαθίστανται σε πολυκατοικίες	<p>Άμεση επιστροφή χρημάτων για 60 περιπτώσεις. Όλες οι περιπτώσεις αφορούν την Περιφέρεια Λευκωσίας.</p>	<p>Μέχρι τις 05/08/2025 για 42 περιπτώσεις από τις συνολικές 60, οι πελάτες έχουν ανταποκριθεί προσκομίζοντας τα κατάλληλα εγγραμμένα και από αυτές έγινε κατορθωτό να δοθούν εντολές για</p>	<p>Υπολογίζεται ότι μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου του 2025 θα επιστραφούν όλα τα χρήματα, νοσομένου ότι οι 18 επηρεαζόμενοι ανταποκριθούν με την</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
<p>3.18 Τήρηση διαδικασιών για τη χρήση καλεσφόρων οχημάτων (ΚΟ)</p>	<p>Η ΑΗΚ θα πρέπει να διασφαλίσει την πιστή εφαρμογή των Οδηγιών και διαδικασιών για τα ΚΟ, έτσι ώστε να αποφευχθούν οποιαδήποτε ατυχήματα, που ενδεχομένως να πλήξουν τόσο την εικόνα της, καθώς και τα οικονομικά της από τυχόν αποζημιώσεις που μπορεί να απαιτηθούν.</p>	<p>επιστροφή χρημάτων για 24 περιπτώσεις. Οι υπάλληλοι 18 (42 -24=18) η Περιφέρεια Λευκωσία δεσμεύτηκε να τις ολοκληρώσει άμεσα. Οι 18 περιπτώσεις για τις οποίες οι πελάτες δεν ανταποκρίθηκαν, η Περιφέρεια Λευκωσίας θα επικοινωνήσει ξανά.</p>	<p>υποβολή των απαραίτητων εντύπων.</p>
		<p>(i) Το έντυπο προαπειροχικού ελέγχου χειριστή ΚΟ έχει ανασεωρηθεί στις 27/03/2024, απλοποιώντας το για μείωση του χρόνου ελέγχων. (ii) Δόθηκαν οδηγίες προς τους υπεύθυνους (Διευθυντές Περιφερειακών Γραφείων (ΠΓ) και Βοηθούς Διευθυντές Κατασκευών) για απαίτηση από τους αρμόδιους (χειριστές και επιβλέποντες) για πιστή εφαρμογή της διαδικασίας. (iii) Έγινε σύσταση προς του Διευθυντές ΠΓ και Βοηθούς Διευθυντές Κατασκευών για μη έγκριση του επιδόματος οδήγησης στην περίπτωση μη εφαρμογής της διαδικασίας. (iv) Γίνεται μηνιαίος έλεγχος της τήρησης της διαδικασίας από ΤΜ και ενημερώνονται ο αρμόδιος</p>	<p>1/10/2025</p>

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
3.19 Στέγαση ΚΕΠ & ΚΤΥ Κακοπετριδιάς	Να γίνει επίστευση της διαδικασίας εξεύρεσης κατάλληλου χώρου στέγασης του ΚΕΠ και ΚΤΥ Κακοπετριδιάς για την καλύτερη λειτουργία και ασφάλεια των υπαλλήλων και πελατών της Αρχής.	Βοηθός Διευθυντή Κατασκευών για τα ευρήματα των ελέγχων για δικές του ενέργειες. (ν) Η θέση του Τεχνικού Μηχανολογίας (ΤΜ) της ομάδας Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων, με έδρα το ΠΠ Πιάφου, που ήταν κενή από τις 30.6.2023, έχει πληρωθεί την 01/06/2025.	1/2/2026
3.20 Μη εφαρμογή όρων σύμβασης Φρουρών Ασφαλείας για εκμίσθωση υπηρεσιών	Δεν υποβλήθηκε συμπληρωματικός κατάλογος Φρουρών και Χειριστών Κέντρου Ελέγχου, αφού οι υποψήφιοι ήταν λιγότεροι των απαιτούμενων.	Έχει προχωρήσει η διαπραγμάτευση με το Κοινοτικό Συμβούλιο Κακοπετριδιάς για εννοκίαση 2 καταστημάτων στο Κέντρο του χωριού για μεταστέγαση του ΚΕΠ. Έγινε επίτόπου επίσκεψη της Επιτροπής κτηρίων στην παρουσία του ΓΔ και του Διευθυντή Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης και ετοιμάστηκαν σχέδια ανακαίνισης του χώρου καθώς και εκτίμηση του κόστους. Αναμένεται η μεταστέγαση σύντομα.	Σε σχέση με τον συνολικό αριθμό φρουρών που οφείλει να παρουσιάσει η ανάδοχος εταιρεία, επισημαίνεται ότι απειλεί πάγια πολιτική της Αρχής, λόγω εμπειρίας, να παραμείνει προσωπικό ασφαλείας από

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>Δεν διενεργήθηκαν επιπρόσθετες συνεντεύξεις και εξετάσεις, με αποτέλεσμα ο ανάδοχος να απασχολούσε άτομα που δεν παρακάθισαν στις εξετάσεις και εκτελούσαν χρέη Φρουρού σε προηγούμενη σύμβαση.</p>	<p>Προηγούμενα συμβόλαια. Για τον σκοπό αυτό, προστέθηκε στη Διακήρυξη η ακόλουθη πρόνοια: «Η Αρχή διατηρεί το δικαίωμα όπως παραινεύουν Χειριστές Κέντρου Ελέγχου, Φρουροί και Υπεύθυνη Υποδοχής από το προηγούμενο συμβόλαιο, στην περίπτωση που ο Ανάδοχος είναι διαφορετικός στη νέα σύμβαση.» (Αρ. Διαγωνισμού 587/2023, σελ. 28, παρ. 4).</p>	
	<p>Δεν διενεργήθηκαν επιπρόσθετες συνεντεύξεις και εξετάσεις, με αποτέλεσμα ο ανάδοχος να απασχολούσε άτομα που δεν παρακάθισαν στις εξετάσεις και εκτελούσαν χρέη Φρουρού σε προηγούμενη σύμβαση.</p>	<p>Όλοι οι φύλακες που εκτελούν καθήκοντα στα κτίρια της Αρχής έχουν παρακαθήσει σε προηγούμενες εξετάσεις και είναι εγκεκριμένοι από την Αρχή. Ως εκ τούτου δεν προέκυψε ανάγκη για διεξαγωγή επιπρόσθετων συνεντεύξεων και εξετάσεων στην αρχή της σύμβασης.</p> <p>Όσον αφορά τον συνολικό αριθμό φρουρών που πρέπει να παρουσιάσει η εταιρεία και επειδή προτιμούμε λόγω εμπειρίας να παραινεύουμε φρουρούς από προηγούμενα συμβόλαια (πάγια πολιτική) προστέθηκε στο νέο συμβόλαιο η παράγραφος: «Η</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	<p>Δεν υποβλήθηκαν τα απαιτούμενα διπλώματα για το Χειριστή Κέντρου Ελέγχου και την Υπεύθυνη Υποδοχής, οι οποίοι θα πρέπει να είναι κάτοχοι, τουλάχιστον, διπλώματος διεισδυτικής φοίτησης σε επίπεδο Κολλεγίου/Πανεπιστημίου, σε σχετικό με το αντικείμενο εργασίας τους κλάδο.</p>	<p>Αρχή διατηρεί το δικαίωμα όπως παραμείνουν Χειριστές Κέντρου Ελέγχου, Φρουροί και Υπεύθυνη Υποδοχής από το προηγούμενο συμβόλαιο, στην περίπτωση που ο Ανάδοχος είναι διαφορετικός στη νέα σύμβαση.» (Αρ. Διαγωνισμού 587/2023 σελίδα 28, παρ. 4).</p> <p>Δεν υποβλήθηκαν τα απαιτούμενα διπλώματα για τον Χειριστή Κέντρου Ελέγχου και την Υπεύθυνη Υποδοχής, καθώς οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών φούρτησης δεν διαθέτουν συνήθως στο μόνιμο δυναμικό τους, προσωπικό που να πληροί τις σχετικές ακαδημαϊκές απαιτήσεις.</p> <p>Επιπλέον, με δεδομένο ότι η χρονική περίοδος μεταξύ κατακύρωσης του διαγωνισμού και ανάληψης καθηκόντων περιορίζεται σε δύο εβδομάδες, είναι αντικειμενικά πολύ δύσκολο να εξερευνηθεί και να τοποθετηθεί προσωπικό με τα προβλεπόμενα διπλώματα.</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>Η Υπεύθυνη Υποδοχής υπέβαλε διπλώματα από σεμινάρια συναφή με τα καθήκοντά της, τα οποία κρίθηκαν επαρκή.</p> <p>Όσον αφορά τον Χειριστή Κέντρου Ελέγχου, συνέχισε να παρέχει τις υπηρεσίες του από την προηγούμενη σύμβαση λόγω της εξαιρετικής του απόδοσης. Είναι σε βάθος γνώστης του κτιρίου και των σχετικών διαδικασιών, ενώ καθοδηγεί και εκπαιδεύει τους νέους φρουρούς σε θέματα λειτουργίας και ασφαλείας.</p> <p>Λεξιόνου ότι διαπιστώθηκε διαχρονικά αδυναμία των εταιρειών φρούρησης να ανταποκριθούν στον όρο του διαγωνισμού ανσφορικά με τα διπλώματα των Χειριστών Κέντρου Ελέγχου, στους επόμενους διαγωνισμούς εισήχθη εναλλακτική πρόνοια:</p> <p>«Η σχετική εμπειρία τουλάχιστον δύο (2) χρόνων σε αντίστοιχη θέση στην Αρχή Ηλεκτρισμού» (Αρ. Διαγωνισμού 567/2023, σελ. 15.</p> <p>Αντίστοιχα, για την Υπεύθυνη Υποδοχής προστέθηκε η</p>	

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
	Δεν υποβάλλεται στον Υπεύθυνο Συντονιστή του Περιφερειακού Γραφείου Α-Κ-Μ, το εβδομαδιαίο πρόγραμμα εργασίας των Φρουρών.	Μετά από σχετικές οδηγίες στον ανάδοχο, το εβδομαδιαίο πρόγραμμα υποβάλλεται στον Υπεύθυνο Συντονιστή του Περιφερειακού Γραφείου Α-Κ-Μ, ανελλιπώς μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.	
3.21 Δημόσια Διακυβέρνηση	Να εφαρμοστεί ο Κώδικας Δημόσιας Διακυβέρνησης, ο οποίος ετοιμάστηκε με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.	Είναι σε εφαρμογή από την ημερομηνία δημοσίευσής του	
Εισήγηση για το απαιτούμενο προφίλ μελών ΔΣ	Υπαρξη διαδικασίας, μέσω της οποίας παρέχεται εισήγηση για το απαιτούμενο προφίλ των μελών του ΔΣ, στην Αρμόδια Αρχή που είναι υπεύθυνη για τον διορισμό του ΔΣ.	Η ΑΗΚ προτίθεται να ετοιμάσει σχετική εισήγηση προς την αρμόδια Αρχή που είναι υπεύθυνη για τον διορισμό του ΔΣ εντός του 2025.	1/9/2026
Αξιολόγηση απόδοσης Προέδρου ΔΣ	Θέσπιση διαδικασιών για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου του ΔΣ, καθώς και για την παροχή σ' αυτόν κατάλληλων συμβουλών και υποστήριξης, σε περίπτωση που χρειάζεται.	Μετά από σχετικές οδηγίες στον ανάδοχο, το εβδομαδιαίο πρόγραμμα υποβάλλεται ανελλιπώς μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.	1/9/2026

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Αυτοαξιολόγηση Διοικητικού Συμβουλίου	Πραγματοποίηση από το ΔΣ, σε τακτική βάση, διαδικασιών ατομικής και συλλογικής αυτοαξιολόγησης για εξακρίβωση της απόδοσής του, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της καλής διακυβέρνησης.	Αναμένεται να αποτυπωθούν σχετικές διαδικασίες εντός του 2025.	1/9/2026
Διορισμός επικεφαλής διαχείρισης κινδύνων	Διορισμός επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, ο οποίος να έχει την κατάλληλη εμπειρία και αρμοδιότητα, καθώς επίσης διάθεση κατάλληλων πόρων για τη λειτουργία αυτή.	Ως επικεφαλής της λειτουργίας Διαχείρισης Κινδύνων ορίστηκε ο Διευθυντής Γραφείου Γενικής Διεύθυνσης. Η διάθεση κατάλληλων πόρων για την λειτουργία διαχείρισης κινδύνων αναμένεται να γίνει εντός του 2026.	1/6/2026
Συγκριτικές εκθέσεις αποτελεσμάτων προς ΔΣ	Λήψη από το ΔΣ εκθέσεων, που κάνουν σαφή σύγκριση μεταξύ προγραμματισμένων και πραγματικών δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων και προσδιορίζουν σαφώς και επεξηγούν οποιεσδήποτε διαφορές, μεταξύ των δύο.	Η ΑΗΚ προτίθεται να βελτιώσει τη δομή των εκθέσεων προς το ΔΣ εντός του δεύτερου εξαμήνου του 2025 ώστε να περιλαμβάνονται σαφείς αποκλίσεις και αιτιολογήσεις, για όλα τα έργα της ΑΗΚ.	1/9/2026
Αναφορά συμμόρφωσης στην Ετήσια Έκθεση	Η ΑΗΚ είχε δεσμευτεί από το 2017 ότι θα περιλαμβάνει στην Ετήσια Έκθεση της Αρχής αναφορά στον βαθμό υιοθέτησης του Κώδικα Διακυβέρνησης. Ωστόσο, τέτοια αναφορά αποσιώζει στις εκθέσεις έως και το 2023.	Η ΑΗΚ αναγνωρίζει την υποχρέωση αυτή και δεσμεύεται ότι, στην Ετήσια Έκθεση αποτελεσμάτων για το 2025, η οποία θα εκδοθεί εντός του 2026, θα περιληφθεί σχετική ενότητα αναφορικά με τον βαθμό υιοθέτησης των αρχών	1/6/2026

ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΕΓΓΕΙΡΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
		<p>Διακυβέρνησης καθώς και εξήγηση για τα σημεία απόκλισης.</p>	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
Θέμα 3.4 Καθυστερημένες Οφειλές Πελατών για κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

Εταιρεία 1	*	Έχει υπογραφεί νέα συμφωνία αποπληρωμής με ορίζοντα αποπληρωμής μέχρι τέλος του έτους. Τηρείται
Εταιρεία 2	*	Έχει υπογραφεί νέα συμφωνία αποπληρωμής με ορίζοντα αποπληρωμής μέχρι τέλος του έτους. Τηρείται.
Εταιρεία 3	*	Έχει ετοιμαστεί νέο πλάνο αποπληρωμής το οποίο τηρείται
Εταιρεία 4	*	Τον Ιούνιο το υπόλοιπο του είχε μηδενιστεί, εκφραμεί μόνο ο τρέχων λογαριασμός.
Εταιρεία 5	*	Εκκαθάριση με Διάταγμα Δικαστηρίου – Αγωγή 331/2023- Απόφαση εναντίον Εταιρείας 5 - Ημερ.8/1/24
Εταιρεία 6	*	Εκδόθηκε Αγωγή αρ. 442/22 η οποία δεν προχώρησε γιατί ο πελάτης δεν εντοπίζεται.
Λογαριασμός 1		Ο πελάτης έχει προχωρήσει σε συμφωνία Non-Billed Budget, μειώνεται το υπόλοιπο του
Λογαριασμός 2		Ο πελάτης πληρώνει τους λογαριασμούς του με εβδομαδιαίες πληρωμές
Λογαριασμός 3		Αλλοδαπός ο οποίος δεν εντοπίζεται.
Λογαριασμός 4		Με την τελευταία πληρωμή τον Ιούλιο το υπόλοιπο έγινε πιστωτικό
Λογαριασμός 5		Το υπόλοιπο μειώθηκε αρκετά, ευάλωτος καταναλωτής

* Η αναφορά στις εν λόγω εταιρείες γίνεται σύμφωνα με το δικό σας κωδικοποιημένο αρχείο, όπως αυτό αναφέρεται στην επιστολή σας ημερ. 4/7/2025.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ 1950-2020 ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ 1

ΕΝΕΡΓΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΜΕΤΑΛΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΔΕΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ 1950-2020 ΚΑΙ ΕΤΥΧΑΝ ΑΝΑΜΕΩΣΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ	ΕΝΕΡΓΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΜΕΤΑΛΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΔΕΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ 1950-2020	ΕΝΕΡΓΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΜΕΤΑΛΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΔΕΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ 1950-2020 ΠΟΥ ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ ΓΙΑ ΑΝΑΜΕΩΣΗ ΚΑΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟ
200	2	198
49	1	48
71	48	23
14	0	14
63	0	63
18	0	18
86	86	0
13	7	6
514	144	370

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 18/7/2024

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 18/7/2024	ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 5/8/2025			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ (ΜΕ ΗΜΕΡ. ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/5/2023) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΦΑΙΡΕΘΕΙ ΚΑΙ ΕΧΟΥΝ ΧΡΕΩΘΕΙ ΟΛΟ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΜΕΩΣΕΩΝ	ΕΝΑΤΟΜΕΙΝΑΝΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ (ΜΕ ΗΜΕΡ. ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/5/2023) ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΖΟΥΝ ΑΝΑΜΕΩΣΗΣ	ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ (ΜΕ ΗΜΕΡ. ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/5/2023) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΝΑΜΕΩΣΗ	ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ (ΜΕ ΗΜΕΡ. ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/5/2023) ΠΟΥ ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΜΕΩΣΗ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΑΜΕΩΣΗ (ΜΕ ΗΜΕΡ. ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕΧΡΙ 31/5/2023)	576	349	12	337
ΛΕΥΚΟΣΙΑ	83	64	2	62
ΚΑΚΟΠΙΕΤΡΙΑ				
ΛΕΜΕΣΟΣ	468	248	225	23
ΠΛΑΤΡΕΣ	43	34	3	31
ΛΑΡΝΑΚΑ	274	135	54	81
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	77	45	18	27
ΠΑΦΟΣ	247	170	170	0
ΠΟΛΙΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ	31	26	26	0
ΟΛΙΚΑ	1799	1071	510	561

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

ΤΜΗΜΑ Β

Αριθμός 5368	Παρασκευή, 27 Μαΐου 2022	3341
--------------	--------------------------	------

Αριθμός 3013

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2021, (Ν.130(I)/2021)
ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ
ΡΥΘΜΙΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Η Ανώτερη Διοίκηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχει το άρθρο 9 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021 (εφεξής ο Νόμος), εκδίδει το ακόλουθο προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης που αφορά την ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για Ηλεκτροπαραγωγή (εφεξής ΑΠΕ-Η) από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (εφεξής ΑΗΚ) και καλεί τους κατόχους αδειών, συμμετέχοντες στην αγορά, αιτητές αδειών ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός τεσσάρων (4) εβδομάδων από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος προσχεδίου της Ρυθμιστικής Απόφασης.

Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση θα αναφέρεται ως «Ρύθμιση Ανάπτυξης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για ηλεκτροπαραγωγή από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου».

3342

Η Ανώτερη Διοίκηση της ΡΑΕΚ λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, υπόψη:

- Τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ΣΛΕΕ) και ειδικά του Κεφαλαίου 1 «Κανόνες Ανταγωνισμού» άρθρο 102, σύμφωνα με το οποίο είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά και απαγορεύεται, κατά το μέτρο που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους εντός της εσωτερικής αγοράς ή σημαντικού τμήματός της. Η κατάχρηση αυτή δύναται να συνίσταται ιδίως:
 - στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη δικαίων τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής,
 - στον περιορισμό της παραγωγής, της διαθέσεως ή της τεχνολογικής αναπτύξεως επί ζημία των καταναλωτών,
 - στην εφαρμογή άνισων όρων επί ισοδύναμων παροχών έναντι των εμπορικών συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,
 - στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, πρόσθετων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών,
- Την Οδηγία 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2009/72/ΕΕ και ειδικά:
 - Της πρόνοιας Αρ. 84 του Προοιμίου σύμφωνα με την οποία οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν εξουσία να εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που αθετούν τις υποχρεώσεις τους ή να προτείνουν στο αρμόδιο δικαστήριο να τους επιβάλει τέτοιες κυρώσεις. Προς τούτο, οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν σχετικές πληροφορίες από εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας, να κίνουν κατάλληλες και επαρκείς έρευνες και να διευθετούν αντιδικίες. Θα πρέπει επίσης να ανατεθεί στις ρυθμιστικές αρχές η εξουσία να αποφασίζουν, ανεξάρτητα από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, τη λήψη κατάλληλων μέτρων που εξασφαλίζουν οφέλη για τους καταναλωτές μέσα από την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που είναι αναγκαίος για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας,
 - Του Κεφαλαίου II «Γενικοί Κανόνες για την Οργάνωση του Τομέα της Ηλεκτρικής Ενέργειας» άρθρο 3, σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ίσους όρους ανταγωνισμού βάσει των οποίων οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας υπόκεινται σε διαφανείς, αναλογικούς και αμερόληπτους κανόνες, τέλη και αντιμετώπιση, δίως όσον αφορά την ευθύνη εξισορρόπησης, την πρόσβαση στις αγορές χονδρικής, την πρόσβαση σε δεδομένα, την αλλαγή προμηθευτή και την τιμολόγηση, καθώς και, όπου αρμόζει, τη χορήγηση αδειών,
- Τις πρόνοιες του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021 (Ν. 130(I)/2021) και ειδικά:
 - Του άρθρου 2(1), σύμφωνα με το οποίο «κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλο επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας,
 - Του άρθρου 4(1)(α), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ προωθεί, σε στενή συνεργασία με τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών, την Επιτροπή και τον ACER, μια ανταγωνιστική, ευέλικτη, ασφαλή και περιβαλλοντικά βιώσιμη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Ένωσης, και αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς για όλους τους πελάτες και τους προμηθευτές στην Ένωση και εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους,
 - Του άρθρου 4(1)(ε), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ διευκολύνει την πρόσβαση στο δίκτυο νέας δυναμικότητας παραγωγής και εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων ή ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην αγορά,
 - Του άρθρου 4(1)(ζ), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι οι πελάτες επωφελούνται μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών, προάγει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές προστασίας των καταναλωτών,
 - Του άρθρου 5(1)(α), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ έχει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες: να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθοδολογίες τους ή και τα δύο και με την επιφύλαξη των προνοιών της παραγράφου 4 του άρθρου 86 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, να ρυθμίζει τις διατιμήσεις των δραστηριοτήτων παραγωγής, προμήθειας και αποθήκευσης ενέργειας, εφόσον αποκλογημένα διαπιστώνει έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο πλαίσιο άσκησης του συνόλου ή συγκεκριμένων κατηγοριών των εν λόγω δραστηριοτήτων ή/και λόγω μεγέθους και θέσης στην αγορά δυνατόν να επηρεάζουν την αγορά στο σύνολό της ή συγκεκριμένες κατηγορίες αυτών των δραστηριοτήτων,

3343

- Του άρθρου 5(1)(ιε), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ έχει καθήκον και αρμοδιότητα να παρακολουθεί το βαθμό και την αποτελεσματικότητα της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής,
 - Του άρθρου 5(4)(β), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ έχει αρμοδιότητα να ερευνά τη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και να αποφασίζει και να επιβάλλει τα κατάλληλα, αναγκαία και αναλογικά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς,
 - Του άρθρου 5(12)(α)(ii), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ ορίζεται ως η αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 και στο πλαίσιο εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΕ) 2019/941 και (ΕΕ) 2019/943, καθορίζει το επίπεδο απόδοσης, καθώς και τα μέτρα για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό προκειμένου να διευκολύνει ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία ενός διαφανούς και σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου,
 - Του άρθρου 9(1)(γ), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, δύναται να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες προς τους συμμετέχοντες στην αγορά για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος προβλέπεται στον παρόντα Νόμο, στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ή είναι δεκτικό καθορισμού,
 - Του άρθρου 11, σύμφωνα με το οποίο τα μέτρα τα οποία δύναται να λαμβάνει η ΡΑΕΚ, προκειμένου να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις και δύναται να τεθούν σε εφαρμογή μόνο μετά την κοινοποίησή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την έγκρισή τους από αυτήν,
 - Του άρθρου 19(4), σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ διασφαλίζει μέσω της λήψης κατάλληλων μέτρων ότι υπάρχουν κατάλληλοι και αποτελεσματικοί μηχανισμοί ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας, ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, και κάθε επιθετική συμπεριφορά,
 - Του άρθρου 26(1)(α), σύμφωνα με το οποίο τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 25 και 27, απαγορεύεται η διεξαγωγή από οποιοδήποτε πρόσωπο η κατασκευή σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού ή της παραγωγής ηλεκτρισμού χωρίς την εξασφάλιση σχετικής άδειας από τη ΡΑΕΚ,
- Το Σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πράσινη μετάβαση «Προσαρμογή στον στόχο του 55% (Δέσμη Fit for 55)» όπου στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε στον εαυτό της το δεσμευτικό στόχο να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Αυτό απαιτεί να μειωθούν σε σημαντικό βαθμό, κατά τις επόμενες δεκαετίες, τα σημερινά επίπεδα εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ως ενδιάμεσο βήμα προς την κλιματική ουδετερότητα, η Ευρωπαϊκή Ένωση αύξησε τη φιλοδοξία της για το κλίμα με ορίζοντα το 2030, δεσμευόμενη να μειώσει τις εκπομπές κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030,
 - Τον Κανονισμό 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας,
 - Τη Ρυθμιστική Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 04/2014 (ΚΔΠ 372/2014) «Λειτουργικός Διαχωρισμός Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ» και τροποποιήσεις αυτής, ήτοι Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 05/2019 (ΚΔΠ 419/2019) και Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 01/2020 (ΚΔΠ 52/2020),
 - Τη Ρυθμιστική Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 01/2015 (ΚΔΠ 164/2015) «Ο Λεπτομερής Σχεδιασμός για διαφοροποίηση του πλαισίου ρύθμισης της λειτουργίας της Αγοράς Ηλεκτρισμού της Κύπρου»,
 - Τη Ρυθμιστική Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 01/2017 (ΚΔΠ 34/2017) «περί Εφαρμογής Δεσμευτικού Χρονοδιαγράμματος για την πλήρη εμπορική λειτουργία του νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού»,
 - Τη Ρυθμιστική Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 04/2017 (ΚΔΠ 223/2017) «περί Εφαρμογής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού»,
 - Τη Ρυθμιστική Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 02/2019 (ΚΔΠ 204/2019) «περί Εκπόνησης Εμπειριστωμένης Τεχνοοικονομικής Μελέτης Επασαχεδιασμού του Συστήματος Μεταφοράς και Συστήματος Δανομής 2021-2030»,
 - Τη Ρυθμιστική Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 01/2021 (ΚΔΠ 359/2021) «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού»,
 - Το Εθνικό Σχέδιο Διακυβέρνησης για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 15 Ιανουαρίου 2020 με αριθμό απόφασης 88.819 και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 21 Ιανουαρίου 2020, το οποίο παρουσιάζει ένα αναλυτικό χάρτη πορείας για τα θέματα της Ενέργειας και του Κλίματος για την επίτευξη συγκεκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών στόχων μέχρι το 2030,
 - Την Εμπιστευτική εμπειριστωμένη και αναλυτική Έκθεση της ΡΑΕΚ Αρ.05/2020 (Νοέμβριος 2020) με τίτλο «Ανάπτυξη ΑΠΕ από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου», όπου μεταξύ άλλων συμπεριλαμβάνονται η όλη αλληλογραφία και τα πρακτικά των συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ ΡΑΕΚ και ΑΗΚ κατά την περίοδο 5 Ιουλίου 2019 μέχρι 10 Αυγούστου 2020,
 - Την επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, ημερομηνίας 20 Αυγούστου 2019 (Αρ. Εισερχ. 2874-19), προς τη ΡΑΕΚ με την οποία αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι:
 - η στρατηγική της ΑΗΚ αναφορικά με έργα ΑΠΕ-Η προνοεί για εγκατάσταση ΦΒ έργων συνολικής ισχύος περίπου 20 MWέτος,

3344

- στόχος της ΑΗΚ είναι η ανάπτυξη έργων μεγάλης κλίμακας, τα οποία θα επηρεάζονται από οικονομίες κλίμακας, με τελικό σκοπό τη συγκράτηση της χοντρικής διατίμησης σε χαμηλά επίπεδα και την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στη χαμηλότερη δυνατή τιμή,
 - Το πρακτικό της συνάντησης μεταξύ ΡΑΕΚ και Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2020 (Αρ. Συνεδρίας: 32/2020),
 - Την επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2020 (Αρ. Εισερχ. 4453-20), προς τη ΡΑΕΚ με την οποία αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι:
 - Η ΑΗΚ, αναγνωρίζοντας τις ευαισθησίες που υπάρχουν στην Αγορά Ηλεκτρισμού σε σχέση με την εγκατάσταση ΑΠΕ-Η και συστημάτων Αποθήκευσης, έχει από το 2018 υιοθετήσει στη ΡΑΕΚ τον περιορισμό των 20 MW/έτος στην αδειοδότηση έργων ΑΠΕ-Η στην ΑΗΚ,
 - Η ΑΗΚ ζητά από τη ΡΑΕΚ να ανακαλέσει τη θέση της που εξέφρασε έτσι ώστε η ΑΗΚ να προχωρήσει στην αποπαγοποίηση του Διαγωνισμού 505/2019, ο οποίος θα επιτρέψει στην ΑΗΚ να εξεύρει κατάλληλα τεμάχια γης για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ-Η,
 - Η ΑΗΚ δεσμεύεται να μην υποβάλει νέα αίτηση αδειοδότησης στη ΡΑΕΚ για οποιοδήποτε έργο προκύψει από τον εν λόγω Διαγωνισμό,
 - Η ΑΗΚ ζητά να ξεκινήσει η διαδικασία με την οποία θα καθοριστεί η μέγιστη δυνατότητα της ΑΗΚ για εγκατάσταση ΑΠΕ-Η και συστήματα Αποθήκευσης, η οποία θα είναι συμβατή με τη δυνατότητα του ηλεκτρικού συστήματος να δεχτεί την εγκατάσταση και λειτουργία τους,
 - Την επιστολή του Εκτελεστικού Διευθυντή Παραγωγής και Προμήθειας της ΑΗΚ, ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2021 (Αρ. Εισερχ. 737-21), προς τη ΡΑΕΚ με την οποία αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι:
 - Η συνέχιση της παγοποίησης από τη ΡΑΕΚ του Διαγωνισμού 505/2019, η ΑΗΚ Παραγωγή δεν θα μπορέσει έγκαιρα να προγραμματίσει και υλοποιήσει τους στόχους της για τη δεκαετία 2019-2028, και η πιθανή συνεχιζόμενη παγοποίησή του θα αποτελέσει ουσιαστικό εμπόδιο και θα επιφέρει μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις στις προσπάθειες της ΑΗΚ Παραγωγής να αναπτυχθεί στην παραγωγή μέσω ΑΠΕ-Η,
 - Τα έργα ΑΠΕ-Η της ΑΗΚ Παραγωγής που βρίσκονται είτε στο στάδιο ανάπτυξης, είτε εξέτασης από τη ΡΑΕΚ για αδειοδότηση, είτε διαγωνιστικής διαδικασίας, ο ρυθμός υλοποίησης δεν ξεπερνά τα 12 MW/έτος για τα έτη 2021 μέχρι 2026,
 - Την επιστολή της ΡΑΕΚ προς την ΑΗΚ, με Αρ. Φακ.: 04.11.01 / 377-2021, ημερομηνίας 2 Μαρτίου 2021, με την οποία, μεταξύ άλλων:
 - Η ΡΑΕΚ:
 - (α) επέτρεψε στην ΑΗΚ να προχωρήσει στην αξιολόγηση των προσφορών του Διαγωνισμού της ΑΗΚ 505/2019, και
 - (β) ζήτησε από την ΑΗΚ να μην προβεί σε καμία περαιτέρω ενέργεια που θα δημιουργήσει οποιαδήποτε τελεσμένα σε σχέση με το αποτέλεσμα του διαλόγου που βρίσκεται σε εξέλιξη και της επίλυσης των θεμάτων όπως αυτά καταγράφονται στο πρακτικό της συνάντησης μεταξύ ΡΑΕΚ και Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ ημερομηνίας 27 Νοεμβρίου 2020,
 - Η ΡΑΕΚ ζήτησε όπως η ΑΗΚ:
 - (α) υποβάλει τα αποτελέσματα του πιο πάνω Διαγωνισμού, και
 - (β) να εκπονήσει σχετική μελέτη για τον τρόπο αξιοποίησης της ιδιόκτητης γης της ΑΗΚ που είναι σε θέση να υποδεχθεί έργα ΑΠΕ-Η,
 - Το πρακτικό της συνάντησης μεταξύ ΡΑΕΚ και Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΗΚ ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 2022 (Αρ. Συνεδρίας: 14/2022), όπου η ΡΑΕΚ επανέλαβε ότι εκκρεμή από την ΑΗΚ η υποβολή των πιο πάνω, ήτοι (α) τα αποτελέσματα του Διαγωνισμού της ΑΗΚ 505/2019 και (β) η μελέτη για τον τρόπο αξιοποίησης της ιδιόκτητης γης της ΑΗΚ που είναι σε θέση να υποδεχθεί έργα ΑΠΕ-Η, για τα οποία αργότερα η ΑΗΚ απάντησε στη ΡΑΕΚ μερικώς.
- και επίσης λαμβάνοντας υπόψη:
- Το γεγονός ότι από την 1η Ιανουαρίου 2021 έχει ήδη τεθεί σε πλήρη λειτουργία η Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού με τη συμμετοχή σε αυτήν ανεξάρτητων ιδιωτικών επιχειρήσεων στον τομέα της Παραγωγής και της Προμήθειας ηλεκτρισμού σε τελικούς καταναλωτές, σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο που έθεσε η ΡΑΕΚ με τη Ρυθμιστική Απόφαση Αρ.04/2017 (ΚΔΠ 223/2017) «περί Εφαρμογής Μεταβατικής Ρύθμισης στην Αγορά Ηλεκτρισμού της Κύπρου πριν την πλήρη εφαρμογή του νέου Μοντέλου Αγοράς Ηλεκτρισμού» και την Απόφαση της Αρ. 118/2017 με την οποία καθορίστηκε η λειτουργία της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού στη βάση λεπτομερών Κανονισμών,
 - Το Ρυθμιστικό Πλαίσιο για το Λειτουργικό Διαχωρισμό των Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ όπως αυτός έχει καθοριστεί με τη Ρυθμιστική Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 04/2014 (ΚΔΠ 372/2014) «Λειτουργικός Διαχωρισμός Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ» και τροποποιήσεις αυτής ήτοι Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 05/2019 (ΚΔΠ 419/2019) και Ρυθμιστική Απόφαση

3345

Αρ. 01/2020 (ΚΔΠ 52/2020), όπου η ΑΗΚ έχει λειτουργικά διαχωριστεί σε τέσσερις Βασικές Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες (εφεξής ΒΡΔ) ήτοι, Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια και μίας λειτουργικά χωριστής μονάδας άλλων δραστηριοτήτων,

- Το γεγονός ότι, η ΑΗΚ είναι, με την έννοια του Νόμου, ολοκληρωμένη επιχείρηση, ήτοι κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση αφού δραστηριοποιείται στην Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή και Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο υπό τις πρόνοιες της παροχής των σχετικών αδειών του άρθρου 25 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021 (Ν. 130(I)/2021) και παράλληλα και οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση αφού ασχολείται και με άλλες δραστηριότητες εκτός της ηλεκτρικής ενέργειας,
- Το γεγονός ότι η ΑΗΚ μέχρι σήμερα κατέχει:
 - Άδειες Λειτουργίας συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 1486,5 MW:
 - (α) επτά (7) Άδειες Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 1483 MW,
 - (β) μία (1) Εξαιρέση από Άδεια Λειτουργίας ΦΒ συστήματος συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 3 MW,
 - (γ) τρεις (3) Εξαιρέσεις από Άδεια Λειτουργίας ΦΒ συστημάτων συμφηρισμού λογαριασμών συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 0.466 MW,
 - Άδειες Κατασκευής (συμπεριλαμβανομένων εξαιρέσεων από άδεια) συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 219,7 MW:
 - (α) μία (1) Άδεια Κατασκευής σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 160 MW,
 - (β) μία (1) Άδεια και δύο (2) Εξαιρέσεις από Άδεια για κατασκευή ΦΒ συστημάτων για εμπορική χρήση συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 17 MW
 - (γ) τρεις (3) Άδειες και τέσσερις (4) Εξαιρέσεις από Άδεια για κατασκευή ΦΒ συστημάτων για εμπορική χρήση συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 42 MW (κατ' εκτίμηση με βάση τον διαχωρισμό που θα γίνει με την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου),
 - (δ) πέντε (5) Εξαιρέσεις από Άδεια για κατασκευή ΦΒ συστημάτων συμφηρισμού λογαριασμών συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 0.658 MW,
- Πέραν των πιο πάνω αδειών, για την περίοδο 2005 μέχρι 2017, χορηγήθηκαν από τη ΡΑΕΚ στην ΑΗΚ οι πιο κάτω Άδειες Κατασκευής συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 205 MW όπου στη συνέχεια ανακλήθηκαν / απορρίφθηκαν, ήτοι:
 - μία (1) αίτηση Άδειας Κατασκευής η οποία χορηγήθηκε από τη ΡΑΕΚ η άδεια το 2005, Αιολικό σύστημα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 6 MW, η οποία στη συνέχεια ανακλήθηκε το 2007 μετά από αίτημα της ΑΗΚ,
 - μία (1) αίτηση Άδειας Κατασκευής το 2008, Ηλιοθερμικό σύστημα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 50 MW, η οποία απορρίφθηκε το 2012 αφού δεν υποβλήθηκε τεχνοοικονομική μελέτη,
 - μία αίτηση Άδειας Κατασκευής το 2011, συγκεντρωτικό ΦΒ σύστημα (NER300), συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 20 MW, η οποία απορρίφθηκε το 2015 αφού δεν κρίθηκε θετικά από NER300,
 - μία αίτηση Άδειας Κατασκευής (ΑΗΚ-Easy Power) το 2011, Ηλιοθερμικό σύστημα (NER300), συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 25 MW, η οποία απορρίφθηκε το 2015 αφού δεν κρίθηκε θετικά από NER300,
 - μία αίτηση Άδειας Κατασκευής (ΑΗΚ-Helixon) το 2011, πλωτό Αιολικό σύστημα (NER300), συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 54 MW, η οποία απορρίφθηκε το 2015 αφού δεν κρίθηκε θετικά από NER300,
 - μία αίτηση Άδειας Κατασκευής το 2012, Ηλιοθερμικό σύστημα (NER 300), συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 50 MW, η οποία απορρίφθηκε το 2017 αφού δεν κρίθηκε θετικά από NER300,
- Τις εξελίξεις σχετικά με το έντονο ενδιαφέρον από ιδιωτικές πρωτοβουλίες για κατασκευή και λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού για συμμετοχή τους στις διατάξεις της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού, καθώς με βάση τα σημερινά πραγματικά στοιχεία:
 - Βρίσκονται σε συνεχή ένταση στο ηλεκτρικό σύστημα νέα Φωτοβολταϊκά συστήματα στη βάση των δύο σχεδίων του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας με τελική κατάληξη την ένταξη των έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού με αναμενόμενη τελική ισχύ περίπου 348 MW,
 - Βρίσκεται σε συνεχή διαδικασία η αδειοδότηση επιπλέον έργων ΑΠΕ-Η, πέραν των πιο πάνω, για ένταξή τους στην επικείμενη Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού, ήτοι:
 - (α) Άδειες και Εξαιρέσεις από Άδεια Κατασκευής Φωτοβολταϊκών συστημάτων = 656 MW
 - (β) Άδειες Κατασκευής Ηλιοθερμικών συστημάτων = 215 MW
 - (γ) Άδειες και Εξαιρέσεις από Άδεια Κατασκευής Αιολικών συστημάτων = 72,6 MW,
- Το γεγονός ότι μέχρι τον Απρίλιο 2022, μετά από την υποβολή σχετικών αιτήσεων ενδιαφερομένων προσώπων, η ΡΑΕΚ έχει εκδώσει είκοσι (20) Άδειες Προμήθειας εκ των οποίων ήδη δύο εξ αυτών, πέραν της ΑΗΚ Προμήθειας,

3346

έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού και προμηθεύουν ηλεκτρισμό σε τελικούς πελάτες, κάτι που δεικνύει έντονο ενδιαφέρον από ανεξάρτητους προμηθευτές για δραστηριοποίηση στον τομέα της Προμήθειας ηλεκτρισμού,

- Το γεγονός ότι το Ηλεκτρικό Σύστημα της Κύπρου είναι μικρό και απομονωμένο,
- Το γεγονός ότι οι δυνατότητες του ηλεκτρικού δικτύου είναι περιορισμένες σε σχέση με την διείσδυση των ΑΠΕ-Η και οποιαδήποτε πρόσβαση ΑΠΕ-Η από την Παραγωγή-ΑΗΚ ενδυναμώνει την θέση ισχύος που κατέχει στην αγορά ηλεκτρισμού,
- Το γεγονός ότι θα πρέπει να αρθούν τα εμπόδια που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων παραγωγών στην αγορά ηλεκτρισμού,
- Το Δείκτη Συγκέντρωσης της Αγοράς «Herfindahl-Hirschman Index» (εφεξής Δείκτης HHI), ο οποίος αναπτύχθηκε από τον Αμερικανό οικονομολόγο Orris C. Herfindahl και το Γερμανό οικονομολόγο Albert O. Hirschman. Ο Δείκτης HHI εφαρμόζεται ευρέως στο δίκαιο του ανταγωνισμού, την αντιμονοπωλιακή νομοθεσία και τη διαχείριση τεχνολογίας. Ο εν λόγω Δείκτης χρησιμοποιείται ευρέως, και υιοθετείται και από τη ΡΑΕΚ, από τον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) και το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστών Ενέργειας (CEER) όπως για παράδειγμα στις ετήσιες εμπειριστατωμένες εκθέσεις τους με τίτλο "Annual Report on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Natural Gas Markets – Energy Retail Markets and Consumer Protection Volume" (Έκδοση Νοέμβριος 2021). Πιο συγκεκριμένα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της «συγκέντρωσης της αγοράς» ως ένας δείκτης της ισχύος στην αγορά ή του ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων, και υπολογίζεται ως ακολούθως

$$HHI = (X_1)^2 + (X_2)^2 + (X_3)^2 + \dots + (X_n)^2$$

όπου,

X_n = μερίδιο αγοράς επί της εκατό (%) της επιχείρησης n ,

για αποτέλεσμα,

HHI: 0 – 1500 θεωρείται ουσιαστικός ανταγωνισμός,

HHI: 1500 – 2500 θεωρείται μέτριος ανταγωνισμός (μερική συγκεντρωμένη αγορά),

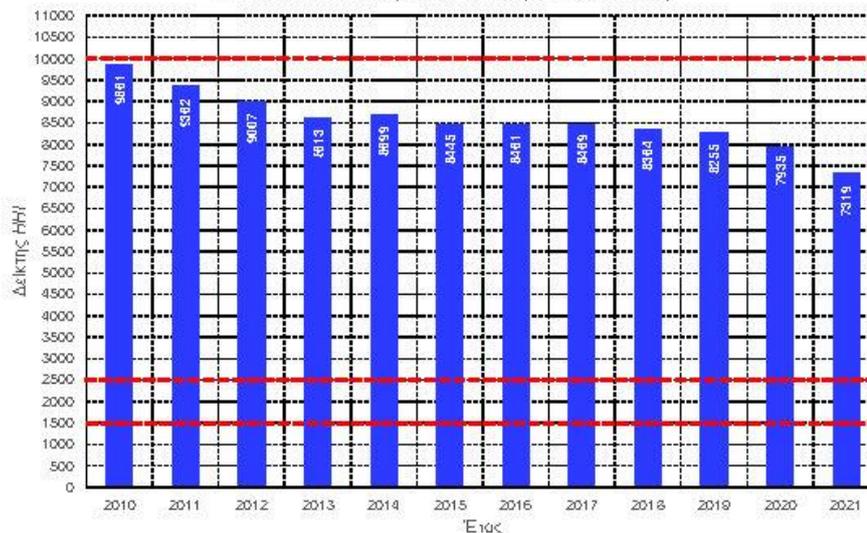
HHI: > 2500 δεν μπορεί να θεωρηθεί ανταγωνισμός (εξαιρετικά συγκεντρωμένη αγορά),

HHI = 10000 είναι το απόλυτο μονοπώλιο, ήτοι με μόνο ένα συμμετέχοντα στην αγορά.

και εκτιμώντας ότι:

- Η ΑΗΚ είναι, στο παρόν στάδιο, εκ των πραγμάτων ουσιαστικά η μεγαλύτερη και η μοναδική κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρισμού, γεγονός που κατατάσσει τη ΒΡΔ Παραγωγής της ΑΗΚ σε θέση ισχύος στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού το οποίο τεκμηριώνεται με βάση τον ιστορικό Δείκτη HHI χονδρικής αγοράς ηλεκτρισμού Κύπρου:

Συγκέντρωση αγοράς ηλεκτρισμού (χονδρική αγορά)

Στο πιο πάνω διάγραμμα παρουσιάζεται ο ιστορικός Δείκτης HHI χονδρικής αγοράς ηλεκτρισμού της Κύπρου από το 2010 μέχρι και το τέλος του 2021. Από τα εν λόγω πραγματικά στοιχεία ο δείκτης HHI είναι κατά πολύ μεγαλύτερος

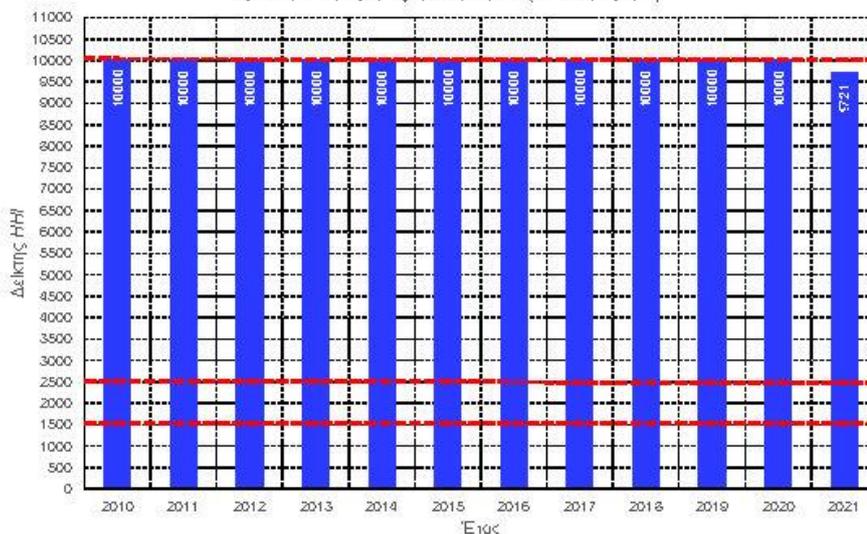
3347

από το μέσο ορόσημο των 2500 (δεύτερη διακεκομμένη γραμμή) και ως εκ τούτου αυτό καταδεικνύει ότι η χονδρική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου παραμένει εξαιρετικά συγκεντρωμένη. Η σταδιακή λειτουργία μονάδων παραγωγής εντός της περιόδου 2010-2019 από ΑΠΕ-Η μέσω των σχετικών σχεδίων του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας με εγγυημένη τιμή (feed in tariff) καθόριζαν μία φθίνουσα πορεία του δείκτη ΗΗΙ. Το 2021 εντάχθηκαν έργα ΑΠΕ-Η στην ελεύθερη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού με βάση τις πρόνοιες της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού που έθεσε η ΡΑΕΚ σε ισχύ από την 1η Σεπτεμβρίου 2017. Το ενδιαφέρον από ιδιωτικές πρωτοβουλίες ΑΠΕ-Η για ένταξή τους στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού μείωσε τον δείκτη ΗΗΙ σε σχέση με τα προηγούμενα έτη κατά 616 μονάδες.

Από τα πιο πάνω συμπεραίνεται ότι η χονδρική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου κατατάσσεται στις εξαιρετικά συγκεντρωμένες αγορές και δη στη μη ύπαρξη ουσιαστικού ανταγωνισμού και αυτό οφείλεται στην θέση ισχύος της ΒΡΔ Παραγωγής της ΑΗΚ,

- Η ΑΗΚ είναι, στο παρόν στάδιο, εκ των πραγμάτων ουσιαστικά η μεγαλύτερη και η μοναδική κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρισμού, γεγονός που κατατάσσει τη ΒΡΔ Προμήθειας της ΑΗΚ σε θέση ισχύος στη λιανική αγορά ηλεκτρισμού το οποίο τεκμηριώνεται με βάση τον Δείκτη ΗΗΙ λιανικής αγοράς ηλεκτρισμού της Κύπρου:

Συγκέντρωση αγοράς ηλεκτρισμού (λιανική αγορά)

Στο πιο πάνω διάγραμμα παρουσιάζεται ο ιστορικός Δείκτης ΗΗΙ λιανικής αγοράς ηλεκτρισμού της Κύπρου από το 2010 μέχρι και το τέλος του 2021. Από τα εν λόγω πραγματικά στοιχεία μέχρι και τα τέλη του 2020 η λιανική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου εντασσόταν στο απόλυτο μονοπώλιο αφού η ΒΡΔ Προμήθεια της ΑΗΚ ήταν ο μοναδικός Προμηθευτής ηλεκτρισμού της Κύπρου. Από το 2021 ο δείκτης ΗΗΙ έχει παρουσιάσει μικρή μείωση λόγω ένταξης στην ελεύθερη λιανική αγορά ηλεκτρισμού δύο Προμηθευτών ιδιωτικής πρωτοβουλίας με βάση τις πρόνοιες της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού που έθεσε η ΡΑΕΚ σε ισχύ από την 1η Σεπτεμβρίου 2017. Το ενδιαφέρον από ιδιωτικές πρωτοβουλίες για ένταξή τους στη Μεταβατική Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού για προμήθεια ηλεκτρισμού είναι ιδιαίτερα μεγάλο αφού ήδη η ΡΑΕΚ έχει εκδώσει είκοσι (20) Άδειες Προμήθειας σε ιδιώτες.

Από τα πιο πάνω συμπεραίνεται ότι η λιανική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου κατατάσσεται στις εξαιρετικά συγκεντρωμένες αγορές και δη στη μη ύπαρξη ουσιαστικού ανταγωνισμού και αυτό οφείλεται στην θέση ισχύος της ΒΡΔ Προμήθειας της ΑΗΚ,

- Με βάση τα πιο πάνω διαπιστώνεται έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές χονδρικής και λιανικής ηλεκτρισμού λόγω μεγέθους και θέσης της ΑΗΚ,
- Η Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού βασίζεται στο ότι οι δραστηριότητες της παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρισμού αποτελούν ανταγωνιστικές δραστηριότητες, δηλαδή δίδεται η δυνατότητα σε ενδιαφερόμενα πρόσωπα, αφού αποκτήσουν τις σχετικές άδειες από τη ΡΑΕΚ, να δραστηριοποιηθούν και να συμμετάσχουν σε ανταγωνιστική βάση στην αγορά ηλεκτρισμού σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο που θέτει η ΡΑΕΚ, ως ανεξάρτητοι Παραγωγοί ή/και ως ανεξάρτητοι Προμηθευτές ηλεκτρισμού,
- Αν και οι δραστηριότητες της παραγωγής και προμήθειας ανήκουν στο ανταγωνιστικό μέρος της αγοράς ηλεκτρισμού, η ΑΗΚ Παραγωγή ως παραγωγός και η ΑΗΚ Προμήθεια ως προμηθευτής λόγω του ότι κατέχουν, στο παρόν στάδιο, με βάση τα όσα αναφέρονται ανωτέρω, θέση ισχύος στην αγορά ηλεκτρισμού, ρυθμίζονται από τη ΡΑΕΚ,
- Η ομαλή και ορθολογική διεξόδηση ΑΠΕ-Η στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας μας αποτελεί ένα από τους πρωταρχικούς στόχους της ΡΑΕΚ διασφαλίζοντας κατά το δυνατόν την ισορροπία μεταξύ της οικονομικά και τεχνικά

3348

βέλτιστης ενσωμάτωσης ΑΠΕ-Η στο μίγμα παραγωγής ηλεκτρισμού και τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρισμού με όλα τα οικονομικά οφέλη που συνεπάγονται, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη και την ασφαλή λειτουργία του συστήματος,

- Η Ανώτερη Διοίκηση της ΡΑΕΚ με βάση τις πρόνοιες της εθνικής νομοθεσίας, των σχετικών Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Ευρωπαϊκών Κανονισμών οφείλει να λαμβάνει προληπτικά μέτρα προκειμένου να παρορασχεθεί ένα πρόσφορο έδαφος για την επίτευξη της δημιουργίας συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου, μεταξύ των οποίων και η ρύθμιση του τρόπου ή/και του επιτρεπόμενου ορίου εγκατεστημένης ισχύος που η ΑΗΚ θα μπορεί να συμμετέχει στην αγορά ηλεκτρισμού, **ώστε προληπτικά να αποτραπεί πιθανή κατάχρηση της θέσης ισχύος της και να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού,**

και ασκώντας τις αρμοδιότητές της δυνάμει του άρθρου 5(4)(β) του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

1. Να επιβάλει ως κατάλληλο, αναγκαίο και αναλογικό μέτρο για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού, τη μη χορήγηση στην ΑΗΚ οποιασδήποτε Γενικής Άδειας ή/και Άδειας Κατασκευής ή/και Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής για εμπορικούς σκοπούς από συστήματα ΑΠΕ-Η μέχρι να αναπτυχθεί ικανοποιητικός ανταγωνισμός στη Χονδρική Αγορά ηλεκτρισμού, σύμφωνα με το ρυθμό μείωσης του Δείκτη Συγκέντρωσης της Αγοράς «Herfindahl-Hirschman Index (HHI)», όπως περιγράφεται πιο πάνω.
2. Να καλέσει την ΑΗΚ να λάβει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση των ήδη αδειοδοτημένων από τη ΡΑΕΚ έργων για τα οποία είναι ο κάτοχος άδειας ή/και συμμετέχει στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του κατόχου άδειας.
3. Η πιο πάνω ρύθμιση έχει προσωρινό χαρακτήρα, θα επανεξετάζεται ετησίως, και θα ισχύει μέχρις ότου τροποποιηθεί από τη ΡΑΕΚ, αφού αξιολογήσει τις εξελίξεις σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς ηλεκτρισμού σε σχέση με τους στόχους της Κυπριακής Δημοκρατίας για χρήση ΑΠΕ-Η και την εφαρμογή των προνοιών του Σχεδίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πράσινη μετάβαση «Προσαρμογή στον στόχο του 55% (Δέσμη Fit for 55)».
4. Να κοινοποιήσει τα πιο πάνω μέτρα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να τα θέσει σε εφαρμογή μετά την έγκρισή τους από την Επιτροπή και ως προνοείται στο εδάφιο (3) του άρθρου 11 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021.

Παράρτημα III Β: Αυτούσια απαντητική επιστολή από ΡΑΕΚ αναφορικά με την παράγραφο 4.1

Αρ. Φακ.: 01.02.01 / 1330-25

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ: CAO@AUDIT.GOV.CY

Γενικό Ελεγκτή
Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
Δεληγιώργη 6
Λευκωσία 1066

8 Αυγούστου 2025

Αξιότιμε Κύριε,

**ΘΕΜΑ: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ
ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ**

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. 05.14.009 και 28.01.012.001, ημερομηνίας 4 και 31 Ιουλίου 2025, και να σας παραθέσω πιο κάτω τα σχόλια της ΡΑΕΚ.

Καταρχάς θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι το υπό αναφορά θέμα έχει απασχολήσει τις υπηρεσίες μας στο πρόσφατο παρελθόν. Θεωρούμε ότι το εν λόγω θέμα και δη η ουσία των όσων αναφέρονται στο επισυναπτόμενο σχετικό Απόσπασμα Ειδικής Έκθεσης ΑΗΚ της υπό αναφορά επιστολής σας, έχουν ήδη απαντηθεί από τη ΡΑΕΚ, τεκμηριωμένα και με την πρέπουσα προσοχή και ανάλυση. Σχετικές είναι οι επιστολές της ΡΑΕΚ προς την Υπηρεσία σας, ήτοι

- Αρ. Φακ.: 04.11.01 / 469-2022, ημερομηνίας 4 Απριλίου 2022.
- Αρ. Φακ.: 04.11.01 / 858-2022, ημερομηνίας 31 Μαΐου 2022.
- Αρ. Φακ.: 04.11.01 / 1266-2022, ημερομηνίας 26 Ιουλίου 2022.

Για τη δική σας ενημέρωση αναφέρουμε τα πιο κάτω:

1. Συνοπτικά η ΑΗΚ κατέχει τις πιο κάτω άδειες:

- Γενικές Άδειες/Άδειες Λειτουργίας /Εξαιρέσεις από Άδεια/ Λειτουργίας
 - ο επτά (7) Άδειες Λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 1484 MW,
 - ο πέντε (5) Εξαιρέσεις από Άδεια Λειτουργίας ΦΒ συστημάτων για εμπορική χρήση συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 23 MW,
 - ο τρεις (3) Εξαιρέσεις από Άδεια Λειτουργίας και τέσσερις (4) Γενικές Άδειες ΦΒ συστημάτων συμψηφισμού λογαριασμών συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 1,45 MW,
- Άδειες Κατασκευής/Εξαιρέσεις από Άδεια Κατασκευής

- ο δύο (2) Άδειες Κατασκευής σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού με συμβατικά καύσιμα συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 240 MW,
 - ο δύο (2) Άδειες και δώδεκα (12) Εξαιρέσεις από Άδεια για κατασκευή ΦΒ συστημάτων για εμπορική χρήση συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 97,8MW,
 - ο έξι (6) Άδειες και τέσσερις (4) Εξαιρέσεις από Άδεια για κατασκευή ΦΒ συστημάτων για εμπορική χρήση συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 68 MW στην κοινοπραξία ΑΗΚ - ΙΑΚ Άχερα Ανανεώσιμες Λτδ.
 - ο μία (1) Άδεια Κατασκευής εγκατάστασης Αποθήκευσης με Ισχύ Εξόδου 80MW και Αποθηκευτική Ισχύ 160MWh.
2. Η ΡΑΕΚ εκ της νομοθεσίας έχει την υποχρέωση να παραλαμβάνει, εξετάζει και αξιολογεί αιτήσεις για χορήγηση των απαιτούμενων κατά περίπτωση αδειών. Η ΡΑΕΚ ουδέποτε αρνήθηκε να παραλάβει, εξετάσει και αξιολογήσει οποιαδήποτε αίτηση της ΑΗΚ για την εξασφάλιση των σχετικών αδειών. Η ΡΑΕΚ καθηκόντως και σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας χορήγησε και συνεχίζει να χορηγεί στην ΑΗΚ όλες τις σχετικές άδειες, που αφορούν άδειες κατασκευής και λειτουργίας σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ, από συμβατικά καύσιμα, καθώς επίσης και για εγκαταστάσεις Αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης στη βάση υποβολής σχετικής αίτησης της ΑΗΚ, η ΡΑΕΚ βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης για έκδοση στην ΑΗΚ σχετικής άδειας Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης. Όλες οι πιο πάνω άδειες επιτρέπουν στην ΑΗΚ να δραστηριοποιηθεί πλήρως σε όλα τα μέρη της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού με την ίδια διαδικασία και τις ίδιες προϋποθέσεις και κριτήρια με όλους τους υπόλοιπους Συμμετέχοντες ως αυτά καθορίζονται από το νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, η ΡΑΕΚ επιτρέπει τη δραστηριοποίηση της ΑΗΚ Παραγωγή στον τομέα των ΑΠΕ-Η, χωρίς καθυστερήσεις.
3. Όσον αφορά το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας, σας επισημαίνουμε ότι αυτό καθορίζεται μέσω των δυνάμεων της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού το οποίο έχουμε αναλύσει λεπτομερώς στις πιο πάνω επιστολές μας. Δέον να σημειώσουμε ότι η ΡΑΕΚ πρόσφατα έχει εκδώσει την Απόφαση Αρ. 185/2025, η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της, με την οποία έχει καθορίσει πλέον την οριστική ημερομηνία έναρξης της εμπορικής λειτουργίας της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού και την κατάργηση της Μεταβατικής Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού. Ως εκ τούτου οι αναφορές στο Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης της ΡΑΕΚ με θέμα «Ρύθμιση Ανάπτυξης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για ηλεκτροπαραγωγή από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου» δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επιτακτική ανάγκη για υλοποίησή του ώστε να μειωθεί το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, αφού αυτό έχει παραμείνει σαν Προσχέδιο.
4. Στο πλαίσιο πλήρους διαφάνειας και ενημέρωσης όλων των ενδιαφερόμενων μερών αναφορικά με την αναμενόμενη ανάπτυξη έργων ΑΠΕ-Η από τον Συμμετέχοντα με τη θέση ισχύος στην αγορά, η ΡΑΕΚ έκρινε προαπαιτούμενο πριν τη λειτουργία της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού, ο κάθε ιδιώτης επενδυτής στον τομέα ηλεκτρισμού να έχει ενώπιον του ένα προκαθορισμένο από

τη ΡΑΕΚ αναπτυξιακό πρόγραμμα συστημάτων παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ-Η που θα εφαρμόζει ο Συμμετέχοντας με θέση ισχύος. Η ομαλή και ορθολογική διείσδυση ΑΠΕ-Η στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας μας αποτελεί ένα από τους πρωταρχικούς στόχους της ΡΑΕΚ διασφαλίζοντας κατά το δυνατόν την ισορροπία μεταξύ της οικονομικά και τεχνικά βέλτιστης ενσωμάτωσης ΑΠΕ-Η στο μίγμα παραγωγής ηλεκτρισμού και τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρισμού με όλα τα οικονομικά οφέλη που συνεπάγονται, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη και την ασφαλή λειτουργία του συστήματος. Για τον καθορισμό του εν λόγω αναπτυξιακού προγράμματος συστημάτων παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ, η ΡΑΕΚ είχε ξεκινήσει διάλογο σε ανώτατο επίπεδο με την ΑΗΚ ούτως ώστε να παρθούν οι σχετικές και από κοινού αποδεκτές αποφάσεις. Ωστόσο, μεσούσης του διαλόγου ΡΑΕΚ και ΑΗΚ για την εξεύρεση του βέλτιστου προγράμματος ανάπτυξης ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ (η συζήτηση αφορούσε την ελεγχόμενη διείσδυση ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ Παραγωγή με συγκεκριμένη ισχύ ανά έτος έτσι ώστε αυτή να μην επηρεάσει την ανταγωνιστική αγορά αλλά την ίδια στιγμή να δώσει στην ΑΗΚ Παραγωγή τη δυνατότητα ενσωμάτωσης ΑΠΕ-Η στο μίγμα παραγωγής της), περιήλθαν στην αντίληψη της ΡΑΕΚ ενέργειες που προέβαινε η ΑΗΚ οι οποίες ήταν αντίθετες με τα όσα συζητούνταν. Συγκεκριμένα η ΑΗΚ προέβαινε στην έκδοση διαγωνισμών για σύμβαση μακροχρόνιας μίσθωσης ιδιόκτητης γης για ανάπτυξη έργων ΑΠΕ-Η. Ακόμη, η ΑΗΚ Προμήθεια ενημέρωσε τη ΡΑΕΚ ότι θα προχωρούσε στη διεξαγωγή μειοδοτικού διαγωνισμού για τη σύναψη μακροχρόνιων διμερών συμβάσεων αγοράς ενέργειας με αδειοδοτημένους παραγωγούς ΦΒ συστημάτων. Τονίστηκε από τη ΡΑΕΚ προς την ΑΗΚ ότι οι εν λόγω ενέργειές της, μεσούσης του διαλόγου και χωρίς να υπάρχει κάποιο αναλογικό συμφωνημένο όριο εγκατάστασης ΑΠΕ-Η, δημιουργούσαν σοβαρή αναστάτωση στην αγορά και ανασφάλεια στα αναπτυξιακά έργα των επενδυτών αφού η άνευ ορίου ανάπτυξη των ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ Παραγωγή και με το δεδομένο ότι το κεφαλαιουχικό κόστος των συστημάτων αυτών θα αποπληρωνόταν από όλους τους καταναλωτές, δημιουργούσε αποτρεπτικό στοιχείο για την οποιαδήποτε επένδυση. Ακολούθως και λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω προχώρησε η έκδοση του εν λόγω Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης καθώς και αργότερα η Απόφαση Αρ. 353/2023. Στη συνέχεια πάρθηκε η πολιτική απόφαση για εγκατάσταση 600 MW ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ Παραγωγή σταδιακά μέχρι το 2032

5. Σχετικά με τη διαδικασία υλοποίησης έργων ΑΠΕΗ και την επιστολή της ΑΗΚ ημερομηνίας 22/02/2024, ενημερώνεστε ότι η ΑΗΚ δεν υπέβαλε οποιοδήποτε αίτημα στη ΡΑΕΚ παρά μόνο εξέφρασε τις απόψεις της για την ανάπτυξη έργων που έχουν ήδη αρχίσει την αδειοδότηση τους μέσω τροποποίησης του σχετικού διαγωνισμού. Η ΑΗΚ στις 26/06/2024, τροποποίησε τον Διαγωνισμό 260/2023 με θέμα «Μακροχρόνια μίσθωση γης ανάπτυξη έργων από ΑΠΕ» προσθέτοντας την επιλογή τεμαχίων που έχουν ήδη εξασφαλίσει άδειες. Ως προς τούτου, η ΡΑΕΚ δεν έφερε καμία ένσταση.
6. Όσον αφορά τις αναφορές ότι η ΡΑΕΚ θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης μέτρων ώστε σχετικές άδειες τρίτων να ανακληθούν για να δοθεί η δυνατότητα

στην ΑΗΚ να τις διεκδικήσει, σας τονίζουμε ότι υπάρχει ρητή και σαφής νομοθεσία του τρόπου με του οποίου η ΡΑΕΚ χορηγεί, ελέγχει, επιβάλλει, τροποποιεί, αναστέλλει, ανακαλεί, τερματίζει, μεταβιβάζει και παρατείνει άδειες. Μέχρι και σήμερα δεν έχει υποβληθεί οποιοδήποτε αίτημα για μεταβίβαση άδειας προς την ΑΗΚ, ούτως ώστε αυτό να εξεταστεί από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Επίσης, αναφορές ότι η ΑΗΚ αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα στην πολεοδομική αδειοδότηση έργων ΑΠΕ-Η, σας ενημερώνουμε ότι αυτό είναι εκτός των αρμοδιοτήτων της ΡΑΕΚ και ως εκ τούτου δεν μπορούμε να σχολιάσουμε.

7. Η ΡΑΕΚ με τη Ρυθμιστική Απόφαση της Αρ. 6/2022 «Προσωρινή Ρύθμιση Τιμής Αγοράς ΑΠΕ-Η για το Σχέδιο της Κυπριακής Δημοκρατίας "Σχέδιο για την Παραγωγή Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ με Τελική Κατάληξη την Ένταξη των Έργων στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού - Οκτώβριος 2017"» και των Αποφάσεων της Αρ. 112/2023 και Αρ. 148/2023 με θέμα «Μεθοδολογία Υπολογισμού Αναπροσαρμογής Καυσίμων Βασικών Διατιμήσεων και Κόστους Αποφυγής Θερμικής Παραγωγής της ΑΗΚ Παραγωγής και Καθορισμός Τιμής Αγοράς ΑΠΕ-Η από την ΑΗΚ-Προμήθεια για τα Έργα ΑΠΕ-Η που Εμπίπτουν στα Σχέδια Χορηγιών και Καθεστώτα Στήριξης της Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές», καθόρισε τη μέγιστη Τιμή Αγοράς από ΑΠΕ-Η που εμπίπτουν στα Σχέδια Χορηγιών και Καθεστώτα Στήριξης. Τα εν λόγω συστήματα ΑΠΕ-Η έχοντας σημαντικό μερίδιο αγοράς σε επίπεδο χονδρικής επηρέασαν άμεσα τις τιμές ηλεκτρισμού με το όφελος να μεταφέρεται στους καταναλωτές με την άμεση εφαρμογή τους. Τα πλείστα έργα ΑΠΕ-Η που εμπίπτουν στα Σχέδια Χορηγιών και Καθεστώτα Στήριξης εκπροσωπούνται από την ΑΗΚ Προμήθεια. Σε συνδυασμό με τις πιο πάνω ρυθμίσεις υπήρξε μείωση των λειτουργικών εξόδων της ΑΗΚ, και ως εκ τούτου όφελος των καταναλωτών.
8. Η ΡΑΕΚ με βάση τις πρόνοιες της εθνικής νομοθεσίας, των σχετικών Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Ευρωπαϊκών Κανονισμών οφείλει να λαμβάνει προληπτικά μέτρα προκειμένου να παρασχεθεί ένα πρόσφορο έδαφος για την επίτευξη της δημιουργίας συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού της Κύπρου, μεταξύ των οποίων και η ρύθμιση του τρόπου ή/και του επιτρεπόμενου ορίου εγκατεστημένης ισχύος που η ΑΗΚ θα μπορεί να συμμετέχει στην αγορά ηλεκτρισμού, ώστε προληπτικά να αποτραπεί πιθανή κατάχρηση της θέσης ισχύος της και να διασφαλιστεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην ανταγωνιστική αγορά ηλεκτρισμού. Με γνώμονα την προστασία των καταναλωτών, την επάρκεια του συστήματος και την ευστάθεια του, η ΡΑΕΚ εκδίδει αποφάσεις και εποπτεύει την αγορά και όπου χρειάζεται παρεμβαίνει για να διασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση με όλες τις εθνικές και ευρωπαϊκές απαιτήσεις.

Καταληκτικά να σημειώσουμε ότι το κόστος που επιβαρύνεται ο τελικός καταναλωτής ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί υψίστης σημασίας για τη ΡΑΕΚ και τονίζουμε ότι ανεξάρτητα από το ποιος θα εγκαταστήσει είτε έργα ΑΠΕ-Η είτε οποιαδήποτε άλλα έργα στα πλαίσια της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού, το οποιοδήποτε όφελος

θα πρέπει να επιστρέφει στον καταναλωτή και στο περιβάλλον. Αυτός είναι και ο κύριος λόγος που η Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρεώνει όλα τα Κράτη Μέλη να φροντίσουν για τη λειτουργία μίας ενιαίας Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση
για Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου

Παναγιώτης Κελίρης
Διευθυντής Γραφείου ΡΑΕΚ